"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 29 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 21 d. LIEPOS (JULY), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Kadangi Europoj politiškoji Maskolijos intekmė nupuolė, čia ir mažos viešpatystės jau nedreba prieš Maskoliją taip, kaip drebėjo pirma didėsės, nes ir tos mažosios turi užtarimą didžiųjų, tai tuom tarpu Maskolijai Europoj nėra kas veikti, o kad ji veikti visgi nori, tai priversta jieškoti sau veikimo dirvos kitur, kol tas ir kitur yra galimu: vietos savo veikimui, žvėjojimui drumstame vandenyj, Maskolija jieško Chinuose, nes toji milžiniškoji viešpatystė dar nesusiorganizavusi, kariūmenė dar neapginkluota kaip reikia. Čia dar Maskolija tikisi karą laimėti, todėl ir erzinasi su Chinais. Bet kad ir Chinai nenori perdaug nusilenkti, nes ir ten Maskolijos garbė po karui su Japonija nupuolė, tai kaimyniškieji prietikiai genda vis labiau ir jie gali visai pagesti taip, kad be karo nebus galima apsieiti. Chinai tą jaučia ir kiek gali, drutina savo kariūmenę prie Maskolijos rubežių. Maskolija už tai meta nužiūrėjimus ant Chinų, laikraščiai kursto valdžią prieš Chinus, taigi daro taip kaip visada prieš karą, kol jis neprasideda. Ir prieš karą su Japonija ypač valdžiai tarnaujanti laikraščiai siundė valdžią ant Japonijos ir darė tą tol, kol karas neužgimė.

Taryboms ir prašalinimui, jeigu galima, nesutikimų, Chinų valdžia buvo išsiuntusi Maskolijon speciališką pasiuntinį, bet jis nukeliavo tik iki Krasnojarsko, Siberijoj, Peterburgan nevažiavo, bet sugrįžo atgal Pekinan. Kokios priežastys pasiuntinį nuo kelionės Peterburgan sulaikė, tikrai nežinia. Chinų valdžia pagarsino, buk pasiuntinio šeimyna susirgo, todėl jis turėjo grįžt namon. Bet paprastai, kur eina apie reikalus milijonų žmonių, ten apie reikalus vienos šeimynos nesirūpina. Reikia todėl manyti, kad ne Chinų pasiuntinio moteries liga jo kelionę Peterburgan sutrukdė, bet greičiau svarbesnės priežastys. Gal prietikiai Maskolijos su Chinais taip pagedo, jog pasiuntinys jų jau pataisyti negali, gal pasirodė, jog susitaikyti jau negalima, todėl ir pasiuntinys tapo sugrąžintas atgal.

Ištikro Maskolijoj atvirai kalba ir laikraščiai rašo apie karą su Chinais; karą tokį laiko galimu, net reikalingu dabar, kol Chinai dar nesuorganizavo savo kariūmenės taip, kad ji galėtų lygintiesi su Maskolijos kariūmene. Žinia apie galima vėl kilti karą su Chinais prasiplatino ir po kaimus Maskolijoj ir dėl to pulkai atsargos kareivių ypač iš parubežinių apskričių nešdinasi svetur, nes bijo, kad jų karan nepašauktų. Dumia užrubežin ne tik lenkai ir kitoki nemaskoliai kareiviai, bet bėga ir tikri maskoliai, nes ir jie nenori karo, nežinodami kam jis reikalingas. Maskolija juk turi daugiau žemės negu jos gyventojams reikia. Tegul tik bus ten geresnė tvarka, nereiks žmonėms bėgti svetur duonos jieškoti, ras jos jie pakaktinai namieje. Šiandien žmonės Maskolijoj vargą kenčia tik todėl, kad valdžia apie žmonių gerovę nesirūpina, priešingai, trukdo net pačių žmonių besistengimus pagerinti savo buvį.

Laikraščiai, kurie seniau siundė valdžią ant Japonijos, dabar kalbina susirišti su ją ir susitarti pasidalinti Chinus, griebti nuo jų tiek žemės, kiek bus galima. Toks susirišimas, jeigu rengiasi karan su Amerika, būtų naudingas ir Japonijai, nes karui kilus, su žemės kariūmene Maskolija apginti galėtų Japonijos valdybas ant sausžemio Azijoj.

Maskolija pas vokiškuosius ir holandiškuosius bankininkus pasiskolino $24,288,750 neva geležinkelių dirbimui, bet laikraščiai mano, kad paskola užtraukta karo reikalams. Matyt jau prancūzai caro valdžiai pinigų neskolina, jeigu jų reikėjo pas vokiškuosius ir holandiškus bankininkus jieškoti.

ANGLIJA.

Anglija šešiems tolesniems metams atnaujino padarytą su Japonija atsigynimo ryšį. Bet naujame sutarime padarytos permainos. Sulyg naujo sutarimo: jeigu Anglija su kuom nors bus sutarusi nesutikimus pavesti išrišti santaikos teismui, tai jeigu Japonija su tokia viešpatyste karą pradėtų, Anglija nereikalauja būt karan intraukta, taigi nereikalauja savo kariškoms pajiegoms padėti Japonijai. Jeigu Anglija padarys su Amerika sutarimą pavesti savo visus nesutikimus santaikos teismui, tai jeigu Japonija su Amerika turėtų karą, Anglija nebus karan intraukta.

Atnaujinimui šito sutarimo pritaria net Japonijos neužkenčiančios Anglijos valdybos Australijoj, nes kol jų atsigynimo pajiegos dar priderančiai nesuorganizuotos, Japonija turi padėti atsiginti nuo galinčių ant jų užpulti priešų.

Kova tarp Anglijos Žmonių Atstovų Rumo ir Lordų Rumo nepasibaigė. Žmonių Atstovų Rumas užgyrė aprubežiuoti Lordų Rumo tiesas atmetinėti pirmutinio Rumo užgyrimus ir savo užgyrimą perdavė Lordų Rumui. Bet Lordų Rumas nenori savo privilegijų išsižadėti. Todėl jis gali atmesti ir Žmonių Atstovų Rumo užgirtą aprubežiavimą tiesų Lordų Rumo. Tąsyk vienok karalius pasirengęs paskirti tiek naujų lordų prilankių to Rumo tiesų aprubežiavimui, kiek reikės persvėrimui balsų reakcijonierių lordų, nenorinčių savo privilegijų išsižadėti.

Nuo pasielgimo Lordų Rumo priguli ir apdovanojimas Airijos autonomija: jeigu lordai priims ministerių pirmininko Asquito sumanymą, tai klausymas Airijos autonomijos gali būt atidėtas dviem metams; jeigu gi bus paskirti nauji lordai pritarianti Airijos autonomijai, o tokius karalius turės skirti, tai ir klausymas tos autonomijos tuojaus bus svarstomas parlamente ir jis pereis.

Anglijos karalius iškeliavo iš Airijos į Škotiją. Edinburgo gyventojai priėmė jį karščiau negu Airijoj.

TURKIJA.

Kadangi turkiškos kariūmenės viršininkas Albanijoj, Turgut paša, žiaurumu mėgino nugązdinti sukilusius albaniečius: dėgino kaimus, skerdė beginklius žmonis ir prieš tokį jo sukilimo malšinimo budą net remianti Turkiją Austrija protestavo, tai prisiėjo atšaukti tokį žiaurų maišto malšintoją. Jo vietoj į Albaniją likosi paskirtas Abdullah paša. Šitas yra daug žmoniškesnis, todėl galima manyti, kad jam geriau negu žiaurumu seksis sukilimą malšinti.

Kadangi atšauktasis kariūmenės vadovas, Turgut paša, gaudydamas pabėgusius nuo jo žiaurumo, nekartą įsiveržė į Montenegro pusę ir dėlto Montenegro valdžia skundėsi Europos viešpatystėms; Montenegro turėjo maitinti pabėgusius, ypač moteris su vaikais, tai kaipo atlyginimą už tai Turkija Montenegrai pasiulė atsakantį, Turkijai prigulintį, žemės plotą.

Bet jeigu Turkijai pasiseks numalšinti sukilusius albaniečius suteikiant jiems autonomiją, tai dar Turkijoj ramumo visgi nebus. Turkijai nesiseka suvaldyti sukilusius gyventojus pietinėj Arabijoj. Azijatiškoj Turkijoj kurdai vėl skersti pradėjo armenus, o tas gali priversti kitus kraštus įsikišti į tuos nesiliaujančius čia kraujo praliejimus. Turkija tąsyk sulauktų Lenkijos likimo, galėtų ją pasidalinti Europos viešpatystės.

MOROKKO.

Turbūt tarybos užmėgstos Prancūzijos su Vokietija Morokko reikaluose neima taip švelniai, kaip iš syk garsino besitariančių kraštų valdžios. Į vokiečių užimto Agadiro portą atkako kitas vokiškas kariškas laivas "Berlin" su kariūmene. Matyt vokiečiai mano, kad reiks čia ilgesniam laikui pasilikti. Laivo kapitonas siunčia į krašto vidurius nuo laivo kareivius tirinėti aplinkines. Prancūzai kaltina vokiečius, būk jie jieško priekabių, kad galėtų visą tą apskritį sau pasilaikyti. Besivalkiojanti ginkluotų vokiečių pulkai gali pagimdyti susirėmimus su neužkenčiančiais europiečių maurais. Jeigu tas atsitiktų, jau, žinoma, vokiečiai iš Agadiro nepasitrauktų.

Netoli Alcazar ispaniškosios kariūmenės patrolė suėmė medžiojantį prancūzišką konsulį Boissetą ir norėjo nuo jo karabiną atimti. Nusivedė jį į savo stovyklas. Oficieras rods konsulių palcido, bet jo neperprašė. Už konsulių turės užstoti Prancūzijos valdžia ir Ispanijos valdžiai prisieis perprašyti. Tas, žinoma, nepataisys ir be to pagedusių prietikių tarp Ispanijos ir Prancūzijos.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

(Nuo mūsų korespondento).

Gegužės ir berželio mėnesiais Vilniun atvyksta daugybės lietuvių maldininkų Kalvarijos atlankytų. Šituo metu pilnas Vilnius lietuvių kaimiečių. Daugiausiai ateina jie ištisomis kompanijomis, kartais net po kelius tūkstančius žmonių, vietinio kunigo vedami. Atėję Vilniun, mūsų žmoneliai aplanko Kalvariją, apeina visas Vilniaus bažnyčias ir, nieko daugiau nepamatę, niekuo nepasinaudoję, grįšta vėl atgal.

Vilniaus lietuviai, lyg jiems ištikrųjų niekas nei nerūpėtų, ligšiol nesirūpino atvykstančiais kaimiečiais. Tik šit šiemet sumanė "Rūta" surengti vakarą-spektaklį, kad atvykę maldininkai galėtų atsilankyti į jį. Kainą paskyrė pigią, nes tokią: "Rūtos" nariams 10 kap., paprastiems svečiams 25 kap., maldininkams — 15 kap. už inėjimą. Tasai vakaras-spektaklis įvyko birželio mėnesio pradžioje. Vaidinta dvi komedijį: 3 veiksmų "Tarnas padėjo" ir 1 veiksmo "Kurčias žentas". Vaidinimas pavyko labai gerai. Ypač komedijoje "Tarnas padėjo" p. K. Alyta, tarno kareivio rolėje, taip prijukino publiką, kad vietomis per publikos klegėsį nebesigirdėjai nei ką artistai ant scenos kalba.

Nežiūrint į vasaros laiką, kuomet dauguma išvažinėja į gegužines, publikos susirinko gana daug, nes beveik pilna "Rūtos" salė. Mat, tą dieną pavakarėmis lijo lietus, tat dauguma pabijojo išvažiuoti kur nors į žalumas ir.... atvyko į "Rūtą". Tik maldininkų, kuriems šis vakaras buvo surengtas.... nebuvo nei vieno. Taip ir išankstо daugumos spėta. Reikia juk žinoti, kad atvykstantieji Vilniun mūsų maldininkai — daugumoje davatkos ir šiaip jau moterėlės, kurioms bažnyčios, o ne kokios ten "komedijos" rūpi. Žinoma, jei "Rūtoje" būtų buvę rodomos, pavyzdin, Kristaus kančios ar kas nors panašaus, tai gal dar kas nors iš maldininkų ir būtų užklydę, bet kai į paprastą vakarėlį — tai neatėjo nei vienas.

Kaip matome tat, "Rūta" tikslo neatsiekė. Bet visgi "Rūta" nieko neprakišo šį vakarėlį surengus, nes kokią pusšimtę rublių pelnijo.

Šis dalykas parodė aiškiai, kad rengti vakarus-spektaklius maldininkams neapsimoka, nes vis tiek jie neis į tuos vakarus. Pasirodo, kad reikia ko nors kito, kas patrauktų juos. Kas žin, jei tuo laiku būtų atidaryta Vilniuje Dailės paroda, gal ne viena sodietė ir užeitų apžiūrėti tautinio skyriaus, o kuri užeitų, tikrai daug ko ten pasimokytų ir, sugrįžusi, kitoms apie tai papasakotų, paskiau ir daugiau kaimiečių pradėtų dailės parodą lankyti.

"Vilijos" Bendrovė ūkio mašinoms dirbti ir prekyba mašinomis, sėklomis ir trąšomis versties — tuo tarpu vis dar nepradeda veikti. Mat, vis dar pinigų stinga. Nors jau ir daug kas šion bendrovėn prisidėjo, tečiaus veikti pradėti dar mažoka pinigo. Tikimasi tečiaus, kad rudenį jau pradės veikti.

"Vilijos" Bendrovė, yra viltis, įsigyvuos gerai ir duos pelną jos dalininkams, o naudą atneš ir mūsų žemdirbiams. Tat verta ją paremti. Amerikos lietuviai, turį kiek liuosų pinigų, be baimės gali įstoti "Vilijon" dalininkais. Paskutinėmis dienomis, tiesa, ir girdėjau iš vieno įsteigėjo, kad Amerikos lietuviai labai visgi užsiinteresavę šita bendrovė ir rašąsi jon dalininkais.

Liepos 12—14 dieną "Rūtos" būste bus visuotinasai Lietuvių Mokslo Draugijos narių susirinkimas. Be draugijos reikalų svarstymo ir kita ko, bus dar paskaityta bent 16 įvairių referatų.

Vietiniai gi artistai-mėgėjai, pasitikėdami sulauksią iš provincijos daug svečių, rengia tuo laiku vakarą-spektaklį. Bus vaidinama Vydūno tragedija "Vėtra". Gražus tai, nors neilgas, veikalėlis, tik suvaidinti sunkus, o ypač sunku bus su dekoracijomis, kurių "Rūta" ir taip nedaug teturi. Buvo dar manyta vaidinti naujas, dar niekur nevaidintas, K. Strazdo parašytas veikalas (iš rankraščio) "Vestuvės", bet, kadangi nėra kam sutaisyti ir nėra iš ko sutaisyti geras choras, atidėta tai rudeniui. Mat, dabar vasaros laikas, daugelis išvažinėja sodžiun, o ir taip sunku į repeticijas sukviesti dainininkus. O dainų veikale, reikia žinoti, yra bent 25. Šis veikalas rudeniop, suvaidinus jį, bus turbūt išspauzdintas "Teatre", kurį J. Strazdas nuo liepos mėnesio pradžios pradės išleidinėti.

Vijurkas.

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Šiemet Breverniutės gimnaziją pabaigė 25 mokinės, iš kurių trįs lietuvaitės, viena vokietė, o kitos žydės. Viena mokinė žydė, kuri antrą kartą laikė kvotimus ir neišlaikė, bandė nusižudyt: tuojaus gimnazijoj išgirdus, jog gavo 2, išgėrė acto esencijos. Pašauktas greitu laiku gydytojas spėjo išgelbėti nuo mirties. Dabar jau pasveiko. Milda.

— Lietuvos žinios —

IŠ TAURAGĖS.

Mūsų apielinkėje beveik pusė, o gal būti ir daugiau pusės lietuvių yra protestantai. Atsitinka sodžiai pusiau katalikų, pusiau protestantų. Vokiečių čia netaip daug yra sodžiuose; jie gyvena miesteliuose, daugiausia amatninkai, kaikurie tarnauja dvareliuose. Taigi ir pastoris bažnyčioje sekmadieniais iš ryto sako pamokslus ir pamaldas atlaiko lietuviškai, o paskum vokiškai. Nesenai išvažiavo iš čia Matisonas, pastoris latvys, labai mylimas lietuvių sodiečių. Naująjį mažai da kas tepažįsta. Prie Tauragės bažnyčios priguli kokių penkių parapijų lietuviai protestantai, nes niekur kitur nėra pastorio, nors Skaudvilėje ir yra maža protest. bažnytelė. Visiems lietuviams protestantams sunku kas šventą dieną keliauti Tauragėn, kad išgirsti pamokslą, be to dauguma jų vokiškai nesupranta ir vadina save prusais (jie pyksta, jei kas pavadina vokiečiu). Daugybė protestantų sodžių yra Batakių apielinkėje. Darbininkams gi lietuviams katalikams, kurie išeina dirbtų Prusuosna, taipogi toli reikia keliauti bažnyčion, kad išgirsti lietuvišką pamokslą; rodos, tiktai Tilžės bažnyčioje kunigas senelis moka lietuviškai, o kitur, kaip tai Insterburge ir aplinkui, kunigai pamokslus tiktai vokiškai sako. Lietuvių išeivių skaičius Vokietijos parubežyje keletas metų atgal pasidaugino, nėsant darbo Amerikoje. Gaila tiktai, kad tie mūsų išeiviai greitai ištautėja; girdėdami prie darbo vokiškai, krautuvėse taipogi, jie darko kalbą vokiškais žodžiais. Būtinai reikia padauginti pastorių skaičių, mokančių lietuviškai; sodiečiai, kartais ir parubežiniai, važiuoja kurian galan, kad paklausyti lietuviško pamokslo. Taipogi reikėtų labiau aprūpinti ir katalikų lietuvių išeivių dvasiškus reikalus. Gėlė.

— Lietuvos žinios —

IŠ UTENOS, Ukmergės pav.

Gegužės mėn. sudegė dvar. Karielos Begsnių dvaras. Gaisras prasidėjo vidunaktyj. Sudegė gurbai, klėtįs, klojimas, degtinės dirbtuvė. Sudegė keletas ir gyvulių. Nuostoliai siekia ligi 10 tūkst. rubl. Dvarininkas, rasi, paims atsargos pinigus. Darbininkų taipogi viskas sudegė, bet dvarininkas teisinasi, kad jis nekaltas. Girdi, bėda nuo Dievo. Žinomas daiktas, Dievas visiems lygus, bet.... kaip atsargos pinigai, tai jie papuola tiktai dvarininkui. Laike gaisro vos-nevos liko išgelbėtas kerdžius, taip buvo įmigęs; nieko nespėjo išgelbėti, tiktai patsai išbėgo su šeimyna. Dvarininkas žada nieko darbininkams neduoti.

Aloizas Vėpla.

— Lietuvos žinios —

IŠ UŽPALIŲ, Ukmergės pav.

Girdžiu nuo mažens, kad Užpaliuose esanti stebuklinga vieta gale miesto. Po sekminių pirmą savaitę ton stebuklingon vieton (vadinasi Kriokula) iš visos apielinkės susirenka ligoti žmonės, elgėtos, pasitaiko ir sveikų. Nuėjau ir aš. Dairaus. Tvora aptvėrtas darželis, darželyje pastatytas puikus Kristaus paveikslas. Žmonės neša visokias aukas: kas pinigus, kas surių, kas kiaušinių, kas ką pagriebdamas. Tikrai pasimatė stebuklas, kad Dievas nuo žmonių reikalauja valgymų, o ne gerų darbų. Pačjau toliau, žiūriu — versmė. Bet kas veikiama? Vyrai, moteriškės atsisegioja, pila vandenį užantin, prausiasi, mazgojasi. Žinomas daiktas, jei visi maldininkai namie praustųsi ir patįs surius valgytų, tai, rasi, sveikesni būtų. Jurgis Spurgis.

— Lietuvos žinios —

IŠ TELŠIŲ.

Kaip praneša Siev. Zap. Tel., pernai per Liepojų buvo išvežta užsienin 14,378 pudai kiaušinių. Šiais gi metais į tiek pat laiko išvežta vos 5,015 pudų. Taigi kiaušinių eksportas šiais metais žymiai sumažėjo.

— Lietuvos žinios —

IŠ VIEŠINTOS, Ukmerg. pav.

Miestelis visai prastas. Parapija netaip maža, bet naudingų įstaigų visai neturi. Jos būtų labai reikalingos. Būtinai reikia krasos, nes kitos visos toli. Nėra ir "Vartotojų draugijos", ir vietiniai žydeliai tuomi labai naudojasi — prekės visuomet Viešintoje brangesnės negu kitur. Truksta ir arbatnamio; atvažiavus nėra kur sušilti — tiktai tamsųs, dvokią aludžių ir smuklių kambariai. Taipogi nėra nei vaistinės nei gydytojo.

Mataušėlis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ MAŽEIKIŲ, Telšių pav.

Pernai mūsų apielinkėje smarki perkūnija pridarė daugybę aibių; subruzdo tada tirkšliškiai manyti apie perkūnsargius. Vieną pastatė ant bažnyčios stogo, kitą prie klebonijos. Letekių sodžiuje aštuonius perkunsargius padirbdino. Statė iš Mažeikių geležinkelio inžinierius. Stulpus augštumo po 7—8 sieksnius patįs pasidirbo, darbas ir visi prietaisai apsėjo po 15 rubl. vienas stiebas. Ant bažnyčios perkūnsargis padirbtas žemiau varpinyčios kryžiaus 6—7 pėdos ir atstokai taipogi.

Šį pavasarį tasai pats inžinierius statė keletą perkūnsargių viekšniškiams. Krakių malunin-kas pastatė prie maluno perkūnsargį augštumo 7 sieksnių. Antrą gi jis pastatė prie vilnų verpiamosios dirbtuvės.

Mes, kiti ūkininkai, taipogi norime statyti perkūnsargius, tiktai nežinome, ar gelbsti jie.

Mažas Ūkininkas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ PLOKŠČIŲ, Naumiesčio pav.

Šeštinių šventėmis susilaukėme labai didelės naujienos — vargais negalais vyresnybė uždarė smukles. Metai. kaip buvo antros sueigos nutarimas šventadieniais ir sekmadieniais uždaryti visas smukles, kad degtinės ir alaus nebūtų nei lašo.

Nutarimas buvo nusiųstas stačiai gubernatoriui. Susipratusiems ūkininkams buvo darbo. Dabar plokštiečiams reikėtų atkreipti akį, kad nepardavinėtų pro užpakalines duris. Girdėti, kad šinkorius nori atšaukti sueigoje, kad vėl atidarytų smuklę. Reikia nepasiduoti. J. Dagis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ KYBARTŲ, Suvalkų gub.

Berželio 3 (16) d. čia sustreikavo apie 30 padienių gelžkelio darbininkų; priežastis, kad gelžkelio valdyba permainė darbo laiką. Seniau dirbo nuo 7 ryto iki 6 val. vakaro, iš to pačio laiko duodavosi viena valanda pietums. Dabar gi nori, kad dirbtų nuo 7 val, ryto, ligi 7½ val. vakaro, iš to laiko bus duodama pusvalandis pusryčiams, 1½ valandos pietums ir ½ val. pusdieniams; — prideda tiktai 5 kap. dienai. (Seniau gaudavo 70, dabar duoda 75 kap.). Darbininkai reikalauja, kad liktų senos darbo sąlygos, arba, įvedus naujas, mokėtų 1 rublį dienai. Don—Juozepas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ PLOKŠČIŲ, Naum. pav.

Atėjo sunkus laikai plokštiečiams. "Pavieto kelių komisija" nutarė 1909 m. berželio mėn., kad visus kelius antro skyriaus ir žymesnius trečio piltų vieną pėdą storumo stambiu smėliu arba žvyru (platumo 11 pėdų); antrais gi metais reiksią tiktai pusiau to pilti, o palomiais, jei matyti duobės, atkartoti ligi nebebus duobių, nors trįs pėdos reiktų pilti. Išpradžios tiktai pavieto viršininkas spaudė, vaitai sueigose spyrėsi. Bet gudresnieji vaitai, tarpe jų ir plokštinis, pasiprašė pagelbon pavieto sekretorių ir pradėjo vienam arklius kinkyti iš akėčių, kitam priegalvius nešti — žmonės išsigando. Vieni žadėjo pilti.

Kiti, nenorėdami, kaip jie sako, "antros baudžiavos", neapsičėmė. Jie suskato ir nusiuntė prašymus gubernatoriui ir komisijai, kad atmainytų komisijos nutarimą. Girdi, laimėsią, taip sako ir advokatai.

Girdėti, kad ir kitų valsčių sueigos žada taip daryti.

J. Dagis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ KLAIPĖDOS.

Birželio 18 d. pasibaigė didieji bažnyčių peržiūrėjimai (Wisitation), kokie tik per 50 metų kartą tenusiduoda. Prieš 7 metus buvo sušauktas sinodal-seimas Karaliaučiuje; tame general-sinodo seime buvo tariama, kad lietuvių kalbą, kaipo nereikalingą, iš bažnyčios išmesti. Tariama buvo, kad tiek metų lietuvius varu iš-pat jaunų dienų vokiškai mokino, jog jie šiandien turi užtektinai mokėti, ypač, kad laikraščiai lietuvių ir vokiečių kalba platinamieji buvo vienat vokietinimo dvasios perimti, todėl — sakė — ir negal būti nė jokio pavojaus, jei varu bus lietuvių kalba iš Bažnyčios išmetama. Kiek pamename, tai tiktai keli kunigai tam prieštaravo, ir, rodos, kad prieštarautojų eilėse nebuvo nė vieno lietuvio. Vienok tokiam nutarimui, paskelbus jį vokiečių laikraščiams, patįs lietuviai smarkiai subruzdo prie-šinties, ir tokiu būdu tas pavojus prašalinta. Dabar beperžiūrint bažnyčias, perdėm buvo prievarta verčiami į vokišką dievo šlužmą (pamaldas) eiti, nes kunigai sakė: kad tokius augštus ponus, general vyskupus, geheimrotus arba slaptus patarėjus tuomi įžeistumėm, jeigu vokiečių pamaldas nelankytumėm. Regimai, kad veikiai bus vėl prievarta atkartojama; ar ji šį kartą didesnį ar mažesnį pasipriešinimą ras, negalima perlabai įspėti, vienok, rodos, lietuviai nesiduos jau savo galvą akėti.

— Jurlaiviai išgabena daugybę miško iš Klaipėdos, kuris perdėm Nemunu atplaukia, bet gi ir ąžuolų iš Žemaičių apylinkės daugybę žemaičiai atveža, juos čionpat suskaldo į šulelius ir krauna į laivus; gabena juos į Prancūziją, Ispaniją ir kitur, taip-pat ir į Vokietiją daug išeina. Prie šulų taisymo dirba daugiau vokiečiai ir gerai pelno. Klaipėdoj dirba superfosfatą; "Unions" tai bemaž didžiausias fabrikas tų trąšų. Visas fabrikas yra paremtas ant akcijų ir pereitais metais mokėjo akcijonieriams po 25 nuo šimto dividendų. Užpelnė tokiu būdu prie 4 milijonų markių uždėjimo kapitalo vieną milijoną markių gryno pelno. Pasirodo, kad celuloido fabrikas, kuris taippat ant akcijų varomas šiais metais tiktai 9 nuoš. dividendų temokėjo, bet 2 milijonu markių indėjo atsargos fondan. Tur būti kokį pavojų prijaučia; sako, kad Švedija pradėsianti celuloidą pigiau pardavinėti, negu Tilžės, Ragainės, Karaliaučiaus ir Klaipėdos celuloidai. Per tai arba turės malkos atpigti, arba kokiais muitais reiks apkrauti įvežimąjį iš kitur celuloidą.

Švedijos kalkių gabena begalybes į Klaipėdą, jos ten kaip uola lengviai gaunamos, ir čion, rodos, gana pigiai pareina, bet degintuvės, kurios perdėm tai vokiečių tai žydų rankose, savininkams duoda didelį pelną.

Smiltinių plytų darymas čion labai pigiai atsieina, todėl ir dabar Doviluose, šalimai Klaipėdos, toks fabrikas atsirado, kuris nuo 5 iki 8 milijonų plytų per metus padaro ir pigiai parduoda.

Gedvils.

— Viltis —

IŠ ŠIRVINTŲ, Vilniaus pav.

Širvintų imestelis neperdidelis, o aludžių net trylika ir visos gerai laikosi. Turgadieniais ir šventadieniais kimšte prikimštos. Žinoma, tas aludžių lankymas ir degtinės sriobimas neapsieina be nelaimių. Velykų antrą dieną buvo šioks atsitikimas. Keturi žinomi girtuokliai vietoje nuėjus į bažnyčią pasimelstų, nuėjo į smuklę.

Gerai inkaušę, pradėjo glėbiuotis (mat, sako, pasilinksminus, gerai esą kaulus pamiklinti ir sveikatą parodyti), bet vieną iš jų savo draugą, taip meilai pavoliojo, kad net abi koji išsukė. Kitas atsitikimas buvo toks: 25 balandžio buvo laidotuvės. Velionį palaidojus žmonės susirinko į špitolę gedulingus pietus valgyti. Žinoma, neapsiėjo ir be alaus. Parsinešę iš aludės kibirą alaus pradėjo gerti; išgėrę po stiklinę, visi susirgo, o labiausiai moterįs. Alaus būta surūgusio ir su deguto išgrįžomis (sutromis).

Buvo nuėję pas akcizninką, bet nerado namie. Pasibaigė tuo, kad žydas, iš kurio buvo pirktas alus, davė kitokio alaus kibirą, neva gero. "Aukuras".

— Viltis —

IŠ LATVIŲ GYVENIMO.

Rygoje berželio 21 ir 22 d. žada būti Latvių Mokslo Draugijos valdybos (komiteto) vasarinis posėdis. Prižadėta skaityti daugybė paskaitų-pranešimų iš latvių istorijos, kalbos, raštijos, liaudies mokyklų, auklėjimo ir apšvietimo sryties, paliečiami taipogi platųs visuomenės klausimai. Kiekvieno pranešimo turinys, jo svarbesniosios vietos bus atspauzdinta atskirai susirinkimo programe, kad kiekvienas

dalyvaujančiųjų lengviau galėtų prisirengti prie disputų. Latvių Mokslo Draugijos valdybos rūpesniu nusiųstas Londonan tarptautiškan suvažiaviman atstovas, naujųjų kalbų mokytojas Paeglis, kuris supažindins suvažiavimo narius su latvių etnografija ir literatūra.

Latvių Vaidinimo Draugija, kuri turi Rygoje antrą latvių teatrą, smarkiai darbuojasi, kad pakėlus latvių dailę, stengiasi vaidinti pačius geruosius veikalus. Paskutiniais laikais šitoji draugija paskelbė konkursą geriemsiems originališkiems latvių kalboje vaidinimo veikalams. Paskirtos trįs dovanos po 100 rubl. kiekvieną. Galima tikėti, kad tame konkurse dalyvaus latvių rašytojai, ir jis, rasi, bus pasekmingesnis, negu lietuvių "Dainos" konkursas, kurs ligi šio laiko pasilieka be pasekmių.

Birželio 6 d. Rygoje prasidėjo latvių liaudies mokytojų kursai. Kursus prirengė latvių mokytojų draugija. Pamokas skaito viduriniųjų mokyklų mokytojai, latvių kalbininkai ir raštininkai. Lankančiųjų kursus šiais metais mažokai, nedaugiau kaip šimtas mokytojų.

Rugsėjo 6 ir 7 d. Rygos Bitininkų Draugija taiso Pabaltijos bitininkų suvažiavimą. Suvažiavime bus svarstoma centrališko biuro įsteigimas ir bitininkystės speciališko laikraščio išleidimas.

J. Galdinas.

— Lietuvos žinios —

Ko męs galime iš musų dvarininkų tikėtis?

"Liet. Žinių" No. 60 p. G. P. sako, kad Lietuvos dvarinikai ligšiol ne tik nepasirūpino mūsų kalbos išmokti, ne tik neprisideda niekuo prie mūsų tautos dvasiško atgimimo, bet nesirūpina nei kaimynystėj gyvenančių valstiečių ūkio kultūros pakėlimu (tai liudija poniškos parodos ir lenkiškos ūkio paskaitos); ir ant galo sako: "Keliame tuos klausimus, jieškodami bent žemės ūkio kultūros pakėlimo dirvoje pirmų žingsnių iš lenkų dvarininkų pusės.... pirmų žingsnių, kuriais turėtų patvirtinti savo prisirišimą prie jųjų apgyventos šalies, savo rūpinimos tos šalies gerove. Čia būtų geriausia proga parodyti, ar iš lenkų pusės beesąs kol kas tik vienas M. Romeris, kurs tikrai savo piliečio priedermes supranta ir pildo, ar vis da, tradicijų apkerėti, mūsų lenkai svajoja ir mąsto apie tolimą Lenkiją, užmiršdami tą šalį, kurios piliečiais privalo būti".

Šitie tai žodžiai ir privertė mane rašyti šį straipsnį — privertė pajudinti antgalvyje padėtą klausimą, nes manau, kad daugelis žmonių neįsivaizdino sau gerai, ko mes iš mūsų dvarininkų arba ir iš mūsų lenkų galime tikėtis? Ir aš geisčiau, kad sykį pradėtas svarstyti šis klausimas nebūtų užmestas tol, kol negausime aiškaus atsakymo, nes ar šiaip ar taip juk su juomi rišasi ir mūsų taip vadinami "lietuviškai-lenkiškieji santykiai".

Da pora žodžių. Išanksto turiu paaiškinti, kad žodį **"mes"** — aš čia vartoju ne "mes=lietuviai", bet tam tikroje socialinės grupos prasmėje, — tos grupos, kurią mažiau daugiau atstovauja "Lietuvos Žinios", ir kurią trumpai galima pavadinti Lietuvos demokratija.

* * *

Jeigu mes arčiau prisižiūrėsime gyveniman, tai pamatysime, kad mūsų lenkai — tai beveik išimtinai dvarininkai ir miestų buržujai; "aštriųjų" gi lietuviškai-lenkiškųjų santykių palaikytoja yra vyriausiai kunigija. Šie trįs elementai — tai ir yra beveik vienintelė dabartinių "lenkų-lietuvių santykių" priežastis. Liaudis čia nekalta ir ji nekaltai kenčia. Už liaudies pečių tie visi ponai tik stengiasi tuos savo darbelius, dažnai "dla rozrywki" dirbamus, paslėpti.

Bet klausimas — ar gali dabar kitaip būti? Aš atsakyčiau, kad ne, ir štai dėlko.

Mūsų dvarininkai užaugę lenkų šlektos vystykluose ir nuolat sapnuodami apie herbų kvapsnį, gyvendami lenkiškų (su "veto") seimelių karalijos svajonėmis, prie tam da jausdamies esą Lietuvoje Rymo Bažnyčios kulturtregeriais, negali gi į save kitaip žiūrėti, kaip į misijonierius, kurie, žūt būt, turi tuos meškas lietuvius parodyti naudingais Dievui ir.... karaliui. Žiūrėti į gyvenimą blaivai, suprasti savo tokio padėjimo juokingumą (pasakyčiau da — ir nelaimingumą) — nedaleidžia jiems jų grynojo kraujo apsilpnintos, o racionališkai nemankštinamos smegenįs.

Dvarininkai — pas mus šiandien da galybė. spėka ne tik sodžiuje, bet ir mieste. Tat nedyvai, kad miesto buržuazija (dažnai taipgi to pat kraujo) seka paskui juos.

Kunigija.... su kuogi ji draugaus, kad ne su galingaisiais? Antra vertus, juk jos vadovai-magnatai savo padėjimu ir gyvenimo sąlygomis beveik niekuo nesiskiria nuo tų pačių dvarininkų. Taigi visų tų trijų elementų veikimas, apsireiškiąs mūsų krašto liaudies lenkinime, nėra joks anormališkumas. Sakyčiau, būtų anormališkumas, jei jie nelenkintų.

Bet.... laikai mainos. Perėjęs visur "tautiškasis susipratimas" negalėjo neužkliudyt ir lietuvių iš liaudies išėjusios inteligentijos. Jos pirmasis rūpestis buvo — neduoti tiems pirmiau minėtiems trims elementams pražudyti gyvą tautą.

Teisingas ir prakilnus darbas negali nesisekti ir sutruniję tos trejybės ginklai viens po kitam lušta. Bet toj tautos kovoj užgimė ir aužaugo jos pačios kunigija, kuri vienok pagal savo padėjimo maž-daug tomis pačiomis ligomis turi sirgti (ir serga), ką ir anoji jos sesė.... Ir prasidėjo "aštri" kova....

Plačiau apie tai nekalbėsiu, nes šis klausimas ganėtinai buvo apšviestas "L. Žinių" No. 10 straipsnyje "Klerikalų politika". Pasakysi tik, kad gyvenimo scenoj šio karo paveikslai da, tur būt, ilgai bus matyti.

Dabar lieka klausimas — kas iš viso to gali išeiti?

Pagal manęs, persenę ginklai negali lygintis su naujais ir ar ankščiau ar vėliau anie turės nusileisti. To nusileidimo pirmuosius ženklus jau mes matome gana aiškiai ir dabar. Praeis da kiek laiko, ir atbukusios, nejautrios dvarininkų smegenįs (kurios da įstengs bent kiek pasijudinti) supras, kad jie, kaipo misijonieriai, su savo darbu daug, daug pasivėlino. Supras ir susipras ir gyvenimo verčiami, vienas po kitam mes savo nenaudingąjį lenkinimo "amatą".

Bet kuo užsiims tada? Ar rūpinsis liaudies reikalais? — Mano nuomone, kol dvarininkai bus dvarininkais, tai jie tikrais liaudies reikalais nesirūpins, nes tuokart jie patįs sau kenktų. Tikėti gi dvarininkų humaniškumui — kad jie, susipratę, iš meilės rūpinsis liaudies reikalais, — tai utopija, nes humanizmo idėjos negali ankščiau gyvenimo skiriamo laiko išsiplėtoti. Dvarininkai tat, supratę laiko dvasią, kad ūmai neprazūti, gali stoti ant tvirtesnių pagrindų ir nebūti savo šalies liaudies priešais, kaipo tautos, bet niekuomet nebus jie tikrais liaudies prieteliais. Čia jie susisieks su mūsų kunigija, kuri, galima sakyti, yra liaudies, kaipo tautos, prietelius, bet tos tautos liaudies yra priešas, nes rūpi jai, kaip pati prisipažįsta, teokratija — išaugšto užmestoji dvasiškoji valdžia.

Konkretiškiau atsakyti į antgalvyje pastatytą klausimą galima taip. Kaip iš dvarininkų, taip ir iš kitų Lietuvos lenkų luomų (turint omenyje etnografijos ribas apie lenkų liaudį Lietuvoj nepriseina kalbėti), visuomet buvo ir bus tikrųjų liaudies prietelių. Yra jų ir dabar ir ne vienas Romeris. Pirštų kiekvieną neparodysi. Bet ar šiaip ar taip, o apskritai dvarininkai ir kiti **mūsų** nešildys. Galima tikėtis, kad ateityje Lietuvos dvarininkai lietuvių "tautiškuosius" reikalus net rems. Galima tikėtis, kad kai kurias lietuvių įstaigas ir draugijas šelps. Galima tikėtis, kad statys lietuviams lietuviškas bažnyčias, platins "Šaltinį", "Vienybę" ir kitus kunigų leidžiamus lietuviškus laikraščius, stengsis pakelti nekaltąją "tautos" kultūrą (pramoniją), "tikrąjį" apšvietimą (paremtą kunigų dogmomis), bet niekuomet neturės tiek sumanumo, kad **tikrai** ir **iš širdies** padėti pasikelti mūsų liaudžiai, kad rūpintis **jos** kultūros pakėlimu. Tai liaudis ir jos prieteliai visuomet turi turėti omenyje.

R.

— Lietuvos žinios —

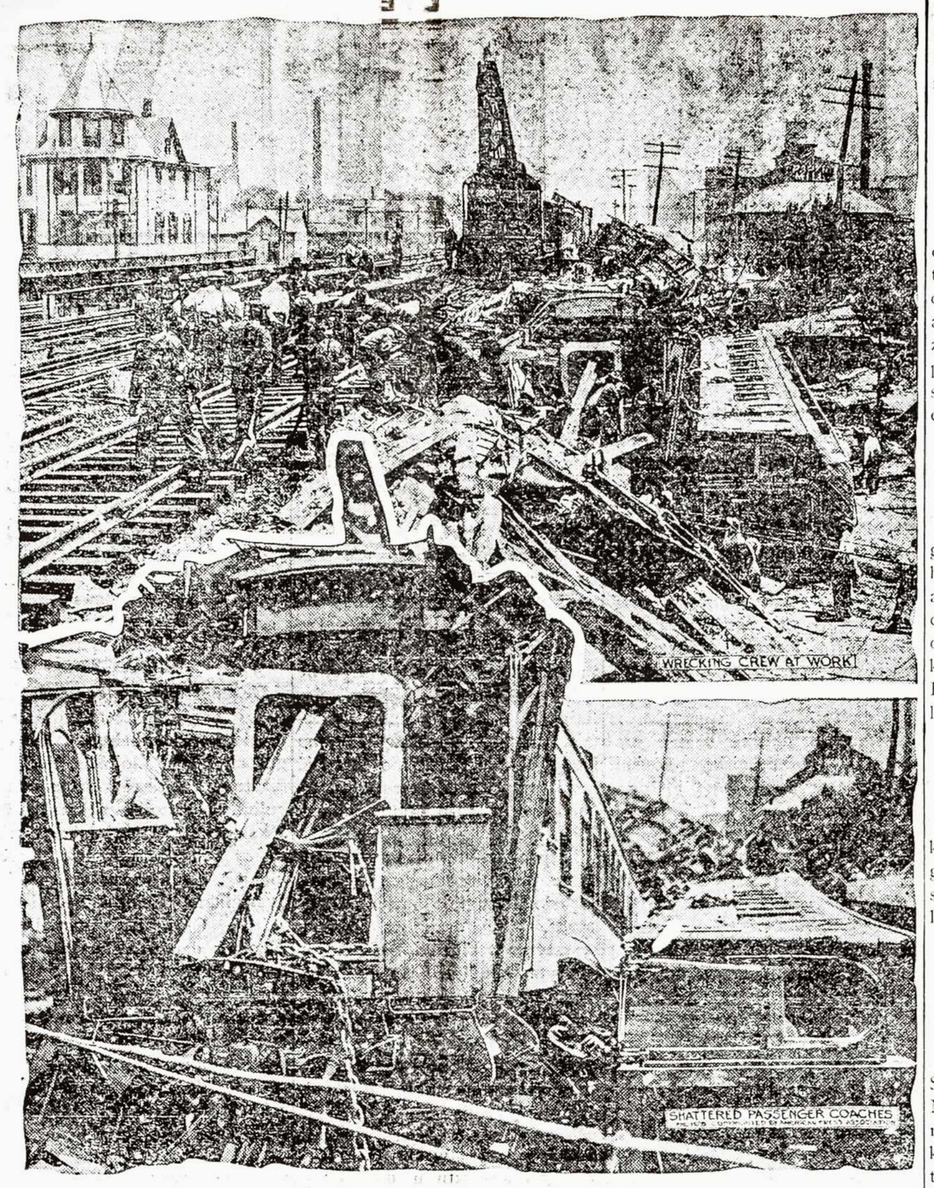

Scena ties Bridgeport, Conn., kur liepos 11 dieną, nušokęs nuo 25 pėdų augšto pylymo, susikulė bėgąs iš Washingtono greitasai traukinys. Toje nelaimėje žuvo 15 žmonių, neskaitant 44 sunkiai ir daugelio lengviau sužeistų pasažierių.

IŠ AMERIKOS.

JAVŲ UŽDERĖJIMAS NEGERIAUSIAS.

Washington, D. C. Kaip garsina žemdirbystės ministerija, stoka lytaus užkenkė labai javams Amerikoj. Surinkimų reikia laukti mažesnių už vidutinius. Blogiausiai išrodo pievos, dobilai ir avižos. Avižų galima laukti ant ketvirtdalio mažiau negu vidutiniškai išpuola. Kornais užsėti plotai yra didesni negu kada nors, bet surinkimas bus 5% mažesnis negu vidutiniškai. Bulvių reikia laukti taipgi mažiau. Plotas tabako taipgi ant 25% mažesni negu pernai. Blogiausiai laukuose išrodo: Pietinėj Dakotoj, Nebraskoj, Kansase ir Oklahomoj.

UŽNUODINIMAS KRAUJO NUO UODŲ INKANDIMO.

Newark, N. J. Klampynėse rado netoli nuo čia uodų sukandžiotą Aroną Kennedy ir nugabeno jį ligonbutin. Daktarai neturi vilties jį išgydyti, nes uodų gyliai užnuodino jo kraują.

KARŠČIŲ AUKOS.

Boston, Mass. Nuo paskutinių karščių Amerikoj pasimirė daug žmonių. 11 liepos dieną New Havene, Conn. pasimirė 13, Philadelphioj 26, New Yorke 25.

GIRIŲ GAISRAI.

Bay City, Mich. Su visu išdegė miesteliai Ascorda ir Au Sable, 2000 jų gyventojų išgabeno kitur netyčia atplaukęs garlaivys. Gaisras užgimė ir Sheboygane.

Nuo girių gaisrų užsidegė Antrim ir beveik su visu išdegė. Girių gaisrai pavičiuose Alpena, Sheboygan ir Josco labai daug nuostolių pridirbo. Ar pražuvo ugnyje ir žmonės ir kiek jų pražuvo, dar nežinia, bet keleiviai atkakę į East Tawas užtikrina, jog nuo dūmų užtroško daug moterų ir vaikų.

APSIVEDELIŲ PRIVILEGIJOS.

Des Moines, Ia. Čia nesenai tapo priimtos Iowa valstijai teisės, kurios draudžia saliuninin-kams duoti gėrimus neturintiems 21 metų. Teismas vienok pripaino, jog neturinti 21 metų, bet vedę vyrai gali sau svaiginamus gėrimus pirkti.

RIAUŠĖS DĖL LEDO STOKOS.

New York. Ledo kainos čia pasikėlė iki 300% ir tai visiems reikalaujantiems negalima jo parūpinti. Knickerbocker Ice Co. atsisakė pristatyti ledą privatiškiems žmonėms, bet duoda vien ledo pardavinėtojams. Šimtai vyrų ir moterų pereitos seredos dieną įsiveržė į krautuves Foster Scott Co. ir reikalavo ledo. Daugelis moterų turėjo sergančius vaikus ir jų gelbėjimui reikėjo ledo.

NAUJA KOMETA.

Pittsburg, Pa. Direktorius Allegheny observatorijos, Frank Schlesinger, pagarsino, jog jis dangaus plotuose patėmijo naują, šviesią žvaigždę su uodega arba kometą. Liuosomis akimis dar jos nematyt, matoma ji tik per tėmyklos žiūronus. Minėta žvaigždė yra Vežėjo žvaigždžių surinkime, netoli žvaigždės Capella.

PER ANKSTI MĖGINA.

Akron, Ohio. Pamačiusi penkcentiniame teatre, kaip plėšikai veržiasi į banką, 13 metų mergaitė, Edna Packles užsimanė pati įsiveržti į Falls Savings Banką Cuyahogoj Falls. Žinoma, ją suėmė. Ji teisinasi, jog pinigai jai reikalingi buvo nusipirkimui gražių drabužių.

AUKOS APSIGYNIMUI.

Columbus, O. Čia laikanti savo konvenciją stiklo putėjai nutarė imti po 10% nuo kiekvieno savo sąnario ir tuos pinigus pavesti atsigynimui darbininkų vadovui McNamarą, kurį apkaltina, buk jis su dinamitu išgriovė vieno laikraščio redakciją ir explozijos užmušta net 19 žmonių.

NE ISPANIJONAI IŠNAIKI NO LAIVĄ MAINE.

Washington, D. C. Pakėlus Havanos porte paskandytą Amerikos kariską laivą "Maine", ištyręs ji Amerikos valdžios komisorius generolas Bixby viešai pagarsino, jog paskandinusi laivą explozija atsitiko ne iš lauko, bet expliodavo trįs explioduojančių medegų krautuvės laivo viduryj. Taigi laivą "Maine" ne ispanijonai paskandino. O vienok visi Amerikos laikraščiai už explioziją apkaltino Ispanją ir už tą laivą Amerika ir karą pradėjo, kuris pasibaigė tuomi, kad Ispanija nužudė: Porto Rico, Kubą ir Filipinų salas.

LAIMĖJO VYRĄ UŽ 10c.

Philadelphia, Pa. Traukiant losus naudai čionykščios bažnyčios, 19 metų mergina Katre Flanagan už 10c. išlošė vyrą. Bet pamačiusi išloštąjį, nusigando, nes išlošė tikrą milžiną sveriantį 280 svarų. Bet apmąsčiusi gerai, sutiko laimikį imti. Dabar neužilgio bus vestuvės.

DAUG ALAUS IŠGERTA.

New York. Sulyg surinktų statistiškų žinių, nuo 1 liepos dienos pereitų metų iki tokiam jau laikui šių metų, Amerikoj žmonės išgėrė 62 milijonus bačkų alaus arba 6,210,900 bačkų daugiau negu per tokį jau laiką pernai. Degtinės išgėrė už $146,973,000 arba už 8 milijonus dolarių daugiau.

UŽDRAUSTA UŽMUŠINĖTI JŪRIŲ ŠUNIS.

Washington, D. C. Atstovai Amerikos, Anglijos, Maskolijos ir Japonijos sutarė uždrausti gaudyti per sekančius 15 metų jūrių šunis Šiaurinėj dalyj Pacifiko. Žvėrįs tie medžiotojų buvo jau beveik išnaikinti; per 15 metų vėl galės prisiveisti.

POLICISTAI KOVOJ SU MUSĖMS.

Boston, Mass. 1500 čionykščių policistų gavo prisakymą naikinti muses. Vietoj lazdų, gaus jie tinklelius musių gaudymui. Iš tokios naujai policistams primestos užduotės, be abejonės, džiaugiasi vagiliai ir žmogžudžiai, nes jų gaudyti policistai negalės.

BYLA DARBININKŲ VADOVO.

Los Angeles, Cal. Teisėjas Bordwell paskyrė 11 spalių dieną pradėjimui bylos darbininkų organizacijos viršininkų, brolių McNamara. Apginėjas mėgino išreikalauti panaikinimą bylos, nes broliai McNamara be pamato iš Ohio valstijos buvo išgabenti į Los Angeles, bet teisėjas apginėjo reikalavimą atmetė.

VĖL NELAIMĖ KASYKLOSE.

Dubois, Pa. Kasyklose "Cascade Coal Co. Sykesvillėj atsitiko expliozija, kuri užmušė 21 darbininką. Užmušti, išėmus trįs amerikonus, ateiviai. Expliozija atsitiko 9:30 vakare 16 liepos d., bet viršuj apie explioziją sužinojo tik vėlai naktyj. Kas explioziją pagimdė, nežinia.

BIJOSI CHOLEROS.

New York. Čionykščio porto gydytojas Dras Alvah H. Doty bijosi, kad atkankanti iš Europos ateiviai neatvilktų Amerikon choleros, kuri išnaujo siausti pradėjo Italijoj. Nuo laivų atkakusių iš Europos, į Sweiburne Island ligonbutį atgabeno 15 cholera sergančių ir 5 nužvelgtinus.

LAKIOJANTI ŽIOGAI.

Kansas valstijoj atsirado pulkai lakiojančių žiogų, kurie daugelyj vietų visus javus laukuose nuėdė. Žiogai daug nuostolių pridirba ir geležinkeliams.

MIRTIES BAUSMĖS PAKEITIMAS.

Ottawa, Ont. Sėdinčiai Sault Ste. Marie kalėjime Angelinai Napolitano, kuri už savo vyro nužudymą teismo buvo pasmerkta pakorimui, Kanados kabinetas mirties bausmę pakeitė kalėjimu visam amžiui.

LAIKRAŠTININKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Detroit, Mich. Liepos 18 dieną prasidėjo čia Jungtinių Valsčių ir Kanados anglų laikraštininkų suvažiavimas. Suvažiavimo posėdžiuose bus apkalbami klausimai apie įžengiamųjų straipsnių ir žinių rašymą ir apie atsinešimą laikraščių į visuomenę. Beto, bus kalbama apie reorganizavimą Nacijonalinės Laikraštininkų Asocijacijos taip, kad į jos sąnarius būtų prileidžiami taipjau apskelbimų rašytojai ir laikraščių ekspeditoriai.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Deerwood, N. S. D. Ant Soo geležinkelio, netoli Superior, ant tilto susimušė du traukiniai. Prie to užmušta 30 žmonių.

|| Manitoboj, į šiaurius ir į rytus nuo Winnipeg smarkiai siaučia rauplės. Liga pirmiausiai apsireiškė tarp indijonų, o paskui jie ją išplatino ir tarp baltųjų.

Bridgeport, Conn. Netoli nuo čia 11 liepos d., ant kelio užsisukimo iššoko iš vėžių greitai bėgantis New York, New Haven ir Hartford geležinkelio traukinys ir nupuolė nuo 25 pėdų augšto kelio pylimo šeši vagonai su šimtu pasažierių; jie visi tapo arba užmušti, arba sužeisti. Iš po vagonų griuvėsių ištraukė 12 negyvų, o 44 sunkiai sužeistus, apie 20 yra lengviau sužeistų. Daugumas užmuštų yra baisiai sumankyti, jų pažinti negalima. Po vagonų griuvėsiais ugnagesiai rado du mažu vaikučiu, vieno buvo galva nutraukta, o kitas persmeigtas perdėm.

The Dalles, Ore. Ant išklypusių nuo karščio bėgių, iššoko Oregon Trunk geležinkelio traukinys. Prie to užmušta vienas pasažierius, o 20 jų sužeista; tarp sužeistų, du sužeisti mirtinai.

Bradford, Pa. Netoli Farmesville iššoko iš bėgių greitasis Rochester & Pittsburg geležinkelio traukinys. Sužeista prie to 17 pasažierių.

GAISRAI.

New York. Sudegė čia dirbtuvės Diamond Cork Co. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 300,000 dol.

Duluth, Minn. Sudegė čia kėlios prekių krautuvės prie upės kranto. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 200,000 dol.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Haldin, Mass.** Nuo 15 liepos nutarta vienam mėnesiui uždaryti guminių čeverykų dirbtuves. 3000 darbininkų per tai atsiras be darbo.

¶ **Boston, Mass.** Prasidėjo darbai gelumbės dirbtuvėse Naujosios Anglijos valstijose. Manchesteryj sugrįžo darban 1800 darbininkų. Middleforde 6000 darbininkų gavo darbą; Clintone Chicopee ir Ware prie darbo patilpo 7000 darbininkų.

¶ Pereituose metuose vakarų farmeriai pamėgino prie laukų nuvalymo pasitraukti moteris. Jos savo darbą taip gerai atliko, kad šiemet ypač Omahos farmeriai reikalauja vien moterų laukų nuvalymui. Siulo joms po 3 dol. ir valgį už dienos darbą.

¶ **Fayette City, Pa.** Darbai čia pamaži slenka, bet iš kitur pribuvusiam darbas nelengva gauti, nes ne visos kasyklos dirba.

¶ **New York.** Vėl sustreikavo 1000 kurėjų, tarnų ir tepėjų ant garlaivių Ward linijos, nes kompanijos pasiulymų tarnaujanti nepriėmė.

¶ **New York.** Prie darbų vedant čia požeminius geležinkelius ras uždarbį 25000 darbininkų. Padirbimas tų gelžkelių atsieis 307 milijonus dolarių.

¶ Pačto perdėtinis reikalauja pakėlimo algų gromatnešių iki 1000 dol. metams. Dabar jie gauna 900 dol.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 196 nusibankrutinimai, arba 16 daugiau negu užpereitą.

IŠ VISUR.

|| Kanadoj, privincijoj Ontario siaučia girių gaisrai. Netoli South Porcupine sudegė 3 kalnakasiai, o trįs, įšokę į upę nuo ugnies, prigėrė. Išdegė miesteliai: Cochrane ir South Porcupine ir čiela eilė kalnakasių stovyklų.

|| Holandijos porte Rotterdame pasibaigė jūreivių streikas. Jūreiviai pasiganėdino pridėjimu po $1.20 mėnesyj ir pažadėjo per trįs metus nestreikuoti.

|| Baltiškų jūrių pakrantėse siautė vėtros. Kuriškoj jūroj paskendo žvejų laivas, prigerė penki žvejai, gal lietuviai, nes ten žvejoja daugiausiai lietuviai.

|| Vengrijoj, aplinkinėse Kecskemet siautė smarkus žemės drebėjimai, kurie daug nuostolių pridirbo. Visoj aplinkinėj neišliko nė viena nepagadinta trioba.

|| Lietuviškame Minske suėmė gydytoją Drą Navicą. Jam užmeta, buk jis nunuodino vieną iš jo gydomų ligonių tikėdamas gauti iš apsaugos draugijos 25000 rublių.

|| Portugalijoj išvyto karaliaus šalininkai negali nusiraminti. Jie mėgino įsiveržti į tvirtovę Šv. Jurgio, Lisabonos miesto viduryj, ir norėjo tvirtovę paimti. Jie visu pulku metėsi ant sargybos ir ją suvaldė. Bet išgirdę šuvius, visi tvirtovės kareiviai griebė ginklus atėjo sargybai pagelbon ir užpuolikus atmušė. Dabar tvirtovės garnizonas sustiprintas. Jau seniau mieste Lisabonoj prasiplatino žinia, jog monarchistai rengia revoliuciją ir nori išgriauti respublikonišką tvarką, bet valdžia užtikrino, jog nieko panašaus nėra. Dabar telegramai cenzuruojami, tikras žinias galima pasiųsti tik iš Ispanijos. Ispanijoj, provincijoj Galicia, organizuojasi karaliaus šalininkai.

|| Kanadoj, provincijoj Ontario siaučia girių gaisrai. Sudegė mažiausiai 500 žmonių, apdegė dar daugiau, o truksta dar kelių šimtų, su kuriais nežinia, kas atsitiko. Percupine sudegė 30, o 15, įšokę nuo ugnies į ežerą, pri-

gerė. Eldorado Mine sudegė du vyrai. Išdegė su visu trįs miesteliai. Nuostolius girių gaisrų padarytus skaito milijonais dolarių. Sudegė gi daugiausiai kalnakasių.

|| Ispanijoj, mieste Saragossoj darbininkai sukėlė visuotiną streiką. Prie streiko pristoja ir aplinkinių darbininkai.

|| Meksike, mieste Pueblo ant gatvių susimušė kariūmenė su Madero šalininkais. Susimušime užmušta 13 kareivių ir 30 Madero šalininkų. Sužeista dar daugiau žmonių. Mušis traukėsi beveik per visą dieną.

|| Ant salos Haiti, netoli Mireballas buvo smarkus mušis revoliucijonierių su kariūmene. Revoliucijonieriai likosi sumušti.

|| Prancūzijoj apvaikščiojo 14 liepos dieną tautišką prancūzų šventę. Valdžios priešininkai Paryžiuj rengė riaušes, bet didelių riaušių nebuvo.

|| Ispanijoj, mieste Saragossa ant gatvių buvo kruvini susirėmimai streikuojančių darbinnkų su tautiška gvardija ir policistais. Sužeista susirėmime suviršum 30 žmonių.

|| Pasitraukė Persijos ministerija. Provincijose Fars, Kermašad ir Shua kilo revoliucija. Ardabi distrikte sukilėliai išdegino 40 kaimų.

|| Vidurinėj Amerikoj, respublikoj Costa Rica San Juan upėj susimušė du garlaiviai. Garlaivys "Irena" taip dručiai tapo pagadytas, kad paskendo. Prigėrė 32 pasažieriai ir tūlas ingulos žmonių skaitlius.

|| Ant Filipinų salų, ant salos Luzon užkilusi vėtra labai daug nuostolių pridirbo. Telegrafų vielos visame vėtros užimtame apskrityj tapo nutraukytos, todėl pilnų žinių nėra. Nežinia dar kiek žmonių pražuvo. Bet paprastai Filipinų pakrantėse kįlančios vėtros neapsieina be žmogišku aukų.

|| Belgijos porte Antverpene sustreikavo darbininkai dokuose Red Star linijos.

|| Tarp Anglijos ir Japonijos vėl šešiems metams pailgintas susirišimo sutarimas, bet naujas sutarimas neverčia Angliją padėti Japonijai karuose su tautoms, su kurioms Anglija padarys santaikos sutarimus.

|| Prusuose, Westfalijoj, išlėkė į padanges dinamito dirbtuvės Winergendorfe. Expliozijos užmušta 10 žmonių, o 20 sunkiai sužeista.

|| Carnegie institutas sumanė Japonijos valdžiai keistiesi profesoriais: amerikoniškieji profesoriai važiuotų Japonijon ir ten skaitytų lekcijas augščiausių mokslų įstaigose, o japoniškieji profesoriai tą patį darytų Carnegies institute. Japonijos valdžia tokiam sumanymui pritaria. Amerika mainosi jau nuo kelių metų profesoriais su Vokietija ir su Prancūzija.

Viena iš dviejų.

Girtuoklis (stipriai apdaužytas grįžta naktį namo. Ties durimis randa kažkokį žmogų begulintį): — Perkūnai!.... arba čia ne mano namai, arba.... arba.... gal aš čia guliu?!....

Kiltaširdis.

Poni: — Ak, tai jųs buvote tas kiltos širdies, drąsus vyras, šokęs į vandenį ir išgelbėjęs žmogų nuo paskendimo. Rasi tai buvo geriausias jūsų draugas, kad už jo išgelbėjimą buvote pasišventę ir savo gyvastį aukoti?

Darbininkas: — Draugas ne draugas — ale jis buvo man dar dviem dolariais kaltais.

Buvus bausta.

Tūloje byloje teisman, kaipo liūdytoja, buvo pašaukta jauna mokinė. Teisėjas, kaip tai paprasta, klausia:

— Ar liūdininke buvo kadanors bausta už prasikaltimus?

Mokinė (paraudonavus): — Trečioj kliasoj sutepiau rašalu sąsiuvinį, tai mokytojas liepė pusę valandos stovėti kampe.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ PORTLAND, ORE.

Pirmą kartą Portlande lietuviai šį metą šventė 4 liepos; veik visi sąnariai "Liuosybės" Dr-jos susirinko laukuose tautiečio p. Juozo Šimukonio.

Prirengę ragažiukes užkandžio, ir ruduko, ištraukėme į laukus apie 10 mylių už miesto.

Oras čia kaip Lietuvoj, nebūva nei karšta, nei vėsu. Kalbos, dainelės, dar neužmiršti žaislai žadino jausmus ir meilę tėvynės Lietuvos. Čia negalima išgirsti kukuojančios gegutės, vieversėlio, nei lakštingalo; tik eglaitė priminė mums apleistą Lietuvą. Mums besilinksminant atėjo pp. Šimukoniai ir užkvietė visą būrį pas save į namus, kur gražiai mus priėmė. p. Šimukonis suleido į daržą, kur auga visokios uogos, ir vakarienę iškėlė.

Alb. Jakubka.

IŠ LEWISTON, ME.

Mėnesiniam susirinkime L. S. S. A. 105 kp. perskaičius laiškus J. Langes ir F. Tamošaičio, taip gi patėmijus ir per "Lietuvą" atsišaukimus su prašymu pagelbėtų, pritarus draugams 105 kp. paaukauta $2,00; per vestuves G. Sabaliaucko taip-gi sumesta $2.00, viso $4.00. Pasiųsta po 2.00 dol. abiem. K. Viloniškis.

IŠ ZOOK SPUR, IOWA.

Darbai eina čia vidutiniškai: dirba po 4—5 dienas savaitėj. Kitokių darbų čia nėra, išėmus anglių kasyklų. Iš kitur pribuvusiam nelengva darbas gauti. Uždarbiai pusėtini: išsilavinęs darbininkas gali gauti 3—4 dol. už dienos darbą.

Lietuvių čia yra tik viena šeimyna ir 2 pavieni. Giala, kad jų čia neatsiranda daugiau, nes vieta sveika ir graži.

S. Parėdis.

IŠ BLAIRMONT, OHIO.

Buvo čia lenkų krikštynos. Iš pradžių svečiai gražia užsilaikė, bet pabaigoj užgimė muštynės. Papjauta du lietuviu, o vienas lenkas pavojingai sužeistas. Papjauti lietuviai yra: Petras Klunas ir Vaclavas Klunas. Abudu paėjo iš Kauno gubernijos. Pažįstu abudu jau nuo penkių metų. Abudu buvo dori vyrai. Palaidoti 10 liepos d.

Šimonas Šmieler.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Čionykščiai lietuviai keliasi iš miego. Tą parodė jie ypač apvaikščiojant, rods ne lietuvių, tik amerikonų šventę — paminėjimą pasiliuosavimo Amerikos nuo Anglijos, taigi 4 d. liepos, svarbiausią amerikonų šventę, nors amerikonai niekuom neprisideda prie apvaikščiojimo lietuviškų istoriškų švenčių ir tokioms mūsų šventėms iš savo pusės nieko neaukauja. Nors mūs čia yra nedidelis būrelis, bet nesibijome prieš svetimtaučius pasirodyti, jog esame Lietuvos sūnus ir dukterįs.

Apvaikščioti paminėjimą pasiliuosavimo Amerikos nuo Anglijos jungo ir lietuvius miesto majoras užkvietė. Ir vietinis klebonas, kun. Jonaitis, ragino lietuvius neatsisakyti nuo dalyvavimo amerikonų didžiausios šventės apvaikščiojime, ragino prie dalyvavimo draugijas ir pavienius lietuvius. Jie ir prisidėjo: su kunigo duotoms lazdutėmis su baltais ir mėlynais raisčiais jie traukė iki 25 gatvės, kur juos priėmė miesto klerkas. Lietuviai turėjo tautišką vėliavą su angliškuo parašu (Šv. Antano Dr-ja). Parodoj taipgi dalyvavo čekai ir lenkai. Lietuviams, už skaitlingą dalyvavimą apvaikščiojime pripažinta dovana 25 dol. (Kokiam tikslui tie pinigai apversti? Jeigu jie viešai naudai neapversti, tas pats dovanotojas galėtų manyti, kad lietuviams pakanka mesti pragėrimui keli dolariai, o juos bus galima pasikinkius jeib kur vadžioti. Red.).

Tautiškas Stulpas.

IŠ BELOIT, WIS.

Čia vasaros laike gali medžių pavėsyj pamatyti žmonis skaitančius laikraščius, bet tai vis ne lietuviai. Lietuviai neturi laiko skaityti, jiems geriau patinka kazyros arba rudžio stiklas. Jeigu paklausi, kodėl lietuviai nieko neskaito, tai atsako, jog ir be skaitymo viską gerai žino. Šviečiasi jie todėl savotiškai, išmintį iš stiklo semia, o paskui tankiai susipeša ir teisėjas turi taikyti susipešusius. Kartą teisėjas pagyrė lietuvius už tai, kad jie nenori kalėjiman eiti, todėl užsimoka teisėjo uždėtas bausmes.

Tarp savęs čionykščiai lietuviai nesutinka, viens kitam pavydi, bet už tai žydus remia. Kada čia 3 metai atgal maskoliškas žydas užsidėjo valgomų daiktų krautuvę, tai lietuviai tuoj jam pagelbon atėjo, kas su dešimčia dolarių, o kaip kas ir šimtinę inkišo. Žydelis vienok kaip burbulas vandenyj išnyko ir jam pinigus davę ir dabar pakaušius krapšto. Dabar atsirado kitas žydelis, kuris lietuvius aprūpina. Čionykščiai lietuviai, vietoj palaikyti lietuvį krautuvninką, palaiko žydelį. Bet už tai atsiradus nelaimėj, lietuvis kreipiasi ne prie žydo, nes žino, kad tas nepagelbės, bet prie lietuvio, apie kurį pirma visai nesirūpino.

Yra čia mažutė norvego krautuvėlė visokių mažmožių ir laivakorčių. Pas jį tai lietuviai ir kreipiasi, per jį siunčia pinigus į Lietuvą. Keli jau lietuviai sukišo jam pinigus ir jų atgauti negali. Bet ar tie apsirikimai pamokys proto mūsų miesto lietuvius, galima abejoti. Matyt jie nori, kad juos svetimtaučiai išnaudotų. Beloitietis.

IŠ DES MOINES, IOWA.

27 birželio dieną čia suareštavo saliunininką Adomą Simons, lietuvį, už nelegališką gyvenimą su našlė Kriauziene. Dar iš Lietuvos likosi partraukta jos 19 metų duktė ir laikė ją, kad geresnį biznį daryti. Adomas Simons yra po kaucija 3000 dol. Byla jo bus lapkričio mėnesyj. Liudininkų iš valdžios pusės bus apie 40 lietuvių. Buvo suimta Kriauzienė ir jos duktė, bet už jas kaucijos nestatyta.

Simons, manydamas nuo bausmės pasiliuosuoti, nuėjo teisman su bartenderiu Milleriu ir paėmė laisnius apsivedimui: Adomas su turinčia 50 metų Kriauziene, o Milleris su 19 metų jos duktere Bronislova. Bet teismas suprato, jog laisniai imami tik todėl, kad taip susiteršusių negalima but gražinti Europon. Todėl laisnį nuo Millerio atėmė, o jauną Kriauziukę laiko kalėjime. Dabar bene ji yra ligonbutyj, nes buk sunkiai susirgo.

Čia uždarė diktai saliunų: pirma jų buvo 103, dabar liko tik 86. Uždarė ir abidvi čia buvusias lietuviškas karčiamas. Pasilikusios karčiamas už laisnius turės daugiau mokėti: iki šiol laisnis metams buvo 1200 dol., nuo dabar gi reikia mokėti 1600 dolarių.

Šių metų kaitros begalo vargina žmones, ypač didmiesčių gyventojus. Nuo karščių miršta šimtais; miršta daugiausiai mažiai vaikai ir jau pagyvenę, senyvi žmonės. Nė naktimis pasilsio negali rasti. Troškiuose kambariuose miegoti sunku, todėl gyventojai jieškosi pasilsio visur, kur tik manoma šiek-tiek vėsesnė vieta rasti: ant namų stogų, ant kabančių nuo ugnies pabėgimui intaisų, rusiuose etc., kaip šiame paveikslėlyje kad matome.

Darbai anglių kasyklose pradėjo eiti geriau, dabar dirba beveik pilną laiką. Iš kitur pribuvusiam darbas čia sunku gauti, nes ant vietos yra pakaktinai darbininkų. J. H. Alikonis.

IŠ ARNOLD CITY, PA.

Arnold City kasyklose 10 liepos dieną tapo nukritusio akmenio sužeistas Antanas Poška. Nugabeno jį ligonbutin, kur daktarai nupjovė jam kojį. Poška paeina iš Kauno gubernijos.

Arnold City kasyklose nesutikimai anglekasių tarp savęs pagimdė streiką. Sustreikavo 130 angliakasių. Vaidai užgimė dėl dviejų svėrikų: vienas buvo išrinktas iš pusės Gibino, o antras iš pusės Figino. Čionykščio distrikto prezidentai nesusitaiko, tai skirstosi ir darbininkai.

Pranešame apie streiką, kad čia dabar nieks nevažiuotų. Darbas sunku gaut visoj aplinkinėj. A. J. Žemaitis.

IŠ SEATTLE, WASH.

Čionykšte D. L. K. Gedimino Dr-ja, turinti tik 65 narius, laike paskutinių 5 metų pagarsėjo aukomis visokiems tautiškiems reikalams: šelpė revoliucijonierius, kankinius, aukavo tautiškam namui, išleidimui Kudirkos raštų ir kitokiems reikalams. Į metus laiko pasiuntėm suvirš $100.00 ir da nepavargome; skaitome mūsų pareiga viešus reikalus šelpt pagal išgalę ir toliau. Bet mums skverbiasi mintin klausymas, ką veikia draugijos turinčios tūkstančiais ir šimtais sąnarių rytinėse valstijose? Maža dalelė draugijų kada nekada pasigarsina kokiomis mažomis aukomis, o daugumai draugijų viešų reikalų kaipi visai nebūtų, nors daugumo draugijų konstitucijoj indėtos pareigos šelpt tautiškus reikalus ir platint apšvietą. Mes, perskaitę "Vienybėj Lietuvninkų" atsišaukimą pavargusių mūsų brolių ateivių, kuriuos kartais be priežasties gražina atgal iš New Yorko, supratome, jog mums reikia užlaikyt atstovas, ką kitos tautos nuo senai turi, o tam būtinai reikalingi pinigai. Sąnariai D. L. K. Gedimino Dr-jos laike savo pikniko 4 liepos surinkome laikymui mūsų atstovo nuo geros valios tautiečių $16.00, o iš savo iždo Draugija paskyrė $25.00, išviso $41.00. Pinigai tie, per Money Orderį, pasiųsti iždininkui M. Daunorai B'lyn, N. Y. Mūsų Draugija paduoda sumanymą, ar nebūt naudinga, surinkus kiek pinigų, parūpinti ir išleisti raštą apie padėjimą Amerikos darbininkų, ypatingai ateivių, nes išeivystė iš Lietuvos gimdo visoki suvadžiotojai tamsių darbininkų ir Amerikos darbdaviai. Tokią knygą priderėtų dovanai dalinti Lietuvoj, o gal padėtume išsklaidyt klaidingą nuomonę apie aukso kalnus Amerikoj, kurių čia nėra. Ar nepriderėtų tokią knygą parūpinti T. M. D.?

Visiems aukavusiems, pavargusių ateivių vardu, Draugija D. L. K. Gedimino ištaria širdingą ačių. Draugijos sekretorius A. Kalvaitis.

LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS AMERIKOJ VI-tas SUVAŽIAVIMAS.

Suvažiavimas atsibuvo 1, 2, 3 ir 4 dieną liepos, 1911 m., Palace Hall, 93 Grand st., Brooklyn, N. Y. Suvažiaviman pribuvo iš viso 47 delegatai, atstovaujanti sekančius miestus: Philadelphię, Wilkes Barre, Newark, Baltimorę, Minersvillę, Brooklyn, Plymouth, Yonkers, Binghampton, Waterbury, Easton, Passaic, New York, Jersey City, Boston, Paterson, Cambridge, Exeter Boro, Edwardsville, Wallingford, Conn., Kearney, N. J., Chicago, Pittsburg, Shenandoah, Lynn, Ashley, Pa., Meriden ir New Britain, Conn.

Sekretoriai buvo remkami visam suvažiavimui ir liko išrinkti: F. J. Bagočius, Imas, ir A. Žagaras, IIras. Pirmsėdis buvo renkamas kas dieną.

I sesija. Pirmsėdžiu buvo Gugis, jo pagelbininku Kvederas, abudu iš Chicagos. Nutarimai: Sąjungos nariais negali būt ypatos, užimančios kokias nors valdiškas vietas, gautas nuo kitų partijų, vienok baigę mokslą ir išlaikę tam tikrą examiną ir likę paskirti užimt valdiškas vietas, nors toks paskyrimas būt buvęs per valdininką kitos partijos, gali būt Sąjungos nariu. Revoliucijos pinigus, kurie yra rankose Rev. Rem. Komiteto ir nepaskirti, atiduot Vincui. Rinkimai įvairių komisijų. Presos Komisijon inėjo: Purvis, Kvederas, Bagočius. Rezoliucijų Komisijon: Raulinaitis, Gaigalas, Pruselaitis. Įnešimų Sutvarkymo Komisijon: Purvis, Arminas, Norkus. Maršalkomis išrinkti: Dagis ir Ležaitis. Skaityti raportai Pildomojo Komiteto ir Administratoriaus; abu priimti.

II Sesija. Nutarimai: Išleidinėjimui socijalistiškų knygų nutarta įsteigti Kooperativišką Ratelį, kurio programo apdirbimui ir pridavimui suvažiavimui išrinkti: Baltrušaitis, Purvis ir Norkus. Užvesti su 1912 metais vienodos sistemos knygas visose kuopose ir centre. Sutvarkys tą galutinai komisija, susidedanti iš Purvio, Žymonto ir Bernoto. Vienbalsiai nutarta prisidėt prie šalies organizacijos Socialist Party, mokant į jos išdą po 5c. kas mėnesis nuo kiekvieno L. S. S. A. nario, už ką mes gausime Sekretorių-vertėją, S. P. apmokamą. Kuopos, kurios grieštai nenorės prisidėt, galės prigulėt tik prie L. S. S. A. Vedimui visų pertraktacijų susivienijime tų organizacijų išrinkti: Račiutė ir Bagočius, pirmininkaujant Purviui, L. S. S. A. sekretoriui, kurs bus nariu minėtos komisijos ex-officio. Kas metai prieš pirmą gegužės Sąjunga išleis padidintą "Kovos" gegužinį numerį.

III sesija. Pirmsėdžiu aprinkta Purvis iš Philadelphijos, o Gugis iš Chicagos — jo pagelbininku. 54 Skyrius Lietuvių Siuvėjų Unijos dovanojo suvažiavimui puikų gyvų gėlių vainiką. Redaktoriaus Smelstoriaus raportas išklausytas ir sugrąžintas atgal, idant išbrauktų iš jo dalykus, nieko su L.S.S.A. bendro neturinčius. Ištyrimui "Kovoj" iškilusių nesusipratimų išrinkta visai bešališka komisija, į kurią inėjo: Raulinaitis, Paukštis, Gilius, Liutkus ir Senkus, kuri, ištyrus viską, tur raportuot suvažiavimui.

IV sesija. Ingaliotinis Lenkų Socijalistų Federacijos, Banka, pasveikino L.S.S.A. suvažiavimą. Raportas Centrališkojo Sekretoriaus Purvio skaitytas ir priimtas. Rev. Rem. Komitetą palikt po senovei. "Kovos" darbininkų, prie dabartinių sąlygų, negalima priversti, kad prigulėtų prie Unijos ir todėl "Kova" turės dar išeidinėt be "Union Label". Fondus "Moters ir Socijalizmas" ir "Trimitas" vesti visai atskirai, nemaišant tų fondų pinigų su kitais L.S.S.A. pinigais. Persikelianti nariai iš L. S.S.A. vienos kuopos į kitą, arba iš kokios kitos socijalistiškos organizacijos, tur turėt paliūdijimą, kad tokiuo būdu išvengus negeistinų gaivalų, kurie gretinas prie Sąjungos, L.S.S.A. "Kovos" adm. vietoj "Kovos" ateityj duos tik laikraščius socijalistiškų organizacijų leidžiamus. Sekretoriui Purviui bus mokama, kaip referendumo nutarta, po $15.00 kas mėnesis. Griniui nemokėti $30.00, žadėtų jam Komitetų Suvažiavime, dėlto kad jis nesutvarkė knygų, kaip buvo prisižadėjęs, o visi kiti neaiškumai iš jo knygvedystės pavesta galutinam sutvarkymui ir nuosprendžiui Sąjungos Turtų Kontr. Komisijos ir Pildomojo Komiteto.

V sesija. Pirmsėdžiu išrinkta Gaigalas iš Philadelphijos, jo pagelbininkų — Kinderis iš Paterson. Sąjungos nariai netur kritikuoti Sąjungos ir sąjungiečių darbų pašaliniuose laikraščiuose; jie tur padaryti tatai Sąjungos organe "Kovoj". Išrinkta Komisija iš Baltrušaičio, Purvio ir Žagaro parašymui rezoliucijų, kaip L.S.S.A. tur atsinešti į tautiečius ir religiją. Rezoliucijos tilps "Kovoj". Su 1912 m. sekretorius ir administratorius parūpįs blankas, ant kurių turės būti atspauzdinta principų dekliaracija ir statistiški klausimai, kurias tur išpildyti seni ir nauji nariai, blanką prisiųsti centro sekretoriui, o duplikatas pasiliks kuopos archive. Už agitatorius, kurie važinėja po kuopas be ingaliojimo Sąjungos viršininkų, Sąjunga neatsako, ir išgirdus kokius negeistinus darbus tokių agitatorių, Pildomasis Komitetas turi persergėti visuomenę.

VI sesija. Nutarimai: Sutverti prie Sąjungos darbininkišką pašalpos organizaciją; sutvarkymui viso to dalyko ir išdirbimui konstitucijos ir veiksmarodžio išrinkta komisija, į kurią inėjo: Bagočius, Žymontas ir Purvis. "Kovos" turinys turi būt: a) Įžanginiai straipsniai; b) Iš darbininkų judėjimo Amerikoj; c) Iš darbininkų judėjimo svetur; d) Iš draugijų gyvenimo; e) Iš politikos; f) Moterų skyrius; g) Pasikalbėjimas susipratusio darbininko su nesusipratusiu. "Kovos" formatą atmainyti nuo 1912 metų, padarant jį kaip dabartinis "Keleivis" kad yra. Konstitucijos projektas taip kaip yra parašytas, tur būt leidžiamas per referendum visuotinam kuopų nubalsavimui.

VII sesija. Pirmsėdžiu išrinktas Gugis, pagelbininku — Liutkus iš Meriden, Conn. Komisija ištyrimui "Kovoj" kilusių nesusipratimų incidento išnešė raportą, kuriame atrasta kaltais redaktorius Smelstorius ir zeceriai: Bernotas ir Paukštis, kuriuos rekomenduota prašalinti iš spaustuvės už kėlimus vaikiškų riaušių, o Grinių ir Miškinį, buvusį administratorių ir jo pagelbininką, palikti kaltais, kaip ir dabar yra. Raportas priimta. Redaktorius Smelstorius tur tuojau apleisti redakciją; jam bus užmokėta už dvi sąvaiti iš kalno už darbą, $30.00, ir visi jam skolingi pinigai, kuriuos jis buvo Sąjungai davęs, o zecerius: Bernotą ir Jakštį paliepė administratoriui Žymontui atstatyti bėgyje dviejų savaičių po suvažiavimui. Bernotas apleido suvažiavimą, grąsindamas streiku. Suvažiavimas paskyrė redaktorium iki ateinančių rinkimų K. Vidiką.

VIII sesija. Nutarimai: Pasamdyti dabartinį Sąjungos Sekretorių kaipo knygvedį prie administratoriaus, mokant jam $9.00 į savaitę apart tos mokesties, kurią jis gauna ($15.00 į mėnesį) kaipo sekretorius. Keliaujančiais organizatoriais L.S.S.A. nominuoti: Bagočius, Perkūnas ir Žagaras; kuopos gali pasirinkt sau vieną ir pareikalauti P. K., kad toksai būt pasiųstas joms; šaltinius apmokėjimui išlaidų ir išlygas, ant kurių toks agitatorius važiuos, suras ir išdirbs P. K. Raportas Komisijos Sutvarkymui Kooperativiško Ratelio knygų leidimui priimtas, ir išrinkta kita Komisija ingyvendinimui šio reikalo; Komisijon inėjo: Bagočius, Purvis, Liutkus, Pruselaitis ir Kinderis. Literatiškasis Komitetas prieš nominaciją rekomenduos atsakančius kandidatus į redaktoriaus urėdą, kuriuos kuopos galės nominuot, arba savo kandidatus perstatyt. Išnešta rezoliucija, protestuojanti prieš McNamaros brolių išvogimą. Priimti delegatai nuo Sąryšio Lietuviškų Draugysčių New Yorko ir Brooklyno immigracijos reikaluose — Sinkus ir Jankus, ir patarta kuopoms tą reikalą pagal išgalę šelpti. Uždarant Suvažiavimą kalbėjo, išreikšdami gerus linkėjimus ir viltį geros ateities ir pasisekimo propagandoj, delegatai: Bagočius, Račiutė, Žymontas, Purvis, Vidikas, Šukys ir Gugis.

Suvažiavimas pasibaigė 7:15 vakarė, liepos 4, 1911 m.

F. J. Bagočius.
I Sekr. ir Presos Komis. Narys.

LAIŠKAS LIETUVOS REDAKCIJON.

Teiksitės atšaukt neteisingą šmeižimą Buenos Aires Lietuvių (atšaukimo reikia nuo autoriaus reikalauti, nes laikraštis negali juk žinoti, kas šmeižia, o kas teisybę rašo. Koliojimų netruksta šitame rašte ir juos reikėjo išmesti. Red.).

2 d. liepos 1909 m. Buenos Airesė, Pietinėj Amerikoj, susitvėrė lietuvių darbininkų sąjunga iš 13 narių. Ji turėjo kelti lietuvius iš miego, laikyti susirinkimus kas savaitė, varyti agitaciją. 14 rugpiūčio tapo suruoštas balius su prakalbomis. Paskui buvo literatiškas vakaras; atlošta komedija "Nepadėjus, nėr ko kasti", taipgi buvo dekliamacijos ir prakalbos. Paminėjimui mūšio prie Žalgirio sukaktuvių 22 spalių 1910 m. buvo taipgi surengtas vakaras. Paskui buvo sušauktas visuotinas susirinkimas apkalbėti tolesnį veikimą. Perkeista pirmutinė konstitucija ir sąjunga tapo pavadinta pašelpos Dr-ja "Diegas". Paskui draugija sustiprėjo, knygynas pasididino. Buvo parengtas pirmas literatiškas "Diego" vakaras. Atlošta komedija "Audra Giedroje".

Korespondentą Ne Riaušininką ypač pykina, kad p. Miloslavskis gudiškai kalbėjo. Jis kalbėjo norėdamas sušept "Diego" Dr-ją ir jo kalba buvo programe. Nejstabu, jeigu jau po kalbai ištarta keli padėkavonės žodžiai. Taip priimta daryti visose civilizuotose draugijose. Ne Riaušininkas meluoja sakydamas, jog lietuviškų prakalbų nebuvo. Dar prieš teatro lošimą p. Uselis kalbėjo apie Dr-jos "Diego" stovį. Po vaidinimui Šmulkštis kalbėjo apie darbininkų padėjimą. Tiek jau teisybės yra ir Ne Riaušininko užtikrinime, buk "Diego" valdyboj tvarkos nėra. Čia išlenda iš maišo kerštas. Mat 30 balandžio dieną visuotinas "Diego" susirinkimas suspendavo už neramumą narius: Vaitiškį, Jurevičią ir Tankų. Tie gal dabar ir šmeižia už tai Draugiją.

A. Šmulkštys.

Talpiname taip, kaip raštą galima buvo suprasti. Parašytas jis plačiai, bet mintį sunku sugriebti. Perdaug jame ir koliojimų, o koliojimai spaudoj netinka, todėl atsiėjo juos išmesti. Red.

APŽVALGA.

"Vienybėje Liet." rašoma, būk Chicagoj tūlo 'rašytojų būrelio" rengiama leisti naujas laikraštis, pašvęstas vien tik lietuvių literatūros ir kritikos reikalams. Išpradžių manoma leisti 3—4 kartus į metus, kauniškės "Draugijos" formate. Jame būsią spauzdinami tik originaliniai lietuvių kalboj rašyti straipsniai, beletristika (apysakos, eilės, dramos etc.), naujų veikalų recenzijos ir t. t. Bendradarbiauti būsią pakviesti visi Amerikos ir Europos lietuviai-rašytojai. Laikraštis būsiąs pačių rašytojų nuosavybė, ir pelnas, jeigu koks būsiąs, eisiąs patiems rašytojams. Manoma padaryti sutartį su lietuviais dailininkais reikaluose iliustravimo laikraščio dailės paveikslais. Pirmas numeris gal jau šiemet galėsiąs pasirodyti, jei sumanytojai surinksią atsakomą pinigų sumą. Sumanytojais paduodama: Kl. Jurgelionis, J. Laukis, J. Dagis, St. Tananevičius, P. Butkus, P. Sarpalius ir k.

Beto, girdėjome dar, kad tūlas Chicagos spaustuvininkąs besirengiąs neužilgio leisti beveik tokį jau iliustruotą dailiosios literaturos laikraštį. Laikraštis eisiąs kas mėnesis sąsiuviniais po 100 puslapių. Jau esą pakviesti, ir apsiėmę, kai-kurie geresnieji lietuvių literatai bendradarbiauti.

Gero, rimto dailiajai literatūrai pašvęsto laikraščio pasigendame, bet vienu sykiu sumanytų leisti dviejų tos-pat rųšies laikraščių ar nebus perdaug? Rimtomis literatų spėkomis nelabai dar galime pasigirti, būtų jau gerai, jeigu jos visos, susispietusios prie vieno, įstengtų jį palaikyti geram literatūros laikraščiui prideramoj augštumoje. Spėkoms gi pasiskaidžius, nė vienas, nė kitas nepasieks tikslo, neduos mums to, ko norėtume sulaukti.

Pas mus tatai paprasta. Kai ko neturime — neturime visai. Kai ko atsiranda — atsiranda perdaug, tik vis vandenėlis, vandenėlis, vandenėlis....

* * *

Lietuvių Socijalistų Sąjungos VI-tasai suvažiavimas, atstatęs nuo vietos "Kovos" redaktorių Smelstorių, jo vieton paskyrė K. Vidiką, buvusį "Tėvynės" redaktorių. "Kovos" nr. 28 naujasai redaktorius pasižada "nebūti jautriu ir opiu linkui savęs ir neužimti bereikalingai vietos organe besiskundimams ir besiteisinimams", iš ko Sąjungai nėsą jokios naudos. Idėja būsianti brangesnė negu ypatiški reikalai ir kaprizai. —

Smelstoriui redaguojant, "ypatiškų reikalėlių" "Kovoj" buvo, bet dar daugiau buvo keistų pravardžiavimų ir niekinimų visa to, kas nepažymėta jo ypatingai suprantamo socijalizmo etikete. Naujasai redaktorius gal ir čia bus rimtesnis, gal, gindamas socijalizmo mintį, mokės ją rimčiau ginti, tariant, neis savo pirmtakūno pėdomis švaistyti kairėn ir dešinėn į prisisapnavusias šmėklas.

* * *

"Lietuvos Žinios", paminėjusios apie amerikiečių lietuvių subruzdimą rūpinties ateivių reikalais, pataria ir Lietuvos visuomenei atkreipti domą į tą dalyką. "Jeigu, sako 'L. Ž.', amerikiečiai atrado būtinu reikalu padėti išeiviams ir laivų kompanijų nuskriaustiems, tai mūsų priedermė — nedaleisti prie to skriaudimo. Ypač gi reikalinga apsaugoti išeiviai nuo nesąžiningų 'vadų' išnaudojimo, nes išeiviai, kol pereina per sieną, turi iškęsti daug didesnes kančias, negu Amerikos kaslegarnėse".

"L. Ž." sako, kad tokiam išeivių gelbėjimui tuo tarpu gal ir Lietuvoj nebūtų reikalo atskirai veikti; gal, sako, užtektų susitarus su žydų arba ir pačių lenkų emigracijos biurais ir įsteigti lietuviams tų biurų skyrių.

* * *

Pereitame numeryje paminėjome apie rengiamą išleisti pilną pomirtinių Edmundo Steponaičio raštų rinkinį. Dabar "Viltis" rašo, kad šitam mūsų pačiame jaunystės žydėjime pasimirusiam poetui rengiama šią vasarą pastatyti Šakių kapinėse, kur a. a. Steponaitis palaidotas, paminklas. Paminklo statymu rūpinasi poeto sesuo A. Steponaitytė ir jos brolis.

Maldininkų susirinkimai Prusų Lietuvoje.*)

Charakteringa Prūsų lietuvių ypatybė — tai jų dievuotumas. Jie — uolųs bažnyčios lankytojai, uolųs biblijos skaitytojai. Jų maldingumas eina taip toli, kad dagi paprastų bažnytinių pamaldų jiems nebepakanka: jie laiko dar šiaip didelius maldų susirinkimus, arba, kaip juos čia vadina, "surinkimus" namuose. Pamaklų lankytojai paprastai vadinama "surinkimininkai". Šis improtys Prūsų Lietuvon atnešta vokiškųjų keliaujančiųjų pamokslininkų ypatingai iš Salzburgo, kur jis prasidėjęs maždaug apie 1750 m. Atsirado mat iškalbingų pamokslininkų, kurie, keliaudami iš vieno kaimo kitan, savo pamokslais varė ypatingą tikėjimišką propagandą, ingydami vis daugiau ir daugiau pasekėjų, taip kad šiandien jų skaitoma jau tūkstančių tūkstančiais.

Šiandien "surinkimininkai" pasidalinę į dvi skirtingi grupi, būtent: į taip vadinamą "senųjų" grupę, kuriai šiuo tarpu trūksta kiek-nors įžymesnio vado, ir į "naujųjų" grupę, Kr. Kukačio vedamą. "Senųjų" grupės šalininkų skaičius todėl pradėjo mažinties; jų žymesnieji pamokslininkai po kits-kito baigia išmirt, o naujų neatsiranda, juo kad jų auklėjimu ir lavinimu maža besirūpinta. Užtat "naujieji" surinkimininkai kas-kart vis daugiau sau šalininkų atranda; jie turi apie 140 pamokslininkų, kurie veikia, be Prūsų Lietuvos, dar Mozurijoj ir, ypatingai, pramoninguose Reino-Westfalijos apskričiuose. Jų bendrija, vadinama "Evangeliškųjų Maldininkų kuopų Susivienijimas Rytų Prūsuose" (valdiškai registruota: "Ostpreussischer Evangelischer Gebets-Zweigverein"), turi ir savo tam tikrą, savaitinį, Kukačio redaguojamą, organą "Pakajaus Paslas", kuriame spauzdinama pusiau lietuvių, pusiau vokiečių kalba pamokslai ir šiaip visokie "surinkimų" apskelbimai.

Abidvi šalininkysti, taigi "senieji" ir "naujieji", tarp savęs nesugyvena ir savo veiklumuose viena nuo kitos skiriasi. Taip antai "senieji" savo susirinkimus laiko tik pas lietuviškuosius, labiau pasiturinčius, ūkininkus, savo maldingumu ypač atsižymėjusius, tuo tarpu gi "naujieji" neniekina ir "paklydėliais", kad tik juos Dievo Karalystei laimėjus.

Naminės surinkimininkų pamaldos paprastai laikomos šitokiu būdu: išpradžių giedama keletas įžanginių giesmių, po to pamokslininkas skaito maldą, surinkimininkai gi, suklaupę, klausosi. Po maldos, tas pats pamokslininkas paskaito iš šventraščio, paskui susirinkusieji bendrai pagieda kokios-nors giesmės dalį, ir tada jau seka pamokslas. Pamokslas sakoma paprastai be jokio prisirengimo, be jokios tvarkos. Jei pamokslą sako geras kalbėtojas, tai moterįs, bematant, pradeda dūsauti, vaitoti, kad parodžius, kaip toli Dievo žodis pasiekia jų širdis; bet jei pamokslininkas nuobodus, tai tankiai pastebėsi ne vieną klausytoją besnaudžiant, kartais dagi garsiai bekarkiant. Tūli kalbėtojai, kad savo pamokslu labiau į klausytojus veikus, ima baisiausiais vaizdais piešti griešninkų likimą, pragaro kančiais, paskutinį Dievo sūdą.... Kiekvienas beveik papasakoja savo "atsivertimo" istoriją, kaip jis iš Sauliaus pasidaręs Paulius. Pasibaigus pamokslui, kurs tęsiasi 1½—2 valandi, bendrija vėl suklaupia, o pamokslininkas pakviečia kurį-nors surinkimininką "maldą daryti", ką tasai didesniu ar mažesniu užsidegimu — destis kaip į jį atsiliepė pamokslas — ir daro. Susirinkimo vedėjas atkalba "Tėve mūsų" ir duoda susirinkusiems dar valandėlę tyloms pasimelsti. Paskui, apkalbėjus ir nutarus, kur bus sekami susirinkimai, ir pagiedojus bendrai vieną ar keletą giesmių, pamokslininkas palaiminа savo surinkimininkus ir tie atsibučiavę su savo artimesniais pažįstamais, išsiskirsto.

Visose lietuvių surinkimininkų sueigose giesmės giedama paprastai iš tam tikros giesmių knygos "Psalminis"; tos giesmės, dėl jų skambumo, ritmiškumo ir ypatingų meliodijų labiau mėgiamos, negu bažnytinės giesmės.

Panašųs "surinkimai" daromi kartais tris kartus per dieną, ypatingai žiemos metu ir laike didelių švenčių.

Klausimas dabar, kam ir kokią naudą atneša šitokios rųšies "evangėlijos platinimo" darbas? Reikia pripažinti, kad blaivybės platinimo dirvoj, girtuoklystės sumažinime jų yra šis-tas padaryta. Šalia blaivumo, "mukeriams" — kaip juos čia paprastai paniekinimo dėlei vadinama — sunku būtų kas-nors užmesti dar ir sulyg jų ištikimumo, teisingumo ir, ypatingai, sulyg artymo meilės. Pastebima, kad surinkimų turėta nebloga intekmė ir į sumažinimą bylų, tąsynių po teismus, skaičiaus.

Keliaujantieji pamokslininkai, būtent "senųjų" partijos, yra stropųs darbininkai misijų reikaluose. Taip antai nesenai pasimiręs vadas Kibelka liuob nusiųsti Wangemanno Misijai maždaug po 4000 markių kas metai. Tik ar išvyliojimas tiek daug pinigų iš paprastai neturtingų lietuvių duoda ką gera, tai jau kitas dalykas.

Nors "mukeriai" politikos reikalais mažai užsiima, o tautiškas lietuvių judėjimas jiems dar mažiau rūpi, vis dėl to jie lietuviams pasitarnavo bent tuo, kad, patįs vartodami, skleidė ir tarp kitų lietuviškas knygas — vistiek, kad ir išskirtinai dvasiško turinio. Rengdami susirinkimus ir vartodami lietuvių kalbą, jie, patįs to nenusimanydami, sulaikė nuo visiško ištautėjimo lietuvius tuose apskričiuose, kame, jeigu ne tas, jie būtų jau senai žlugę. Taipjau ir tolimesnėse sėdybose, kaip antai Berlyne, Bremene, Essene per tokius keliaujančiuosius pamokslininkus lietuviai turi progą išgirsti pamaldas savo prigimta kalba.

Tečiaus šita tariama nauda toli gražu neatsveria tų nuostolių, kuriuos tie patįs surinkimininkai daro, prisidėdami prie naikinimo visa, kas dar iš senovės buvo lietuviams grynai tautiška užsilikę. Dr. Gaigalaitis savo lietuvių ir vokiečių kalbomis išleistoje knygutėje "Ev. Maldininkų Susirinkimai Lietuvoj" šitaip apie tai rašo:

"Visi senovės lietuvių dvasios veikalai, kaip pasakos, mįslės, patarlės, dainos, kurie svetimų mokslininkų taip augštai gerbiami, šiandien baigia visai nykti. Išnyko ir senoviški lietuvių parėdalai. Visa, kas buvo margai austa — o senovės lietuvių daugiausiai marginiais devėta — išmešta laukan. Vieton marginių, surinkimininkas būtinai turi juodus, arba pilkus, drabužius devėti. Raudoni rūbai surinkimininkams ypač atgrasu: kadangi Jėzus praliejęs savo kraują už nusidėjėlius, todėl tie, kurie per tą kraują nori būt išganyti, raudonų drabužių labai vengia. Taip antai išnyko kitą kart Tilzės apigardėj devėtos "pamuštinės". Tatai buvo gražus, lig žemės ilgas moteriškas rūbas, udros kaileliu apsiuvinėtas, auksinėmis juostelėmis adytais pečiais ir apykakle, su plačiu, margai austu ir ilgais galuose kutais, diržu pusiau. Tokį rūbą liuob devėti kiekviena turtingesnė jaunamartė. Mergaitės liovėsi vainikus devėjusios, galvas susiriša juodomis arba baltomis skepetaitėmis, kurių galus merginos susimezga po smakru, o moterįs pakaušyje".

Ir apšvietimo "mukeriai" labai nekenčia, mato jame savo priešą. Rūsčiai puritaniški piėtistų siekimai eina taip toli, kad dagi laikraščių skaitymą laiko nuodėme. Juk dar nesenai "naujųjų" vadas, Kr. Kukatis, atsižymėjo tuo, kad savo organe, "Pakajaus Pasle", visokią muziką, išskiriant tik vargonus ir giedojimą, pasmerkė kaipo netinkamą Dievui garbinti. Vieni tik ūsai dėvėti ir gi uždrausta. Plaukai turi būt viduriu skiriami, o "senieji" devi ilgus plaukus. Tūli "mukerių" pamokslininkai prakeikia dagi žiedų ir stačių kalnierėlių devėjimą. Nekalti juokai ir linksmumas taipjau pasmerkiamai. Linksmose šventėse, pokyliuose, vestuvėse, kur seniau būdavo dainos dainuojama, visokios žaislės, pramogos prasimanoma, kur viešėjo linksmumas ir gyvumas, dabar viešpatauja maldos, giedojimai, rūstus, paniūręs dievuotingųjų ūpas.

Šitokie, toli iš vėžų iškrypę, "surinkimininkų" siekimai, suprantama, dagi ir patiems dvasiškiams, kunigams nepatinka ir jie ištola nuo jų laikosi, bet, iš antros pusės, ir patįs surinkimininkai — bent jų dauguma — tapo nelabai prielankųs bažnyčiai ir dvasiškiams. Patsai Kukatis, sako, kunigus išvadinęs Belzebubo tarnais. Kadangi ir tarp pačių surinkimininkų tankiausiai pastebima tik paviršutinis dievuotumas, farizėjybė, savygarba, apsimetimas ir gilus tamsumas, ir kadangi jų pamokslininkai tankiausia tai siuvėjai, kurpiai ir kitokios rųšies tingią darbo dirbti amatninkai, tai tarp pačių žmonių jie negeriausią garbę turi. Užmetinėjama jiems dagi, kad jie slaptomis reikalaują sau užmokesčio ir užlaikymo. Dėl to ir pravardžiuojama juos "špirgėlių vaigimis", bet paprastai vadinama "mukeriais" arba "maldininkais".

Ar teisingai?

Kova prieš visokias tikėjimo srityje išgamybes vargiai gali duoti geresnes pasekmes, nes, anuot Schillerio, "su kvailybėmis ir patiems dievams veltu kovoti". Tik augąs apšvietimas, auklėjimas įstengs su laiku ir čia savo darbą padaryti, visus panašius iškrypimus prašalinti.

Mischa.

*) "Allgemeine lit. Rundschau" No. 7, 1911, p. 213 ir sek.

ADMIROLAS TOGO,
japonietis, tas-pats, kurs rusų-japonų kare 1904 metais sulaužė Rusijos galybę ant jurių, sunaikindamas jos laivyną. Jis grįšta dabar iš Anglijos karaliaus vainikavimo iškilmių ir pakeliui atsilankysiąs į Jungtinius Valsčius.

Vienos moteriškės istorija.

Šaltame, tamšiame Salte St. Marie, Ontario, kalėjimo urve sėdi jauna, 28 metų, moteriškė.

Ją vadina Andželina Napolitano. Keturių vaikų motina. Į keletą dienų laukia penkto gimsiant.

Kalėjimo kiemę, viename jo kampe, šmėkšo kartuvės. Ne vieną jau auką jos, — vardan nepermaldaujamų įstatymų — atsiėmė. Tuo pačiu teisybės sprendimu joms bus paaukota ir kalinė, kaip veikiai ji duos gyvastį laukiamam kūdikiui.

Andželina Napolitano papildė žmogžudystę.

Ji užmušė savo vyrą — savo vaikų ir savo dar laukiamo kūdikio tėvą.

Užmušė, kad apgynus savo, kaipo moters — dorybę, kaipo motinos — garbę.

Dvylika metų atgal ji ištekėjo už Pietro Napolitano, Italijoje. Dvejus metus vėliau atvyko su juo Amerikon. Septynerius metus išgyveno New Yorko italų apgyventoj miesto dalyj. Trįs metai atgal persikraustė į Thessaloną, Ontario valstijoj, Kanadoje, kur gyveno ant Pietro brolio ūkio, o metams praslinkus persikėlė į Salte St. Marie.

Jie buvo bėdini, bet, nežiūrint to, buvo laimingi. Laimingi iki pereitų metų spalių mėnesiui, kuomet Pietro, davęs savo žmonai 10 dolarių, apleido ją.

— Tu — moteriškė. Gali daugiau užsidirbti sau kuo žinai, — pasakė jai, išeidamas.

Norėjo, mat, kad ji kitiems parsidavinėtų.

Trims savaitėms praslinkus jis vėl sugrįžo. Sugrįžo be pinigų. Namuose buvo vargas. Jis ėmė versti savo Andželiną, kad ji būtinai eitų ir pardavinėtų savo kūną.

Ji nėjo.

Pagriebęs peilį, Pietro apibadė ją: supiaustė rankas, krutinę. Ji bėgo į upę pasiskandinti. Ją vienok ištraukė iš vandens ir nusiuntė ligonbutin.

Išgulėjo ten tris savaites.

Po to susitaikė su savo vyru. Tik neilgam. Pietro tingėjo eit dirbti, o valgyti reikėjo. Jis vėl pradėjo ją varyt, kad eitų uždarbiauti, — uždarbiauti parsidavinėjimu. Ji gynėsi, — jis grumojo užmušiąs ją.

Didžiojo ketvergo dieną jis priėjo prie jos ir, mojuodamas peiliu, pasakė:

— Velykoms turi man uždirbti trisdešimt dolarių. Jei to nebus, — nebereikės tau nė į upę eiti skandinties. Dabar atmink!....

Ir išėjo.

Parėjo namo velykų rytą. Andželina trijų dešimčių dolarių neturėjo. Ji neturėjo ne trijų dolarių: savo dorybės ji nenešė rinkon pardavinėti.

Dantis grieždamas Pietro pasakė:

— Laukan! Paseksiu tave ir užmušiu. O žmonėms pasisakysiu užmušęs tave, kad norėjei pabėgti, vaikus apleisti.

Ir nuėjęs atsigulė.

Andželina nebesumanė, kas daryti. Buvo apkvaitus. Ji pasiėmė kirvį ir, kada Pietro užmigo, skėlė jam į galvą....

Trims valandoms praslinkus, ji buvo areštuota. Ji nesigynė, ką buvo padariusi. Prisižino viską.

Anglijos teismai veikia greitai. Andželina tuojau buvo teista, rasta kalta ir pasmerkta kartuvėms. Būtų buvus tuojau ir pakarta, jei ne vienas dalykas, sulaikęs umų teismo nusprendimo išpildymą: ji buvo neščia. Gimus kūdikiui, ji bus nužudyta, — nužudyta sekamo rugpiučio mėnesio 9 dieną....

Ar ištikro ją pakars?

Ar būtų teisybė pasiųsti žmogų į kartuves patenkinimui to barbariško, žiauraus, šios dienos kultūros žmogaus moraliniam sentimentui priešingo, atgrasaus, savo laiką senai atgyvenusio, negyvo įstatymų dėsnio, reikalaujančio "gyvasties už gyvastį", neatsižvelgus į motivus, kaip čia, privedusius kaltininką prie baisaus prasižengimo papildymo?

Pasklidus žiniai apie Andželinos Napolitano likimą, laikraščiai pakėlė savo balsą. Visi jautresnės, kiltesnės širdies žmonės sujudo veikti. Iš visų Kanados šalių, iš visų Jungtinių Valsčių, dagi iš Europos siunčiamos kasdien Kanados teisių ministeriui Aylesworthui, premieriui Laurier ir general-gubernatoriui Earl Grey su tūkstančiais parašų peticijos, reikalaujančios, kad Andželinai būtų dovanota bausmė, arba — jei tas jau negalima, — bent pakeista kalėjimu.

Nuo tų trijų vyrų priklauso pasmerktosios likimas.

Jie, ypač general-gubernatorius Grey skaitomas doru ir prakilnios širdies žmogumi.

Reikia tikėties, kad jie nusilenks visuomenės balsui ir neleis kruvinam įstatymų dėsniui vyrauti.

Neleis papildyti žmogžudystės!

Įstatymiškos žmogžudystės už žmogžudystę, papildytą dėl besąžiniško vyro reikalavimų ir grumojimų desperacijon impuolusios, protą nužudžiusios silpnos moteriškės!

* * *

Augščiau paduota straipsnio formoje žinia buvo sustatyta išspauzdinimui pereitame numeryje, bet dėl stokos vietos nebepatilpo. Dėdami į šį numerį, turime pastebėti, kad rašytojo išreikšta pabaigoje viltis iš dalies išsipildė: pereitą subatą viršiausioji Kanados valdžia mirties bausmę Andželinai Napolitano pakeitė kalėjimu iki gyvos galvos. Sakome: iš dalies, kadangi kalėjimas visam amžiui — bausmė, tūlu atžvilgiu, skaudesnė ir už mirties bausmę. Dėltogi, kaip rašo laikraščiai, kilęs vėl judėjimas, kad išreikalavus naujo tos moteriškės bylos nagrinėjimo visiškam jos paliuosavimui. **Red.**

Is Kelionės.

Lausanne — Villeneuve — Domodossola — Milano.

Nuo Lauzannos važiuojant Villeneuve'o linkui, važiuojasi pakrante ežero Léman. Iš antros pusės apriečia ežerą kalnas Jura, ant kurio viršūnių guli dar neištirpęs sniegas.

Nuo Lausannos nėra javų, yra už tai daug daržovių. Daržovės visos dailios, bastučiai kelių rųšių; gražiausia bastučių rųšis — garbeniuotojį su užraitytais lapais, lig avino ragai.

Pievų taipgi netruksta. Žemose vietose, arti ežero, kur pavasariais užlieja vanduo, auga minkštosios nendrės.

Laukai užsodinti vynuogėmis. Vynuogės kelių rųšių: kresnosios, baltos ir raudonos — vietinės veislės ir augštosios raudonos iš Kalifornijos.

Dirbtuvių yra, bet jų kaminai kaip ir nerūksta; dūmus stengiamasi naikint. Pakalnėse yra dirbtuvės, išdirbančios medžiagą murinimui namų.

Laukuose matyt vaisinių medžių; jie nesodinti tam tikroj tvarkoj, bet kur papuolė.

Nuo Lausannos važiuojant ant Martigny, pervažiuoji vieną didesnį tunelį, važiuojasi tarpe kalnų iš abiejų pusių. Kalnai: Chamonix, Bernard, Pierre. Nuo kalnų, latakais, bėga vanduo, kurį ūkininkai panaudoja savo reikalams. Vieną lataką apie Chamonix galima tiesiog vandenkričiu pavadint. Vanduo puola nuo didelio augščio ir pavirsta į debesio dulkes. Retkarčiais kalnuose pamatai namus — prieglaudą turistams, arba norintiems gyvent augštybėse. Kalnų žemesnėse vietose yra mažai kaimukai, po kelis namus, ypač apie Sion'ą ir toliaus. Čia važiuojant jau nebenaujiena pervažiuot tunelį, ant kurio viršaus esti ar kaimelis, ar rūmai, panašųs į senobinę pilį. Bet pervažiavus Brigue'ą, važiuojį į tunelį vadinamą Simplon. Tas tunelis ilgiausias pasaulyj; jis 20 kilometrų ilgas. Nuobodu tokiu ilgu urvu važiuot dienos laiku. Prieš Domodossola tunelis pasibaigia.

Nuo Domodossola važiuojant, privažiuoji labai gražų ežerą Lago Maggiore; jis turi keletą salučių, vadinamųjų Šv. Borromeaus saloms. Salutės apgyventos; ant salų pastatyti dailųs namai. Ežeras apsiaustas kalnu.

Nuo Domodossola visi parašai vien itališkoj kalboj ant visų geležkelio įstaigų.

Už ežero Lago Maggiore privažiuoji miestą Aroną. Iš Aronos jau tesiok važiuojasi Milanan.

Kelionėj įvairių žmonių sutinki: vienas indomus, kitas juokingas ir t. t. Nuėjau pasivalgyt, o vagone liko italijonukas mokinyslicejistas, apie 14—15 metų. Iki Aronai aš išbuvau vagono salėj, o jis Aronoje turėjo išlipti, man sugrįžus, jo jau nebuvo, radau tik mano knygutėj įrašyta (kurią buvau ant staliuko palikęs): "Atminčiai užrašau, šiandien mano gimimo diena, Canelli Domenici". Tai aš dasiprotėjau paskui, dėlko jis taip buvo linksmas, nes gal buvo paliuosuotas tai dienai iš mokyklos ir važiavo pas gimines ar tėvus. O gal tai paprastas vaikų rašinėjimas ant visų kerčių ir sienų.

Nuo Aronos iki Milano jau laukai lygųs. Gražiai žaluoja, pilni vaisinių medžių; perdėm beveik vynmedžiai augšti ir jau ne jauni.

Milano geležkelio stotis panaši į Paryžiaus, ar Amerikos stotis — gerai įrūkus. Sustojęs prie centralinės stoties, tuojaus išeini laukan ir imi karą per "Corso Venezia" iki "Piazza del Duomo". Čia puiki katedros bažnyčia stovi "Mariae Nascenti". Čia centras miesto. Prie to pliaciaus teatras "La Scala", generališkas pačtas, galerija, netoli Dailės muzėjus ir parkas ir Publiškas Daržas. Centre yra keletas paminklų žymesnių tautos vyrų: Viktoro Emanuelio II, Umberto I, Garibaldžio ir t. t. Yra keletas teatrų, bet operinis sezonas kaip ir užbaigtas; veikia operetės, taipgi dramos, komedijos ir farsai.

Milane labai daug amerikonų ir anglų; amerikonai — italai pagrįžę tėviškėn.

Milane žmonės geria daugiausiai alų; prie alaus duoda mažus vėžius, vėžiai tokio dydžio, kaip lietuviški. Alus daugiausiai Muencheno. Nuo karščių žmonės lenda į galerijas, padengtas stogu ir ten vaikštinėja, kokiu nors gėrimu prasivėdina. Šilumos čia irgi diktai.

Turiu pastebėt, kad Milanas labai gardžiai kviepia nuo pražydusių medžių. Gana yra alėjų išsodintų kaštanais, dideisiais riešutais ir liepomis. Liepos dabar žydi, geras jų pavėsis ir malonus kvapas suteikia ramios užmiršties valandėles.

M. Petrauskas.

Sutinka pusiau.

Elgėta: — Ponuli, nepasigailėk dešimtuko neregiam vargšui.

Praeivis: — Bet jųs tik viena akia neregys.

Elgėta: — Ak, taip. Tai duokite penktuką.

Tikriausias ligos ženklas.

Gydytojas: — Gerai, kad mane tuojau pašaukėte. Ale kaipgi jųs supratote, kad jūsų žmona taip pavojingai susirgus?

Vyras: — Matote, ji jau dvi valandi nė žodžio man nepasakė. Aš ir spėjau, kad kas-nors negerai....

Vincienė: — Greitai gi tu tą savo tarnaitę paleidei. O gyreisi man, kad tai buvus tau angelas — ne tarnaitė.

Petrienė: — Taip tai taip. Ale mano vyras nuo tūlo laiko pradėjo ją irgi angelu vadinti.

Gydytojas: — Jūsų vyras, jei nori pasveikti, turi būtinai liauties gėręs. Bet čia reikalinga daug energijos....

Pati: — O, nesibijokite: to man dar niekada nepritrūko.

Lapelis.

Turime poėtą.
Apie jį niekas nekalba.
Ir nieko nerašo.
Tas poėtas:
— Menkutis.
Keistai kartais dedasi.
Apie surūgusius:
— Arcybašėvus ir Sologubus
Kritikai tomus prirašo!
O apie tokį didelį, gražų talentą:
— Korolėnko
Visi tyli!
Tartum jo ir nebūtų.
Tas pats ir su mūsų:
— Menkučiu.
Tartum jo visai nėra.
Yra žmonės, kurie patįs slepiasi ūksmėje.
Jiems lyg nesmagu viešai pasirodyti.
Tokie žmonės turi:
— Perdaug jautrią širdį!
— Ir labai švarią sielą!
Ir Menkutis —
Laikraščiuose tik pasirodo.
Skyrium savo eilių neleidžia.
O vienog kokius perlus žeria jo plunksna.
Šit:

Ne, ne močiutė,
Aš netekėsiu:
Dar aš jaunutė,
Dar aš suspėsiu!

Saldus miegelis, —
Dar pamiegosiu;
Mielas sapnelis —
Dar pasapnuosiu.

Kuris mūsų poėtų kalbėjo:
— Tokia prasta kalba —
— Ir tokia puikia?!
Koks supratimas mergaitės sielos!
Kaip giliai poėtas moka į ją pažiūrėti!
Ištikro:
Mergaitė nežino, kas jos laukia ištekėjus.
Ji tik nujaučia, kad lygi savo vyrui nebus.
Nujaučia, kad bažnyčia ją palaimįs būti paklusnia verge.
Vyras valdonas.
Moterė jo rankose tik daiktas.
Ir sako mergaitė:
— Dar netekėsiu aš.
Kaip ten nebūtų:
— Pas močiutę vis geriau.
Ir norisi mergaitei sapnuoti gražiausius jaunybės sapnus!
Jaunybė ištikro:
— Gražus sapnas!
Menkutis apie moterį kalbą:
— Kaip apie šventą sutvėrimą.
Suprantama:
Moterė moka giliau jausti, kaip vyras.
Moterė, vistiek kokia ji nebūtų, nors ir pati Messalina — jos širdyj visuomet dega šilta liepsnelė.
Menkutis tat žino.
Ir jis didžiausią pagarbą atiduoda moterei.
Poėtas niekuomet nemeta jai akysna:
— Tu išgama!
— Tu veidmainė!
— Tu nemoki mylėti!
Ne!
Poėtas žiūri į pasaulį —
Ir kartais lyg netyčioms suvaitoja:
— Man skauda širdis.
Ir tuojau susigriebia.
Žino:
—Širdies žmonėms nereikia rodyti.
Vistiek, ją apspjaudys!
Poėtas nei kam nelenda akysna:
Savo nubodžiais aimanavimais;
Sentimentalinėmis ašaromis.
Jis vienas liūdi.
Ir vienas kenčia!
O taip elgtis — mažai kas temoka.
Labai mažai!
Žmonės iš savo kančių ir jausmų mėgia:
— Komedijas daryti!
— Viską neša į balaganą!
Jautrią sielą turi Menkutis.
Jis numylėjo:
— Liaudies dainą.
Tuos perlus!
Ir pats tankiai.
Susilieja su liaudim.
Dainuoja jos žodžiais.
Bet tat ne pamėgdžiojimas.
Kaip bandė pamėgdžioti liaudį kitas poėtas:
— Ponas Liudas Gira.
Menkutis ir čia pasilieka:
— Menkutis.
Nėra pas jį:
Vaipymosi,
Graižymosi,
Trukšmingų žodžių!
Jis moka kalbėti:
Prastai ir suprantamai.
Apie Menkutį niekas nekalba ir nerašo.
Ir tegul....
Jis — kaip maža žvaigždelė tarp daugybės kitų.
Bet geriau įsižiūrėjus į tą žvaigždelę — pamatai:
— Kaip ji graži!
Ir negali akių atitraukti!

Petras Butėnas.

Jis nesugrįš.

Saulutė, pasakiusi "labą nakt" ir palikusi raudoną ruožą ant dangaus skliauto, užsislėpė už medžių ir augštų kalnų.

Paukšteliai sutupė medžių šakose, kad ten ramiai atsilsėt, o rytoj, anksti, savo dailiomis giesmelėmis pasveikint šviesų rytą ir užtekančią saulutę.

Visi gyvūnai, maži būželiai, žmonės, visa gamta ir kas tik gyva — traukė prie nakties pasilsio.

Pamažu darėsi ramiau ir ramiau.

Ir sykiu viskas nutilo.

Niekur nebuvo galima išgirst nei mažiausio judėjimo.

Visi miegojo.

Ilsėjosi.

Sapnavo gražius sapnus.

Tik ji viena sėdėjo ir laukė.

Laukė ji jo pareinant iš tolimos kelionės.

Iš tos kelionės, iš kur dar niekas neparėjo.

Sėdėjo gi gale stalo ir, turėdama savo rankose mažą jo paveikslėlį, žiūrėjo į jį.

Iš jos akių krito didelės, šviesios ašaros.

Jos buvo sunkios ir karštos, kaip ugnies kibirkštįs.

Po daugel kartų ji spaudė paveikslėlį prie savo sunkiai kilnojančiosi krūtinės ir karštų lūpų.

Ji skundėsi savo vargus, pasakojo savo meilę.

— Sunku man.... Myliu tave....

Kartojo daugelį kartų.

Bet jis tylėjo.

Buvo ramus, kaip žemė. Ant jo veido stovėjo gailestinga šypsa. Širdis nejudėjo ir nejautė jos sunkių atdusių. Lūpos buvo tartum geležiniais pančiais surakintos.

Rytuose pradėjo raudonuot.

Sujudo gamta.

Saulutė savo šviesiais spindulėliais pasisveikino su jaunu rytu. Paukšteliai sučiulbo savo rytmetinę giesmę. Viskas juda, šneka, linksminasi.

Bet ji, nuliūdusi, turėdama prie savo krūtinės jo mažą paveikslėlį, laukė jo.

Vieversėlis.

Etika.

Etika.... Etika....

Turbūt nieko kita nėra pas mus taip svarbaus, kaip etika; apie nieką taip daug nerašoma, kaip apie etiką.

Susivažiavimai, straipsniai — vis etikai pašvęsti ir apie etiką.

Redaktoriai, bendradarbiai, skaitytojai, visi nuo seno iki mažo užinteresuoti etika, taip kaip amerikonai "base ball'.

Etika.... etika.... visur ir visados! Visi bėgioja, kaip katė su užrišta blekine ant uodegos.

Sykį man prisiėjo būti vienuose namuose Chicagoj. Jau ištolo užgirdau riksmą, šaukimą iš tų namų.

— Turbūt pešasi — manau. Bet niekur policisto nėra.

Inbėgau į namus. Žiūriu: būrys žmonių, sustojęs, žiūri ant lentos, ant kurios vienas žmogus rašo skaitlines. Parašys kokią skaitlinę — žmonės visokiais balsais ir rėkia.

Maniau, kad pakliuvau į beprotių tarpą, bet prisižiūrėjęs geriau, pamačiau užrašą, kad tai yra pranešimai apie mušimą "base ball", San Francisco.

Bet tas riksmas, šauksmas....

Dabar, kuomet paimu lietuvišką laikraštį į rankas, rodos tuoj išgirstų tuos šauksmus, draskančius ausį.

Tik tiek, kad čia aiškiai iš tų balsų chaoso išsiskiria žodis "etika". Ir čia tas pats: visi rėkia įvairiais balsais: ir storais ir plonais, ir užkimusiais, ir girtais ir vis žodį "etika" kartoja.

Kas toji etika, kad taip visus ji užima?

Tėmiju arčiau laikraščius, nes nemokytas, nebuvęs seminarijoj, tai negaliu suprasti augštą mokslą ir latiniškų žodžių, kuriais kiekvienas, rašydamas savo straipsnį, gausiai prikrauna, kartais nežinodamas nė prasmės tų augštų žodžių.

Skaitau:

— Tu kiaulė, nieko neišmanai. Tu tiek apie tai supranti, kaip gaidys apie astronomiją. Tu paprastas kvailys, priegtam ir geras žulikas, etc. etc.

Kitam numeryj randi: —

— Ponas Žioplys, nė a, b, c, nesuprazdamas apie dalyką, pasistatęs prieš akis anarchistišką chimerą, prirašęs absurdų, pasigriebęs iliuzijos, burnoja, pats būdamas kvailiu, kitus kvailiais vadina.

Tas beprotys neprisilaiko jokios etikos. O tempora, o mores, ir prie ko tie idijotai eina? Neprisilaiko tie avinai jokios etikos. Homo homini lupus! Kur p. Žioplių dora? Tamista esi, inter nos, asilas, etc., etc.

Dabar tai ir aš suprantu etiką. Žinosiu jau, kas tai yra.

Tik vienas dalykas neaiškus: kurio klausyt?

Bet kas-žin ar ne geriau būtų, kad vietoj taip žingeidavus etika, rašytojai atsimintų ir pats etikos prisilaikytų?

K. J. Valys.

MARGUMYNAI.

Nepaprastas pabėgimas iš kalėjimo. Nesenai iš policijos kalėjimo, Maskvoj, pabėgo svarbus nusikaltėlis, 24 metų Voinov, kurį kaltinta už ginkluotą užpuolimą stoties Pavlovskaja ir keletą kitų prasižengimų.

Voinovo pabėgimas greitai pastebėta, ir tik po poros dienų jieškojimo policijos agentams pasisekė jį vėl vienoj Maskvos gatvėj sugauti.

Apie savo pabėgimą areštuotasai šitaip pasakojos:

Pabėgęs iš policijos kalėjimo aš, nesurazdamas geresnės vietos pasislėpimui, imbėgau į čia jau netoli esantį lavonbutį. Lavonbutyj buvo pastatytas karstas su numirėliu. Užmiršęs visokią baimę ir manydamas vien apie išsigelbėjimą, apie liuosybę, įlindau karstan, numirėlį prispaudžiau prie krašto ir, apsikabinęs jo, atsiguliau šalia ir užsidengiau lavondengte. Padėjimas buvo labai nemalonus, bet ką kita galėjau daryti. Susirūpinęs buvau begalo. Girdėjau, kaip širdis smarkiai tvaskėjo, kaip pulsas plakė. Kieme buvo girdėties kažkokie balsai; kartais girdėjau savo vardą minint ir tuokart dar labiau spaudžiausi prie numirėlio, nežiūrint, kad jis biauriai jau dvokė. Staigu išgirdau žingsnius visai čia-pat prie lavonbučio. Ant galvos man net plaukai pasišiaušė.... Tečiaus žingsniai vėl greitai nutilo. Tokiame baisiame padėjime išgulėjau visą vakarą ir kiaurą naktį iki švintant, išvisa aštuonias valandas. Kieme viskas buvo tylu. Kaip katinas išsirangiau iš karsto ir pravėriau lavonbučio duris. Kieme nieko nebuvo. Pirštų galais pristypčiojau prie vartų ir, bematant, buvau jau laisvas.

Žmogžudos apsirikimas. Apie Maramaros-Szigeth, Vengrų žemėje, buvo toks atsitikimas. Vienas ūkininkas, Ivan Vlad, iš Bileko, grįžo namo iš turgaus, kur buvo pardavęs jautį už penkis šimtus kronų. Pinigus nešė Vlado mažas sunelis. Pakeliui, laukuose, užpuolė juodu plėšikas. Kirviu suskaldęs ūkininkui galvą, ėmė kratyti jo kišenius, bet pinigų nerado. Tada žmogžuda ėmė vytis vaiką, kurs vienok spėjo pabėgti ir kažinkur pasislėpti. Besibastydamas nežinomose jam vietose, vaikas, pagalios, jau gerai sutemus, užėjo kokią tai grintelę, kur namų šeimyninkė priėmė jį pernakvoti. Gavęs dar pavalgyti, vaikas atsigulė už krosnies ant grindų, šalia kitų šeimyninkės vaikų, ir užmigo. Pabudo tik, išgirdęs kažkokio, grinčion inėjusio, žmogaus trapsėjimą. Įsižiūrėjęs geriau, pažino, kad tai tas pats vyras, kur jo tėvą užmušė. Nusigandęs vaikas pasitraukė toliaus už krosnies ir klausėsi, kaip žmogžuda pasakojo savo pačiai apie užmušimą Vlado ir apie vaiko pabėgimą. Tada moteriškė pasakė, kad, girdi, Vlado sūnus esąs čia-pat ir miegąs už krosnies. Ilgai nelaukdamas, plėšikas pasiėmė virvę ir, nuėjęs už krosnies, kur pirma gulėjo Vlado sūnus, nusmaugė vaiką. Išjieškojo jo kišenius, ale irgi nieko nerado. Sukeikęs, ėmė lavoną, pakišo krosnin ir nuėjo gulti. Kada visi miegojo, Vlado sūnus patyloms išsmuko iš grinčios ir, nubėgęs žandarų stotin, papasokojo, kas atsitiko. Atvykę tuojau žandarai pradėjo tardymą, ir tik tuomet žmogžuda pamatė, nužudęs savo vaiką, manydamas, kad tai pabėgėlis Vlado sūnus.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

šventų raštų idėjų rato (mokykla Mimanza); arba veikė laisvo tolesnio vediškos pasauliažvalgos vystymosi prasmėje (Vedanta); arba, galiaus, visiškai atsisakė ir nuo metodų ir nuo paprasto tikėjimiško mąstymo budo išeigų (Sankhya).

Mimanza svarbą, jei tik ją galima pavadinti filozofija, buvo labai nedidelė. Nelaisvas pažvalgos taškas, kurio ji laikėsi, rybojo mąstymą rituališkais tveralais ir doriškais idėjų aiškinimais, išdėtais vedose, teip kad šitos mokyklos srityje nebuvo sutverta nieko verta atidžios.

Visai ką kita matome Vedantos mokinime, kuri gali buti pavadinta didžiuoju filozofišku tikrai indiškojo mąstymo paveikslinimu. Visa čielybė pažvalgos į buvybę, atsiradimą ir buties fikslą, kurios apsireiškia vedose ir iš didesnės dalies vyrauja upanišaduose, šitoje filozofijoje išdėta griežtai apmąstytos ir paskaidytos sistemos pavidale. Vedantos mokykla pripažysta sąryšio buvimą terp jos ir vedų, į ką nurodo, terp kit-ko, jos vardąs: vedos galas arba tikslas (anta — galas); bet matyt, kad tikras sąryšys pas ją yra tik su naujesniųjų vedų idėjomis, turinčių maža ką abelno su tikėjimiškais senųjų himnų sanprotavimais. Šitos filozofijos sistema mums žinoma daugiausiai iš vedantos sutrų, žinomų Badarayana vardu ir iš didžiojo išguldinėtojo Sankara veikalų (apie 9 šimt. po Kr.).

Čion, teip pat kaip ir upanišaduose, vedantos mokinimas nėra nieku kitu, kaip tapatybės filozofija. Pamatinė vedantos mąstis trumpai išreiškiama vediškais žodžiais: "tai tu esi" ir "aš esiu Brama", — yra Bramos tapatinimas su vėle, išreiškiąs tą, ką braman, vadinas, amžinas viso esamo principas, spėka, kuri tveria visus svietus, saugoja juos ir vėl prarija, tolygi Atmanui, "pačiam", ar vėlei, vadinas, tam esančiam mumyse, kurį męs prie tikros pažinties vadiname savo "aš", ką męs pripažystame musų vidurine, tikra esybe. Šita — vėlė, priklausanti aleivienam iš mųs nėra Bramano dalimi, arba kuo tokiu nuo jo paeinančiu, bet ji yra amžinu, nežinomu Bramanu visame jo pilnyje ir čielybėje.

Pažinoti Bramaną yra kuo tokiu augštesniu, negu duoti Bramanui garbę. Garbinimu męs paliečiame tik žemesnįjį Bramaną, turintį apribotas ypatybes ir kuriam galima yra priskaityti visokios savybės, atžymybės ir formos; tik augštesnis pažinimas, augštesnis mokslas gali pasiekti augštesnį Bramaną, tą patį Bramaną, kurį galima suprasti ne kitaip, kaip be visokių priskaitomybių, formų ir ribojimų, su visai abstraktiškos formulos pagelba, arba negatyviškuose išsireiškimuose. "Vienintėliai, ką galima pasakyti apie Bramaną, neturintį atžymybiškų ženklų, tai tas, kad jis nebuva; tik šitoje prasmėje jis yra kažin kuo esančiu; jeigi butį suprasti empiriškoje prasmėje, tai Braman greičiau yra kas tokio nėsamo".

Ant kiek yra nedideliu Bramos garbinimas, ant tiek pat nežymios ir tos dovanos, kurios yra pasiekiama per jį: pasivedimas darbuose, laimė ir pati didžiausia — tai tik menkas išsiliuosavimo laipsnis. Tuo tarpu augštesniojo Bramos pažinimas iš sykio duoda žmogui absoliutišką išganymą. Išganymo uždavinis Atmano išliuosavime nuo pavienybiškos buvybės, kuri skiriasi nuo Atmano ir todėl padaro jam kančią. Todėl galima pasakyti, jog pavienybiškoji butis yra pilna kančios. Bet Atmano išliuosavimas negali buti pasiektas darbų keliu, kadangi jie, geri ir blogi, reikalauja savo atlyginimo, — kas indiškąjai sužinybei yra tikra o priori, — ir tokiu budu žmogų veda į naujas buvybes, kuriose gali išsipildyti šitas atlyginimas; todėl darbai riboja savimi vėlių persikėlimą. Doriškuoju pataisymu teipgi negalima pasiekti išsiliuosavimo, kadangi toksai pagėrėjimas gali įvykti tiktai daikte galinčiame keistis; tuo tarpu Atman, vadinas, vėlė, apie kurios išliuosavimas, anaiptol, negali buti nė tame, kad stotis kuo nors, vimą eina kalba, yra neatmaininga; todėl išliuosanė tame, kad ką nors daryti, o tik pažinime to, kas jau yra, bet per nežinybę buvo paslėptas: "pažinime — išliuosavimas".

Tie, kurie nepasiekė šito pažinimo, yra likimo pasmerkti gyvenime buti suvaržytais ir surištais jų kuno ypatybėmis (upadhi), paremtomis iliuzija ir net po mirčiai jie nepasiliuosuoja nuo pavienybiškos buvybės ir patenka vėlių persikėlimui. Pažintis gi, vadinas, tiesioginė sužinybė savo tolygumo su Brama, duoda absoliutišką išganymą nuo persikėlimo ir net šitame gyvenime jau veda prie išliuosavimo. Kas žino, tam nebuva jau nė svieto, nė kuno, nė kančių, nėra nė jokių taisyklių jo pasielgimams. Vienok jis nepadarys nieko pikto, kadangi klaidinga iliuzija, viso pikto šaknis, pavirto jam į niekus. Numiręs jis gali buti tikras, jog apturės išganymą, kadangi pažintis sudegina darbų sėklas ir tokiu budu tolesniems atsigimimams nesilieka daugiau jokio turinio ir pasibaigus dabartinei buvybei žinojančiam užstoja pilnas ir amžinas išsiliuosavimas: "gyvenimo dvasios neapsireiškia jame, bet jis darosi Bramanu ir ištirpsta Bramane*).

*) Šita pažiura bevelk žodis į žodį perduota sulyg trumpos šito mokinimo apžvalgos Deisseno ("System des Vedanta", priedas).

Mokinimas Vedantos yra spiritualistiškąja monybė: tikrai yra tik vienumas, prietamgi dvasiškas, ir tas yra Brama. Tokioje pasauležvalgoje yra prastybė ir vienumas, bet ji yra labai nepilna ir mažai atsako tikrybei; daiktų įvairybė, apsireiškimų reališkumas, skirtumas terp medžiagos ir dvasios visai palikta šalyje Vedantos mokinimu.

Šitos trukybės, pasirodžiusios kunigų mąstymo srityje, neištruko nuo nebramyniškųjų Indijos mąstytojų atidžios: kuomet Vedanta nesuspėjo dar susidėti į mokyklos mokslą, filozofija Sankhija, atsiradusi terp kareiviškosios kastos, apsiginklavo jau kritika prieš visą jo manymo budą. Prieškuniginis pobudis, atžymėjantis Sankijos mokslą, kurios atsiradimas išvedama nuo mytiškojo Kapilos, pasirodo tame, jog ji atmeta visokį susirišimą su vedomis, neduoda jokios svarbos šventiems veikalams ir nenori nieko žinoti nė apie jokį dievą. Be to šita filozofija atmeta suoprotį apie butį, kaipo apie tiesioginį vienumą, arba kaipo apie ką tokio išimtinai dvasiško; apskritai Sankija filozofijos pobudį galima pavadinti realistišku, pliuralistišku ir ateistišku.

Kad šita filozofija žvelgia į svietą kaipo į daugotumą, tai tą parodo jau patsai šitos mokyklos vardas: Sankija ženklina "išskaita", — ir ve išskaita dvidešimts penkių pamatinių pradžių, iš kurių pasidarė svietas. Sankijos realybė pasirodo tame, kad pirmąja iš šitų pradžių medžiaga arba gamta, paskutine gi, dvidešimts penkta pradžia yra dvasia. Medžiaga vadinama prakriti, "tverianti"; dvasia arba vėlė, kaip ir upanišduose, vadinama puruša (asmuo, homunkulas). Abu šitie didumai yra savysti, savimi pasikakiną reališkumai ir abu jie suprantama kaipo daugotumai. Medžiaga susideda iš trijų sudėtinių dalių (gunas): esmens (sattva), pradžios lengvo ir šviečiančio, aistros (raga), pradžios skatinančios ir judančios bei tamsos (tamas), pradžios sunkaus ir veikiančio priešingai. Bet pas šitas gunas yra ir atsakančios vėlinės pusės: džiaugsmas, nuliudimas ir nusiminimas; tokiu budu jos teipgi įeina sudėjiman žmogaus pavienybiškybės padėjimų. Medžiagą reikia laikyti kaipo ką tokį vienval judantį ir besikeičiantį; samsara, persikeitimas, kuriam papuola vėlės negavusios laisvės, suprantamas dalykas padaro butiną priešsiųstį Sankijos sistemoje.

Vėlės reališkumas ir savistovybė visų pirma išreiškiama tame, kad ji nesitapatina ar nesusilieja nė su jokia viršgamtiška dieviška vėle, nes tokio suopročio apie šitą paskutinę visai nesiranda: vėle, sulyg Sankijos mokinimo, reikia suprasti žmogiškos vėlės, kurių įvairumas ir apsireiškia žmogiškų buvybės ir padėjimų formų įvairume. Teipogi ir sulyg medžiagos vėlė visai yra savysta, nes intekmė, medžiagos padaroma trimis gunas į žmogaus vienatą, liešia tik žemesnę, ar psychiškąją vėlę (kunišką vėlę), o ne tikrą, arba dvasišką vėlę. Paskutinė absoliutiškai neturi jokių ypatybių arba priskaitomybių ir, todėl, neprieinama medžiagiškai įveikai. Absoliutiška vėlė yra kas tokio grynai dvasiško, viena gryna mąstis; viena nedalinama, savo budo atomas, ir todėl neatmainoma ir nesunaikinama, neturi nė pradžios, nė pabaigos.

Tokiu budu terp medžiagos ir dvasios yra absoliutiškas skirtumas jų esmenyje; šitas skirtumas padaro kertinį Sankija sistemos akmenį ir jame gludo svarbiausias jos prieštaringumas kitoms indų sanprotavimo apsireiškimo formoms ir ypatingai Vedantos filofijos idėjoms. Vienok Sankijos mokinimas empiriškai pripažysta, jog medžiaga ir dvasia sujungtos drauge, pripažysta net šitą sąjungą butina, kadangi be protaujančios vėlės valdymo medžiagos judėjimas butų be tikslo, o be medžiagos judėjimo vėlė negalėtų išreikšti savo veiklumą. Bet, kadangi vėlė pati iš savęs neturi tikslo, tai dėlto, idant ką nors sutverti, jodvi abi turi sujungti savo spėkas, panašiai tam, kaip "neregys neša šlubą", sako vienas prilyginimas. Šitas empiriškas sąryšys, esąs terp medžiagos ir vėlės, yra paskutinia kančia, kadangi visokia sužini gyvastis turinti savo pagrindą kuniškume, yra sujungta su kentėjimu; žinoma, vėlė dėlei jos esmens skirtumo nuo kuniškumo, tikroje žodžio prasmėje negali buti užgriebta kuno padėjimais, vienok ant jos atsimuša šitie padėjimai — kaip ir kad nuo raudono ketmijos dažo atsimuša šviesa ant krišpolinio indo, kuriame ji stovi ir ačiu šitam atsimušimui, vėlė pažysta kančią. Šita ligusta sužinybė savo susijungimo su kunybe ir yra tasai svietiškasis piktas, kurio prašalinimas padaro augščiausią žmogaus siekimosi uždavinį.

Prašalinimas šito ir yra išganymu, arba išliuosavimu, kuris pasiekiamas yra tąsyk kaip žmogus pilnai pasiekia skirtumą esantį terp kuno ir vėlės, kaip jis žino, jog vėlės dalyvumas buvybėje, rišančioje ją su kunu, yra tik iliuzija, jog tai tik atsimušimas, kuris tiek pat mažai permaino vėlę, kaip mažai gėlinis atsispindimas raudono dažo permaino krišpolą, — tąsyk jis pergalėjo kančią ir svietą, nes tąsyk jis gali prašalinti ligustą atsispindimą, kas nėra galimu esantiems neapšviestame "neatskyrimo" padėjime. Per šitą pažintį, kuri pasiekti, vienok, yra labai sunku, kadangi žmogus turi prigimtą palinkimą prie "neatskyrimo", įgija pilną vėlės atidalinimą nuo kuno ir kuniškos vėlės. Vėlė nežuva, nes ji nedalinama ir drauge su tuo nesunaikinama; ji nesistoja nė dievu, nes jokio dievo nėra. Lygiai teip pat negalima sakyti ir apie vėlės laimę, nes po jos nuo kuno atsiskyrimui ji nedalyvauja jau jokiuose jausmuose; nors po atsiliuosavimui ji ir nenustoja pavienybiško buito, bet yra absoliutiškos besužinybės padėjime. Apturėjęs išliuosavimą gali pasiekti šitą padėjimą dar prie gyvos galvos, o numirus jam pilnai jis užtikrintas.

Sankija filozofija, kaip ir Vedanta, yra siekimusi prie laisvės, tik intelektuališkas laisvės pobudis joje išeina dar aiškiau negu Vedantos mokinime. Sulyg Sankijos mokinimo, negali buti nė kalbos apie tai, idant koki nors tikėjimiški ar etiški darbai butų skaitomi nuopelnu, arba turėtų kokią nors vertę; jie gali tik kenkti laisvės pasiekimui. Asketiškosios lankstynės tik tąsyk turi spėką, jei jos išimtinai yra nukreiptos sustiprinimui paliuosuojančios skirtumo spėkos, bet šitam tikslui jos yra be naudos.

Pesimybė teipgi daug reiškiaus išreikšta Sankijoje, negu Vedantoje. Kiekvienas sužiningas padėjimas, sulyg šito mokslo yra ligustu; nė džiaugsmas, nė laimė, kurie tarytum prirodoma patyrimu, nesiranda tikrumoje, "kadangi visokis pasigėrėjimas yra perimtas kančios"; tik miege be sapno, arba apmirime ir t. t. yra įgijama tuotarpinis pasiliuosavimas nuo kančios, kuris su išganymo pasiekimu stojasi pilnas ir vienvalinis.

Negalima nepripažinti Sankija mokyklai savo budo žmoniškumo. Visųpirma ji, nors dėl polemikos su kunigais, visiškai panaikino kastinį skirstymą ir, priešingume Vedantai, kaip sudrams, teip ir moterims davė prieigą prie išganymo. Be to, kiekvienas pasiekęs išsiliuosavimą, gali išeiti kaipo teisybės mokytojas. Bet, ant nelaimės, Sankijos pasekėjai nusitolino nuo veiklaus šitos meilės žmonybei išreiškimo, ačiu jų mokinimui apie visokio veiklumo kenksmingumą.

Kaip Vedanta filozofija, per savo susirišimą su veda, turi tikėjimiškai istorišką vertę, teip ir Sankija mokykla turi nemažiaus svarbų tikėjimišką akyvumą, nes ji yra filozofiška svarbiausio iš indiškųjų tikėjimų: budybės pirmtakune.

Bet pirma negu pereiti prie šitos paskutinės ir jo vyresnėsės sesers džainybės, męs dar apsistosime kiek ant vieno savotiško brachmaniško periodo apsireiškimo, butent ant teip vadinamo joga. Joga (nuo yuj-jungo) išvertus reiškia "sujungimas", butent vėlės sujungimas su augščiausia pradžia ir šitoje prasmėje yra tik išraiška pažymėjimui filozofiškos teorijos proceso. Bet jai laipsniškai platinanties, ji nužudė savo filozofišką pobudį ir gavo prasmę savo budo asketiškos lankstynės arba dvasiško užmarinimo, kuriuomi stengtasi įgyti tą patį išsiliuosavimą, kuris buvo pasiekiamas filozofiškos pažinties keliu. Todėl joga skaityta prie filozofiškų pakraipų, nors tam mažai tebuvo pamato.

Joga lankstynė susidėjo iš hipnotizavimo paties savęs, kuris atsibuvo sulyg tam tikrų taisyklių. Ekstazos padėjimas, per kurią su pagelba nepasijudinamo tupėjimo. žiu-

(*Toliaus bus.*)

Prosper Mérimée.

LOKIS.

Lietuvių legenda.

(*Žr. No.* 28).

Ponas, prižiūrėjęs visą tą operaciją, išsiėmė laikrodėlį ir, pasižiūrėjęs, paklausė, ar tuojau paduosią pietus.

— Už bertainio, daktare, — atsakė jam.

Man nesunku buvo atspėti, kad tai daktaras Freberis ir kad juodarūbė poni — grafienė. Iš jos amžiaus sprendžiau, kad tai grafo Šemioto motina, o iš visos tos scenos, iš matyto su ja apsiėjimo, spėjau, kad ji, turbūt, ne visai sveiko proto.

Valandėlei praslinkus, mano kambarin inėjo ir patsai daktaras.

— Grafas serga, — tarė man, — prisieina pačiam atsirekomenduoti ponui profesoriui. Daktaras Freberis. Labai malonu susipažinti su mokslininku, kurio nuopelnai žinomi visiems "Koenigsbergo Mokslo ir Literatūros Laikraščio" skaitytojams. Bet — metas būtų ir pietų pavalgyti.

Atsakinėjau, kaip galėdamas, į jo komplimentus, pagalios pridūriau, kad, jeigu jau laikas pietauti, aš irgi nuo to neatsisakysiu.

Inėjus salėn, tarnas — kaip tai paprasta toje šalyje — tuojau padavė mudviem ant sidabro lėkštės degtinės ir raugintų užkandžių, kad geriau apetitą pakursčius.

— Ponui profesoriui iš širdies rekomenduoju šitos senukės pabandyti. Jai keturios dešimtįs metų. Patariu, kaip medikas. Bet ragaukite ir šitų.... Tikriausieji Drontheimo rauginiai! Niekas taip gerai neprirengia skilvio girnų pašarui malti, kaip jie. O tos girnos — labai svarbus pabūklas. Dabar — už stalo! Klausykite: kodėl mudviem nesikalbėjus vokiškai? Jųs iš Karaliaučiaus, aš — Klaipėdiškis. Mokiausi Jenoje. Tokiuo būdu nereikės mudviem prisidaboti tarnų, kurie moka tik lietuviškai ir lenkiškai, ir galėsiva šnekėties, ką tinkami — jie mudviejų nesupras.

Valgėva išpradžių tylėdamu. Paskui, išlenkęs madeiros stiklinę, paklausiau daktaro, ar grafas tankiai sergas liga, kuri jį šiandien sulaikė nuo mudviejų kompanijos.

— Taip ir ne, — atsakė daktaras. — Pridera nuo to, kur jis važinėja.

— Kaip tai?

— Jei, pavyzdžiui, jis išvažiuoja Raseinių linkon, tai visada sugrįžta su skaudama galva ir piktas.

— Aš Raseiniuose buvau, ale man nieko tokia neatsitiko.

— Dėlto, kad profesorius neįsimylėjęs, —atsakė, juokdamos, daktaras.

Atsidusau, atsiminęs Gertrudą Weberiutę.

— Vadinas, Raseiniuose gyvena grafo būsimoji? — paklausiau.

— Taip, netoli Raseinių. Būsimoji.... Ištikra — nežinau. Bet kokietė — be abejonės. Ji grafą iš proto išvarys, kaip jau su jo motina kad atsitiko.

— Ištikra, man atrodo, kad grafienė.... nesveika.

— Ji — beprotė, mielas profesoriau, — beprotė! O aš dar labiau beprotis, kad čia gyvenu!

— Gal-būt jųs sugebėsite ją išgydyti, gal pasiseks jai sveikata sugrąžinti?

Daktaras papurtė galvą ir ėmė atidžiai žiūrėti į prieš šviesą laikomą rankoj bordosinio vyno stiklinę.

— Aš, profesoriau, tarnavau kariuomenėj: buvau vyresnysai Kalugos pulko gydytojas. Ties Sevastopolium dienas-naktis piausčiau rankas ir kojas. Nieka nesakau jau apie bombas, kurios lakiojo viršum mūsų, kaip musės apie pastipusį arklį. Taigi. Ale, nežiūrint to, kad ir alkanas, kad ir sustipęs, aš niekada taip nesiilgėjau, kaip kad čia, nors dabar ir puikiai geriu, ir puikiai valgau, ir gyvenu, kaip koks kunigaikštis, ir algą gaunu, kaip karališkas gydytojas. Bet ta liuosybė, mielas profesoriau, liuosybė! Jųs tik įsivaizdinkite sau, kad per tą velnio bobą aš neturiu nė vienos valandėlės, kurią galėčiau sunaudoti taip, kaip pats norėčiau!

— Ar senai taip su ja kamuojatės?

— Bus dveji metai. Bet jau apie dvidešimt septyni metai, regis, kaip ji iš proto išėjus. Tas atsitiko dar grafui negimus. Ar jums apie tai niekas nepasakojo nė Raseiniuose, nė Kaune? Gerai. Aš papasakosiu. Gana indomus atsitikimas — žadu apie jį rašyti straipsnį į Peterburgo "Kariuomenės-Medicinos Žurnalą". — Iš išgąsčio ji iš proto išėjo....

— Iš išgąsčio? Ar gi galimas daiktas?

— Ypatingas jos buvo išgąstis. Reikia pastebėti, kad ji iš Keistučių giminės. Šitoji giminė niekada nenusižemįs, tariant, moterystės ryšiu nesiriš su žemesnės kilties šeimynomis. Po perkūnų — iš Gedimino gentkartę veda!.... Klausykite gi toliaus, pons profesoriau. Trims, ar dagi dviems dienoms praslinkus po vedybų, kurios šokta štai tuose pačiuose rūmuose, kame mudu dabar pietaujava.... jūsų sveikaton, profesoriau!.... grafas, šito va grafo tėvas, išsirengė medžioti. Mūsų lietuviškosios damos — gal būsite jau girdėję — šaunios jojikės. Grafienė irgi iškeliavo medžioklėn. Ji, rodos, atsiliko.... ar buvo pralenkus medėjus.... tikrai nebeatmenu.... Gerai. Staigu, grafas mato lekiantį, kiek tik inkerta, grafienės tarnaitį, dvylikos ar keturiolikos metų vaiką.

— Pone, — rėkia jis: — lokis ponią nusinešė!

— Kur? — klausia grafas.

— Ogi tenai, — atsako vaikas.

Visi medėjai šoko vyties nurodyton vieton. Grafienės — nėra! Vienoj vietoj randa žvėrių sudraskytą arklį, kitur — grafienės skrandutės skūtas. Bėgioja po girią, jieško. Pagalios vienas medėjų riktelėjo:

— "Lokis!"

Ištikra: aikštele bėgo lokis, vilkdams grafienę ir, žinoma, besirengdamas ją, kame nors tankumyne pasislėpęs, suesti, kadangi žinoma, kad tūlos apystovos tiems žvėrims sukursto ypatingą apetitą. Jie, kaip tie vienuoliai-zokoninkai, nemėgsta, kad kas jiems trukdytų valgant.... Grafas vos tik dvi dieni kaip buvo vedęs, taigi elgėsi, kaip tikras vytis. Norėjo pulti ant lokio apsiginklavęs vien medžiojamuoju peiliu, tečiaus, mielas profesoriau, lietuviškojo liūto nelengva peiliu pasmeigti, tai ne stirna. Laimė dar, kad grafo šunponis, prašmata ir girtuoklis, tą deiną taip nusilakęs, kad nestengė atskirti triušio nuo oškos, ėmė ir paleido šūvį į lokį, nors buvo apie šimtą žingsnių toli. Jis nepaisė, kam šūvis klius: žvėriui, ar grafienei....

— Ir lokį užmušė?

— Ant vietos. Tik girtuokliai sugeba taip šauti. Žinote, profesoriau, yra dagi užžavėtos kulkos. Mūsų burtininkai tam tikra kaina jas pardavinėja.... Grafienė buvo skaudžiai apdraskyta, be žado, žinoma, ir su sulaužyta koja. Nešte parnešė namo. Ji atsigavo. Bet nužudė protą. Nugabeno Peterburgan. Čia keturi, orderiais apsikarstę, gydytojai daro formalinę konsultaciją. Ir nusprendžia: "Grafienė nesčia. Jeigu kas, tai nebent gimdymo pasekmės galėsią atsiliepti į ją taip, kad ji pasveiksianti. Reikalinga, girdi, daugiau šviežio oro, kaimas, išrūgos, "kodeinas".... Kiekvienam moka po šimtą rublių. Devyniems mėnesiams praslinkus, grafienė pagimdo šaunų vaikyštį. Bet gimdymo pasekmės neatsiliepė taip, kaip vylėsi orderiuotieji gydytojai. Kur tau! Beprotystė dar smarkiau apsireiškė! Grafas rodo jai kūdikį. Romanuose tas visada padaro geidžiamąjį efektą. Bet grafienė rėkia: "Užmuškite jį! Tai žvėris!" Ką-tik, ką-tik nenusuko vaikui sprando. Nuo to laiko ji valdoma, pramainu: tai gilios melacholijos, tai nesuvaldomo pasiutimo. Labai linkus prie saužudystės. Važiuojant pasivažinėti, prisieina visada pririšti. Trįs raumeningos moterįs vos stengia su ja apsiruošti. Bet pasakysiu jums dar vieną indomų dalyką, pons profesoriau. Kada jau jokiomis priemonėmis nebegaliu pasiutusios senės suvaldyti, imu grumoti, kad nukirpsiu jai plaukus. Regis, kadaise ji turėjus puikius plaukus. Kokietybė! Štai paskutinis, joje apsireiškiąs dar, žmogiškas jausmas. Ar ne keista? O, rasi, aš ją dar ir išgydyčiau, jei galėčiau pasinaudoti viena priemone...

— Kokia?

— Rykštėmis. Tuo būdu viename sodžiuje išgydžiau apie dvidešimt moterėlių, sirgusių rėkimo liga. Būdavo, pradeda viena boba rėkt, paskui ją kita, trečia. Pagalios, į keletą dienų, visas sodžius staugia. Pašaukė mane ir pradėjau gydyti — rykštėmis. Rykštės labai gerai veikė.... Imkite vištienos, profesoriau: puiki vištiena.... Tečiaus grafas niekaip nesutiko, kad tą vaistą pavartočiau grafienės gydymui.

— Žiaurus gydymo būdas. Žinoma, grafas negalėjo to leisti.

— O, jis taip maža žino apie savo motina, beto — juk tai jos naudai. Bet pasakykite man, pons profesoriau, ar jųs girdėjote kada-nors, kad išgąstis išvarytų žmogų iš proto?

— Grafienės padėjimas buvo baisus. Pabuvoti tokio žvėries naguose — ne juokai!

— O sūnus, tas visai ne toks, kaip ji. Pernai jis buvo pakliuvęs lygiai į tokią-pat nelaimę, ir išsigelbėjo. Išsigelbėjo savo kraujo šaltumu.

— Iš lokio nagų?

— Iš meškos. Meška buvo tikras milžinas. Tokios didelės senai niekas nebuvo matęs. Grafas sumanė užpulti ją raguotine. Ale ji tik pasisuko, raguotinė nulėkė šalin, ir meška pasivėlė po savim grafą taip lengvai, kaip va aš šitą butelį.... Žinote, ką jis padarė? Apsimetė negyvas. Meška pauostė, pauostė ir, ažuot sudraskyti grafą, tik lyštelėjo jį liežuviu, ir gana. Grafas nepristigo drąsos: gulėjo, kaip negyvas; nė nekrustelėjo. Ir meška nuėjo sau.

— Meška palaikė jį negyvą esant. Girdėjau, būk tie žvėrįs ištikra negyvėlių nejudiną.

— Reikia geriau tikėti žodžiais ir nemėginti pačiam šitokių bandymų daryti. Bet dar apie išgąstį. Papasakosiu jums vieną mažą istorijėlę iš Sevastopolio laikų. Kartą susirinkome kuopelė alaus išsigerti. Buvome penki ar šeši žmonės. Mūsų susirinkimėlio vieta buvo čia-jau už savu laiku pagarsėjusio bastijono No. 5 kariškos špitolės. Kažikas suriko:

— "Bomba!"

Akymoju sukritome kniupsti. Gulime. Bet ne visi. Vienas mūsiškių — nėra rekalo jo vardas minėti — jaunas dar oficieriukas, stovėjo kaip stovėjęs, laikydamas rankoj pilną stiklinę. Tuo tarpu bomba sprogo. Ji nutraukė galvą mano nelaimingam draugui Andriui Speranskiui — šaunus buvo vyriukas — ir sudraskė statinaitę su alum. Gerai dar, kad statinaitė buvo jau apidykė. Kada, bombai sprogus, mes, paskui, pakilome nuo žemės, dūmuose pamatėme savo draugą vis dar tebestovintį: jis ramiai baigė sau gerti stiklinę, tartum čia nieka nebūtų atsitikę.

— "Didvyris, vyruti, tai didvyris!" — kalbėjomės tarp savęs.

Antrytojaus susitinku kapitoną Gedeonovą. Ėjo jis, pasveikęs, iš špitolės. Ir sako man:

— "Šiandien pietausiu kartu su jumis. Laimingai pagijęs, noriu dėl to geras vaišes iškelti: statau tuziną šampano!"

Susirinkome. Susėdome aplink stalą. Tarp svečių buvo ir tasai jaunukas oficieras. Jis nežinojo, kad bus šampano. Šalia jo atkemša butelį.... paukšt! Kamštys lekia ir pataiko jam į smilkinį. Jis tik suriko ir čia-jau apalpo.... Sakau jums, kad tas mūsų didvyris ir pirmą sykį buvo, be abejonės, baisiai išsigandęs, ir jeigu jis ramiai sau tebegėrė savo alų, tai tik dėlto, kad buvo nužudęs, kaip tai sako, nuomonę ir stovėjo, kaip koks pabūklas, patsai nesusivokdamas. Tikra tiesa, profesoriau: gyva žmogaus mašina....

— Ponas daktare, — tarė, pravėręs duris, tarnas: — poni Židonienė sako, kad grafienė nenorinti valgyti.

— Kad ją velniai! — sumurmėjo daktaras. — Tuojau ateisiu. Gal man pasiseks tą savo raganą pašerti, o paskui, pons profesoriau, gal sulošime *piquet*, ar bent ubagais? — pridūrė, juokdamos.

Aš atsiprašiau, kad visiškai nieko nenusimanąs apie kortas ir, jam išėjus pas ligonį, nuėjau savo Kambarin ir sėdaus rašyti Gertrudai laišką.

(*Toliaus bus*).

Nuolatinė pasaulio pažanga — tai augąs žmogaus dvasios ir proto jiegų apsireiškimas kiekvienoje gyvenimo srityje.

* * *

Viena iš giliausiųjų pasaulyje paslapčių — tai žmogus.

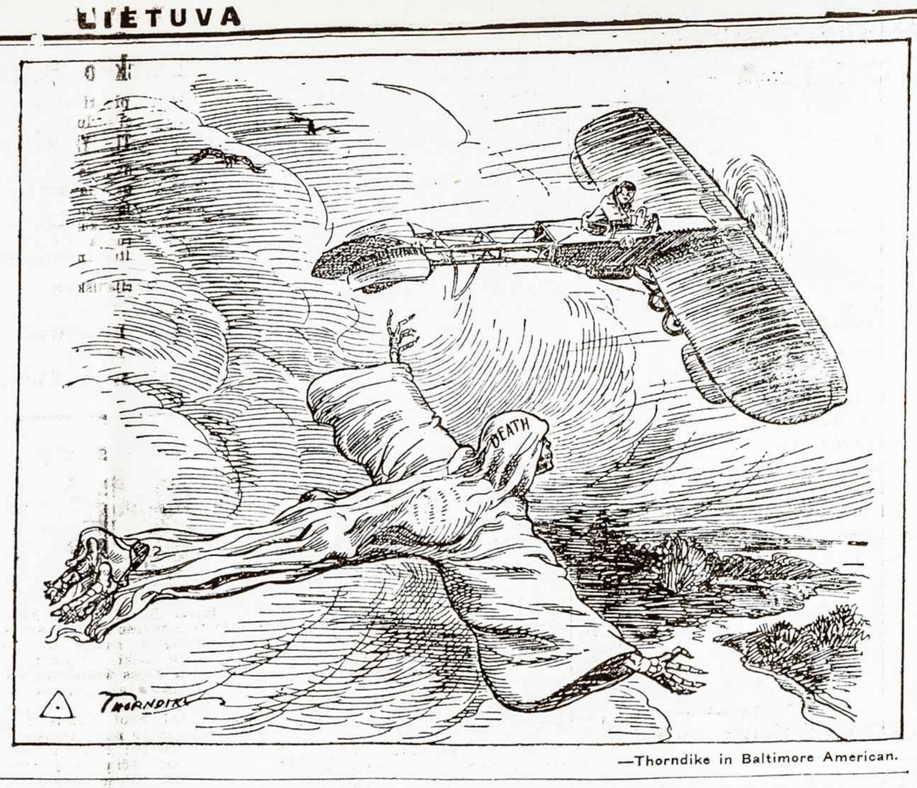

—Thorndike in Baltimore American.

Lenktynės dausėmis: Kas laimės ienktynes?...

VIETINĖS ZINIOS.

Tūlas evanstonietis, Michael Seery, pereitą nedėlios dieną, bevaikščiodamas ežero krantu, sakosi, matęs baisų "jūrių slibiną", kurį didelė vilnis išmetusi ant kranto, bet kita tokia-jau vilnis jį atgal ežeran nuplovusi. Slibinas buvęs maž-daug penkiolika-šešiolika pėdų ilgas, didelėmis raudonomis žiotimis ir ugnies akims....

O Evanstonę svaiginančiųjų gėrimų nepardavinėjama, tai — kaip amerikiečiai sako — "dry town"!

Pereitos subatos vakare mūrininkų unijos susirinkime salėje German Hod Carriers Hall, prie West Harrison ir Green gatvių, tapo nušautas darbininkas Dominic Zecco. Nė kas, nė dėl ko jį nušovė, nežinia. Policija buvo suareštavus septynis, mitinge dalyvavusius, darbininkus, bet pasirodė, kad ir jie nieko nežiną. Vėliaus suareštuota tūlą Herm. Glindeman, kurį buto tarnas intaria kaipo šovėją. Sako, būk Zecco turėjęs nemaža priešų unijoje ir ant jo gyvasties tykota nuo senai. Keletą savaičių atgal prie jo buto durių buvo mesta bomba.

Nedėlios vakare namuose nr. 1418 S. Ashland ave. rasta savo kambaryj nusižudžiusią jauną, 22 metų, artistę Lindą Schultz. Kambaryj buvo atsukinėtos gazo įvados, nuo susirinkusių gazų ji ir užtroškus.

Pereitos subatos naktį ant North Ashland avenue nušauta policistą Thomas Schweig. Kas jį nušovė, nesusekta. Buvo suareštuota aštuonį, pirmiausiai netoli užmušimo vietos policistų sutikti, žmonės, bet jie nieko negalėjo parodyti ir juos paleista.

Chicagos Darbo Federacija savo nedėlioj laikytame mitinge nutarė nedalyvauti Darbo Dienos apvaikščiojime, pripuolančiame pirmą rugsėjo mėnesio panedėlį. Referendumo balsavimuose apvaikščiojimui pritarė tik trįs suvienytų unijų kuopos.

Taip vadinamos West Side miesto dalies gydytojų kliubas įsteigė po nr. 720 South Loomis str. viešą gydyklą ir polykliniką vardo Dro Nicholas Senn. Toje įstaigoj neturtingiems ligoniams bus duodami daktariški patarimai ir vaistai dykai.

Už užmušimą tūlo 20 metų Danielio Aheren, bandžiusio neva svetimu dviračiu nuvažiuoti, suareštuota policistą A. Johnsoną. Policistas teisinasi, būk jis nenorėjęs Ahereno užmuštį; jis pamatęs tąjį svetimu dviračiu norintį pabėgti, šaukęs, kad sustotų, bet šiam neklausant, jis, pagązdinimui, šovęs į orą ir nesuprantąs, kaip galėjęs pataikyti į Ahereną. Tik kažin, ar teismas norės patikėti, kad šaujant augštyn į orą kulka pataikytų žmogui į širdį.

Ant Polk gatvės viadukto nedėlios vakare rasta negyvą žmogų. Šalia jo buvo pamestas, nesenai iššautas revolveris, taigi turbūt, nelaimių persekiojamas, patsai sau galą pasidarė.

Panedėlio rytą ties Aberdeen gatvė expliodavo 47-tos gatvės elektrikinio karo baterija. Expliozija parmušė motormaną ir skaudžiai apdegino. Karas buvo pilnas žmonių; išsigandę expliozijos jie ėmė per kits-kitą grumties laukan ir sumišime tapo sumankyti 8 žmonės. Sunkiau sužeistuosius nugabenta ligonbutin.

Teisman patraukta nemečių teismo vertėją Juozą Wroblewskį, kaltinamą už ėmimą pinigų nuo tūlos Karolinos Kosčalek, kuriai jis žadėjęs paliuosuoti jos sūnų iš silpnapročių įstaigos, Lincolne. Wroblewski prisipažįsta, kad pinigus jis ėmęs, bet pinigai jam buvę duoti iš geros širdies "ant cigarų", jam visai neprašant.

Prie nuo senai besitęsiančio "steam fitterių" streiko nuo panedėlio prisidėjo dar šeši šimtai kitų darbininkų, dirbančių prie namų statymo.

Triukšmingame miesto tarybos posėdyje, panedėlyj, tapo galų-gale užtvirtinta įstatymas, sulyg kuriuo gazo kompanijos per sekamus penkis metus bus priverstos duoti gyventojams gazą, apskritai imant, po 70½ cento už tūkstantį pėdų. Gazo kainos paskaidyta sekamu būdu: 1mais metais gazo kompanijos ims už tūkstantį pėdų po 75 centus; 2-rais ir 3-čiais metais — po 70c.; 4-tais ir 5-tais metais — po 68 centus.

Seredoj sugrįžo iš Lietuvos poni Mišeikienė, ilgesnį laiką viešėjus tėviškėje. Tą pačią dieną atvyko Chicagon ir du Lietuvoj žinomu kunigu — Tumas ir Olševskis. Buvo atsilankę ir "Lietuvos" redakcijon.

PRANEŠIMAS "BIRUTĖS" SĄNARIAMS.

Liepos 24 d., panedėlio vakare atsibus ypatingas "Birutės" susirinkimas Aušros svetainėje, 3149 So. Halsted st., kurin visi sąniriai būtinai turi būti. Šitas susirinkimas skiriamas vien apkalbėjimui surengtų naujų "Birutės" įstatų. Susirinkiman kviečiami dalyvauti ir "Birutės" kuopų atstovai, kaip iš So. Chicagos ir West Side. Geistina, kad susirinkiman pribūtų kuodidžiausias sąnarių skaitlius, kad būtų galima užbaigti galutinai reikalus su naujais įstatais. Su tikra pagarba

J. Ilgaudas,
"Birutės" pirmininkas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. A. Žemaičiui. Tai mažmožiai mažai galinti lietuvišką visuomenę apeiti. Gaila tokioms žinioms vietos laikraštyj. Kas susirokuoja su kitu vaikinu, tegul sau rokuojasi; tai jų dalykai, tas skaitytojams negali rūpėti.

NAUJI RAŠTAI.

Kurčias Žentas. Vienaveiksmė komedija. Pagal prancūziško sutaisė Marė. Ryga, spaustuvė K. Narkevičiaus ir P. Janulevičiaus, 1910. Psl. 31. Kaina 20 kap.

Gedimino Sapnas. 4 veiksmų 5 paveikslų istorijos drama. Parašė A. Fromas (Gužutis) (Vaidintojų knygynėlis No. 1). Ryga, K. Narkevičiaus ir P. Janulevičiaus spaustuvė, 1910. Psl. 52. Kaina 45 kap.

Senas Vincas. **Revoliucijos atbalsiai.** Apysakaitės iš atsitikimų Rusijoj. Išleido V. Jakštys. Spauda "Kovos", Philadelphia, Pa., 1911. Psl. 47. Kaina 15c.

Deklamatorius. Deklamavimui eilių ir monologų rinkinys, su išguldymu, kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Surengė K. J. Chicago, Ill., "Lietuvos" spauda, 3252 So. Halsted st. 1911. Psl. 164. Kaina 50c.

Dievui ar mamonai? Parašė L. Tolstojus; ir **Ar ne priešas sau.** Vertė J. Bajoras. Ryga, 1911 m. Spaustuvė K. Narkevičiaus ir P. Janulevičiaus, Elzbietos g-vė 24. (Kauno Katal. Blaiv. Dr-jos leidinys No. 15). Psl. 18. Kaina 3 kap.

Įstatai Lietuvių Katalikų Draugijos "Blaivybė" Rygoje. Ryga, 1911 m. Spaustuvė K. Norkevičiaus ir P. Janulevičiaus.

"Laisvoji Žmonija", Literatūros ir draugijinių mokslų laikraštis. No. 2. Už Liepos ir Rugpiūčio mėnesius, 1911. Atskiras numeris 10c. Adresas: Laisvoji Žmonija, 1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Allegm. Litauische Rundschau, Monatsschrift fuer das gesamte Leben des litauischen Volkes. No. 7. (Adr.: Wasserstr. No. 7/8, Tilist, Ostpr. Germany).

"Laisvoji Mintis", mėnesinis iliustruotas mokslo ir literatūros laikraštis, No. 17. (Adr.: 1401 N. Main ave., Scranton, Pa.).

Ištikra indomu.

Striukis: — Kokiu gi būdu, ant galo pagalios, visa ta tavo paslaptis išėjo į aikštę?

Bukis: — Kad ir aš nežinau. Visi, kuriems tik buvau pasipasakojęs, žadėjo niekam nesakyti.

Nepaprasti dalykai.

I-mas: — Pažįstu žmogų, kurs rankų neturi, ale piano griežia.

II-ras: — Tai va! Aš pažįstu vieną paną, kuri balso neturi, o dainuoja.

III-čias: — E, tas tai dar nieka. Aš pažįstu vieną ponią, kur pinigų neturi, ale automobiliais važinėja.

Ne jo kaltė.

Teisėjas: — Ar gi gražu nusipelnyti vagies vardą už pavogimą vieno butelio?

Skundžiamasai: — Pons teisėjau, aš būčiau daugiau pavogęs, ale kad mane pagavo.

Valgykloje.

Svečais: — Še, žiūrėk: sriuboj visas tuzinas musių plauko!

Tarnas: — Mažmožis. Už jas tamistai nereikės nieko mokėti.

NAUJOS
RASZOMOS MASZINOS

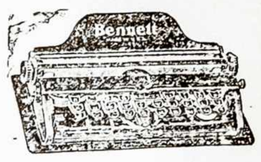

Bennett Typewriter.

Bennett Typewriter yra viena išpigiųjų naujai išrasta mašinėlė laiškams rašyti. Ji turi visus litarų raktus, ant kurios galima dirbti su abiem rankom ir teip greitai parašyti laišką kaip ir ant brangiųjų mašinų. Yra labai mažytė mašinėlė: 4½ colio plati, 10 colių ilga ir 2½ colio augšta, sveria tik 4½ svaro. Įdėta į gražią skurinę dėžutę, paranki visur nešiotis, kaip knyga.

Kaina šios mašinėlės $18.00

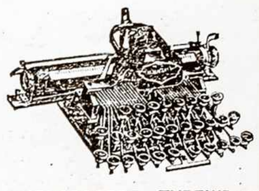

BLICKENSDERFER TYPEWRITER.

Šios mašinos yra praktiškiausios greitam laiškų rašymui drukuotomi litaromi. Jos yra vartojamos didžiausiuose ofisuose ir darbą atlieka teip gerai ir greitai kaip $100.00 vertės mašinos. Jos yra daug mažesnės už kitas mašinas ir sveria tik 5 svarus, už tai yra labai praktiškos tiems kurie tankiai kilnojasi iš vietos į vietą. Šitomi mašinomi galima rašyti visose kalbose, ypač

Lietuviškai,
Angliškai,
Lenkiškai,
Vokiškai,
Ruskai,
ir visose kitose kalbose.

Kiekvienai kalbai vartojama kitos litaros. Permainymas litarų ant mašinos ima tik vieną sekundą laiko.

Su kiekviena mašina duodasi dvejos litaros, kokių nori kalbų.

Kainos Naujų Mašinų.	Kainos Antros rankos Mašinų
No. 5 — $40.00	No. 5 — $28.00
No. 7 — $50.00	No. 7 — $35.00
No. 8 — $60.00	No. 8 — $40.00

Antros rankos Mašinos yra nupirktos iš Offiso didelės subankrutijusios Kompanijos, kurios buvo vartotos tik trumpą laiką. Yra beveik naujutėlės ir visame teip geros, kaip naujos.

Teipgi yra uždarymui šių Mašinų gražios skrynelės. Kaina skryn. $5.00

Reikalaujant Mašinos siųskite ir pinigus sykiu adresuodami:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Burtininkų Kazyros (Kortos).

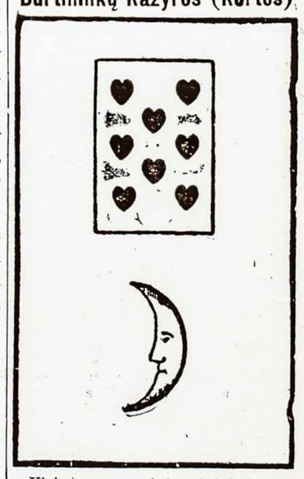

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar toki burtininkų spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolierių. Garsiausia ant svieto burtininkė bubuvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi svieto burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip gerai kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų štorė. Kaina jų 50c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla liuosame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-48 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Telefonas Yards 1542

Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

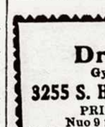

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų Tukstančiai plikų žmonių atgavo putkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike Vietoje senų ataugą naujų, gražus plaukai. Visokia informacija DYKAI apie priežastę nuplikimo ir kaip tam užbėgti. Adresas: J. M. Brundza Co. New York & Brooklyn

NEKROLOGIJA.

A. A.

Liepos 10 d. šių metų persiskyrė su šiuo svietu

Pranciškus Česnutis,

33 metų amžiaus, su bažnytinėmis apeigomis, prie "beno" gedulingos muzikos, draugų ir pažįstamų palydėtas, palaidotas "Calvary'jos" kapuose Liepos 12 d.

Velionis buvo nevedęs, laikėsi doro gyvenimo, prigulėjo prie vietinių draugijų: Lietuvos Sunų ir Šv. Stanislovo, ir todėl guodojamas ir mylimas savo draugų, likosi gana iškilmingai palaidotas.

Velionis paėjo iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskričio, Akmianės parapijos, Sugenčių kaimo. Paliko Lietuvoje motiną ir tris brolius. Giminės ir pažįstami malonės atsidusti už mirusiojo vėlę, tegul jam buna lengva svetima Amerikos žemelė.

Jei kas norėtų platesnių žinių, atsišaukite sekančiu adresu:

AUGUSTINAS BUTKUS,
789 Bank Street, - Waterbury, Conn.

APGARSINIMAI.

GAZAI KŪNE.

Gazų susirinkimas kūne gimdo didelius nesmagumus ir kentėjimus. Atsakomiausias tokiuose atsitikimuose vaistas yra Trinerio American Elixir of Bitter Wine, kurs reguliuoja vidurių malimą, išvalo virškinimo organus ir palaiko juos geriausioje tvarkoj. Patartina vartoti pilvo, kepenų ir žarnų ligose, kadangi jis labai gerai į tas svarbiausias žmogaus organizmo dalis veikia. Gydo vidurių užkietėjimą, taipjau greitai palengvina visokiuose galvos skaudėjimuose, vidurių rūgimą, reumatiškuose ir neuralgiškuose kentėjimuose, nugaros skaudėjimuose ir širdies supykimuose. Reikia vartoti visokiuose atsitikimuose nevarškumo, nerviškumo, apetito nužudymo, diegliuose, mešlungiškuose traukymuose, kaip kad ir sveikyn einant, kuomet reikalaujama sustiprinamų vaistų. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

HURAH! VISI, KAS GYVI, ANT Antro Metinio Naktinio (Moonlight) PIKNIKO parengto Simano Daukanto Teat. Jau. Kliubo, kuris buvo parengtas ant pereito Birželio 24 d. 1911 m., bet iš priežasties didelio lietaus, buvusio tą dieną ir naktį, paliko atidėtas į subatos vakarą ir per visą nakt, taigi liepos (July) 22, 1911 m., Tony Zopelio lietuvio Darže, kampas Archer ir Center ave., Summit, Ill. Prasidės 6 val. vakare ir trauksis per visą naktį iki 7 val. nedėlios rytą. Puiki "Birutės" muzika grieš naujausius amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Įžanga 25c. ypatai. Tikietai bus tie patįs geri, kas turi tuos senus, kurie buvo rašyti ant birželio (June) 24, 1911 m., galės ineiti į daržą. Su pagarba

Komitetas.

Pasarag: Važiuodami imkit Archer Limits karus, o potam Joliet karus iki daržui. Tenai bus didelė iškaba pakabinta pas daržą, matysit kur išlipti. Extra karai bus 3 val. nakties, kaz norės parvažiuot anksčiau.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo vyro Vincento Tolausko, žilais plaukais ir žila barzdele, trįs mėnesiai kaip iš Lietuvos, pirmiau gyveno Indiana Harbor. Aš jo moteris su dukteria atvažiavome iš Lietuvos ir jo neradom. Meldžiu atsiliepti adresu:

Paulina Tolauskienė,
3601 Cedar st., Indiana Harbor, Ind.,

Pajieškau savo švogerio Andriaus Bielacko, Suvalkų gub., Mariampolės pav., 11 metų atgal gyveno Brooklyne, N. Y. Meldžiu duoti man apie jį žinią adresu:

Jurgis Bielauckas,
506 White st., McKeesport, Pa.

Pajieškau savo brolio Antano žuvelio, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Barberiškio gmino, Gudelių parap., Kalninų kaimo. Teiksitės duoti žinią adresu:

William Fisher,
South Slaugh, Marshfield, Ore.

Pajieškau savo brolio Valerijono Petrilos, Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių parapijos, Bučiūnų sodos. Meldžiu atsišaukti adresu:

S. Petrilla,
P. O. Box 192, Virden, Ill.

Pajieškom atsakančio gaspadoriaus (manager), kuris gerai moka ir bučeriaus darbą, (taipgi supranta kooperativišką tvarką) į lietuvių kooperativišką bučernę. Gera mokestis atsakomam žmogui. Ypatiškai ar laiškais kreipkitės į bučernę nuo 7 ryto iki 8 vakaro šiuo adresu:

V. Klimas,
301 E. 115 st., Kensington, Ill.
Tel. 1961 West Pullman.

Pajieškau savo seno draugo, Jurgio Paulukonio, paskiausiame laike gyvenusio Tower Hill, Ill. Jis pats, ar kas kitas, meldžiu pranešti adresu:

Alb. Jacobs,
838 Mississippi ave., Portland, Ore.

Kur gyvena broliai Saugaičiai, Justinas ir Jonas, paeina iš Suv. gub., Naumiesčio pav., Bublelių valsč. ir Minėtų kaimo? Jų sesuo Marcelė Staugaičiutė, kuri yra dabar Cleveland, O., turi svarbų reikalą, todėl malonėkite atsiliepti šiuo adresu:

V. Geibis,
2148 W. 21st str., Cleveland, Ohio.

Pajieškau savo brolio Jono Palionies, Vilniaus gub., Trakų pav., Jezno vol., Matešionių kaimo; 4 metai atgal gyveno Bellshill, Scotland; 21 metų senumo, baltų plaukų, biskį raupėtas. Meldžiu duoti žinią adresu:

Kastantas Palionis,
P. O. Box 372, Hartshorne, Okla.

Pajieškau savo tėvo Dominyko Gotauto, Kalvių sodos, Kražių parap., Raseinių pav.; apie 7 metai atgal gyveno Toledo, O., vidutinio ūgio, apie 50 metų senumo. Aš, jo sūnus, jau 10 mėnuo kaip atvykau Amerikon, norėčiau pasimatyti. Jis pats, ar kas iš viengenčių, malonėkite pranešti adresu:

Jonas Gotautas,
670 W. 18 str., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalaujama kalėjų, kiemo darbininkų ir kirpėjų prie senų geležų darbo. Lanski, 22nd & Jefferson st.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda 8 lotai su mūro namais, labai pigia kaina, geroj, lietuvių apgyventoj vietoj. Dėl nesveikatos savininkas nori trumpu laiku važiuoti į Lietuvą. Atsišaukite adresu: John Junushka, 812 — 22nd street Melrose Park, Ill.

Ant pardavimo grosernė ir bučernė lietuvių apgyventoje vietoje ant Town of Lake. Biznis geral išdirbtas per keletą metų. Priežastis pardavimo — nesutikimas savininkų. Atsišaukite greitai: New City Savings Bank, 4601 So. Ashland ave.

Parsiduoda lietuviška restauracija (valgykla), gerai intaisyta, biznis geral išdirbtas. Užeikit apžiūrėti. Priežastis pardavimo — važiavimas į Lietuvą: Zofija Masliulienė, 813 W. 35th str.

Parsiduoda greitu laiku saliunas lietuvių apgyventoj vietoj, per daug metų išdirbtas biznis. Savininkas parduoda iš priežasties nesveikatos ir išvažiavimo į Lietuvą. Atsišaukit adresu: 3338 Auburn ave., arti lietuvių bažnyčios.

Parsiduoda bučernė ir grosernė; geras biznis, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Kas norėtų pirkti, gali gaut pigiai. Aš išvažiuoju į Lietuvą. Atsišaukite adresu: Jonas Lukaševičius, 52 Plezene st., Kenosha, Wis.

FARMA

ant pardavimo, arba išmainymo ant namo; labai graži ir didelė išdirbta farma su gera ganykla ir su puikiais gyvuliais ir padarinjais ir gražiais budinkais, parsiduoda arba išmaino ant namo iš priežasties senatvės. Atsišaukit su reikalais adresu: Paul Jovaišas, McNoughton, Wis., arba F. M. Satkauskas, 3423 South Halsted st., Chicago, Ill.

Už $600 ingyjama geral aprūpinta grosernė, delikatesų, ice cream, cigarų ir cukrinių sankrova, daranti gerą biznį. 5 šviesųs gyvenamieji kambariai ir maudykla. Dvejos durįs nuo naujo 5c. teatro. Gera vieta mokančiam lietuvių kalbą. Atsišaukite tuojau. 3218 So. Halsted st.

Pigiai parsiduoda saliunas lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo, savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Atsišaukite: 3465 So. Morgan str., Chicago, Ill. Phone Yards 5839.

Parsiduoda pigiai valgomų daiktų krautuvė (grosernė), vienas arklys ir vienas vežimas. Savininkas išvažiuoja į farmas. Apgyventa vien lietuvių. Atsišaukite adresu: Paul Jagos, 1828 Canalport ave..

Parduodama saliunas geroje lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje, 422 — 5th ave. Priežastis pardavimo — pačios liga ir gydytojai pataria važiuoti į Lietuvą. Atsišaukite adresu: 422 — 5th ave., Kankakee, Ill.

Hotelis ir Saliunas

J. KREWIS
1229 Washington St., Gary, Ind.
Geriausia užeiga kiekvienam.
Pakeliavingiems nakvynės.

FARMOS! FARMOS!

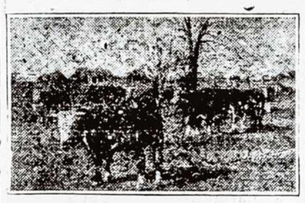

Šitai proga įgyti farmą, žemę tarp 61 lietuvio farmerio. Ši lietuvių kolonija turi suorganizavus Ukiškąją Draugiją ūkininkavimo palengvinimui. Kolonija randasi Lake ir Massan paviete Michigan valstijoj, pietvakariniame krašte, prie Michigan ežero, netoli pramoningų miestų ir miestelių, tarp keturių geležkelių. Daugybė tyro vandens ir žuvingų upelių ir ežerukų. Šioj apielinkėje turime pardavimui ant 1000 farmų geros derlingos žemės, tinkamos visokiems javams, daržovėms sodnams ir pievoms, pieninininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai ant lengvų išmokesčių. Galima gaut pasiskirt kokios norint žemės. Kaina nuo $10.00 iki $25.00 už akrą žemės. Norintįs pirkti atvažiuokite ar rašykite adresuodami:

ANTANAS KIEDIS,
Peacock Lake Co., Michigan.

ŽIURĖKITE ČION.

Gerame lietuvių apgyventame mieste, prie 18 gerų anglių kasyklų, didelis kampinis lotas, užpakalyj 5 rūmų troba ir staldas, naujai pastatyti, o fronte galima statyti namus 120 pėdų ilgio ir 55 pločio. Noriu pamainyti į saliuną, arba pigiai parduoti ir pirkti. saliuną. Norintįs mainyti ar pigiai pirkti rašykit į Joną Ambrose, P. O. Box 417, Clinton, Ind. Namai randasi ant septintos ir Bogard gatvių.

A. Olszewskio Banko

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas, vakaras apart šventadienių. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj.

Puiki muzika 3 vakarus kas savaitė, svetainėj, 2119 So. Halsted st., nuo 8 iki 11 val. Prof. Julius S. kviečia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

White Star--Dominion Linija

Keturiomis dienomis per jures
Didelį Naujį Expresiniai Garlaiviai
"Laurentic" ir "Megantic"

Iš Chicagos į Hamburgą, Bremeną, ir Antverpą ir Rotterdamą $45. ir $47.

Sulig garlaivials.

Neviršijami trečios kliasos įrengimai Specijaliniai viduriniai kambariai su dviem ir keturiomis lovomis kiekvienam pasažieriui skiriama ir į bilėtą užrašoma.

Garlaivys pasieklamas vienos nakties kelione. Pasažieriai tuojau leidžiami į garlaivį, kaip tik atvažiuoja. Nėra jokių trukdymų ir sulaikymų nėgi mokėjimų už viešbučius. Jokių nesmagumų su bagažais.

Reikalaujantiems siunčiame musų illiustruotą informacijų knygutę.

F. C. BROWN, W.P.A.
N.W. Cor. La Salle & Washington Sts.
CHICAGO, ILL.

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepančius cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir brolišką roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

LIETUVIŠKA APTIEKA
D. GIACZO
4827 W. 14th St., Cicero, Ill.

Turiu geriausias naujai išrastas gyduoles vardu "Utėlių Pagrabas" kurios užmuša visokius vabalus, kaip tai: blakes, bambadierius, blusas, utėlias ir visokius kitus negelėtinus vabalus. Taipgi turiu geriausias proškas apsaugojimui kojų nuo prakaitavymo ir visokių kitų gyduolių nuo įvairiausių ligų. Atsikite arba rašykite ko reikalaujate o viską gausite. Taipgi geriausius daktarus visada raslte mano aptiekoje.

F. P BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St
Straus Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178

Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31-os
Telephone Yards 2390.

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago,

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN J. BAGDŽIUNAS
2334 S. Oakley Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 S. Ashland Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skrynelės (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredoms, ketvergais ir subatom nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliom, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
J. J. ELIAS, Sav.
4600 S. Wood St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS
917 W. 33rd St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

B. R. YASULIS,

Sodybų Pardavimo Kontoras. Laivakorčių, Pinigų Siuntimo ir Nuo Ugnies Apdraudimo Agentura. 3604 Deodar st., Indiana Harbor, Ind. Telefonas 1311.

NAUJA KNYGA "DEKLAMATORIUS"

Dabar tik išėjo iš spaudos

ŠIOJE knygelėje telpa 75 Deklamacijos, 8 Monologai, pamokinimai kaip reikia deklamuoti ir mimika arba kaip reikia žaisti.

Yra tai naudingiausia knygelė deklamatoriams, kalbėtojams ir visiems deklamacijų ir dainų mylėtojams.

Knygelė turi 164 puslapius vidutinio formato, popieros viršais,

Kaina tik 50c.

Kas užsirašys "Lietuvą" ir užsimokės $2.00 prenumeratos, tam šią knygelę prisiusime **Dovanų.**
Siųsdami pinigus adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GRAFOFONAMS LIETUVIŠKI REKORDAI

AMERIKOS lietuviai nuolatai reikalavo grafofonams lietuviškų rekordų, bet jų Amerikoje niekur negalėjo gauti. Todėl męs pasirupinome juos pargabenti iš Europos ir **Šiandien gavome pirmutinį transportą Grafofonams Lietuviškų Rekordų.**

Reikalaujanti Grafofonams Lietuviškų Rekordų rašykite įdedami 1oc markę, o męs prisiųsime savo kataliogą ir surašą ir kainas visų Lietuviškų Rekordų.

Adresuokite mums šiteip:

Bridgeport Clothing Co.
A. OLSZEWSKI, Prez.
3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jeigu esi sužeistas

Jei dirbant fabrikuose, kasyklose, arba kitokiam darbe, patiktų nelaimė, sužeistų, dasižinok pas mus, nes męs per daugelį metų buvom tarpininkais žmonėms už sužeidimus. Žmonės per mųs rupestį gavo tukstančius dalerių, gausi ir tu; nektrukdyk savęs, jeigu esi sužeistas, dasižinok pas mus, o mes busime pagelboj. Daugelis žmonių žude kojas, rankas ar kaip kitaip tapo pažeisti, musų rupesčiu šiandien turi atlyginimą už savo skaudejimą, teip ir tu, neklausyk kitų rydes, ateik mųs rodos paklaust, tau nieko nekaštuoja mųs roda. Jei pats esi labai sužeistas, negali ateit, parašyk laišką, o męs pas tave į namus pribusime, męs visus tavo reikalus galim atlikti, kurių pats negali.

Adresas:
JANKAUS & SAUKAITIS
Claim Adjuster
132 Nassau Street, New York, N.Y.
Room 408—407.

BUS REVOLIUCIJA

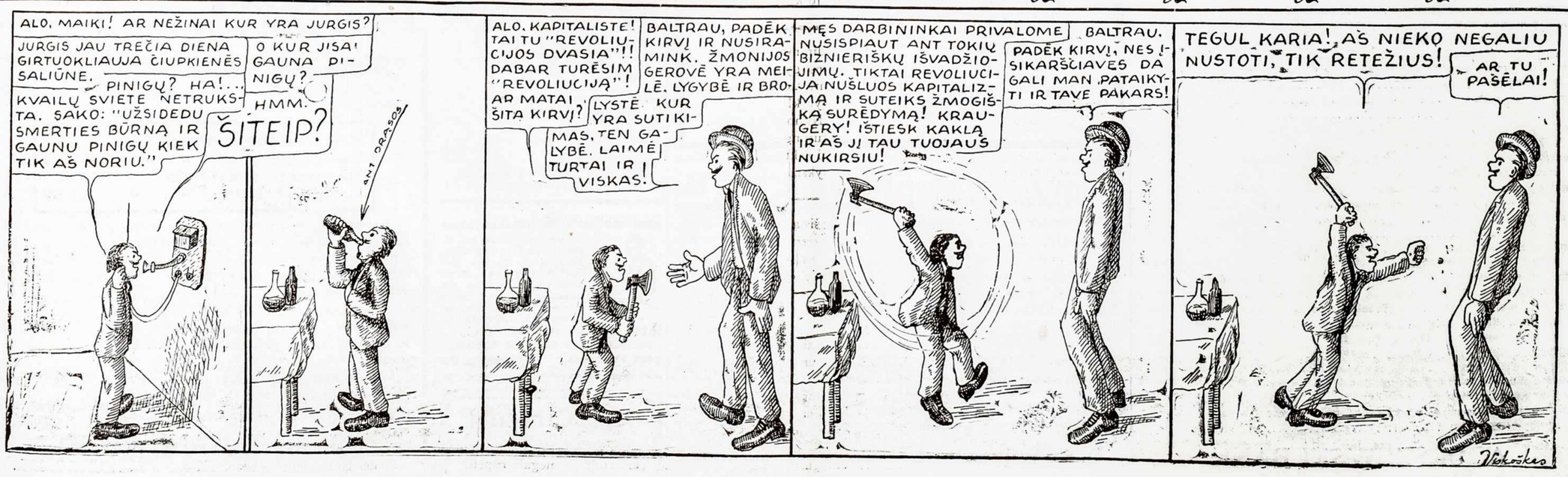

Jus reikalaujate namų — Męs juos turime!

Svarbiausiu dalyku pirkime namo — žinoti ar jis yra vertas tos kainos, kokią už jį savininkas reikalauja. Šitą klausimą galima išrišt sekančiais budais.

1. Apžiurėti namą, ir apskaityti kiek jis galėtų lėšuoti naują statant?
2. Kiek jis naudos atneša? Kokioje tvarkoje jis yra?
3. Palyginus kitus namus, kokius galima pirkti už tuos pinigus, jų gerumą, didumą, randą, ir kitas aplinkybes. Tada suprasi ar perkamas namas yra vertas tų pinigų kiek už jį prašoma. Toks palyginimas yra geriausiu budu, bet palyginimui reikia turėti daugiau namų, kad sužinoti teisybę. Tą geriausiai gali žinoti tik tas, kas užsiima pirkimu ir pardavimu namų.

Mes užsiimame pirkimu ir pardavimu namų, mes turime šimtus namų pardavimui, mes žinome kiekvieno namo vertę ir mes geriausiai galime nurodyti kuris namas daugiau pelno neša. Pertikrinimui to, čia talpiname ilgesnį pardavimui namų suraša, ir jų kainas, lietuvių apgyventose vietose. Perkantiems pas mus namus, mes paskoliname pinigus lengviomi išmokestimi. Porskaitykite šį suraša, ir ateikite į musų Banką, o mes jums parodysime kiekvieną namą kurį iš šio surašo norėsite.

POPLAR AVENUE.

2 aukštų murinis namas, akmenų pamatai, štoras, ir 3 kambariai, ir 8 kambariai ant viršaus. Maudykla, staldai (353) ..... $32. $3500.
2 nameliai, vienas muro kitas medžio (260) ..... $16. $2000.

PRINCETON AVENUE.

2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius, staldai (90) ..... $22. $2500.

SOUTH RIDGEWAY AVENUE.

2 aukštų medinis namas, 2 gyvenimai po 5 kambarius. Lotas 38x126. Gera vieta auginimui vištų. (323) ..... $22. $2500.

ROOT STREET.

2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius, su maudyklom (307). Parsiduoda išmokestimi ..... $25. $2500.

SANGAMON STREET.

2 aukštų puiki residencia, 8 kambariai, 2 maudyklos, Elektriškas apšvietimas. Karštu vandeniu apšildoma. Visi naujausiai ištaisymai. Lotas 96x125 (91) $125. $17.000

SHIELDS AVENUE.

2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 7 kambarius su maudyklom (312) ..... $50. $5500.

THROOP STREET.

6 kambarių muras ant stulpų, su maudykla (319) ..... $18. $2500.
2 aukštų muro ir medžio namas, štoras ir 5 kambariai, 8 kambariai su maudykla viršui (321) ..... $45. $3500.
5 kambarių medinis namas, 4 kambariai ponamyj (222) .. $12. $1600.

TROY STREET.

2 aukštų medinis namas, 2 gyvenimai po 4 kambarius. Staldai (96) ..... $14. $1900.

UNION AVENUE.

3 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai, 2 po 4 kambarius, 1-8 kambarių. Apšildomas karštu vandeniu. Maudykla. 6 kambarių muurinis namas užpakalyj (281) .. $50. $5100.
2 aukštų medinis namas, 2 gyvenimai po 4 kambarius (314) $20. $2100.
2 aukštų medinis namas, 4 gyvenimai, 2 po 6 kambarius, 2 po 4 kambarius, maudyklos (354) ..... $50. $3500.
2 aukštų muras, akmenų priešakys, 4 gyvenimai, 2 po 6 kambarius, 1-5 kamb., 1-4 kamb. (355) ..... $50. $5100.
2 aukštų muras, 2 gyvenimai po 6 kambarius, ir 6 kambarių muras užpakalyj, 3 maudyklos, (282) ..... $48. $6500.
3 aukštų murinis namas, štoras ir 4 gyvenimai, 2 po 4 kambarius, ir 2 po 6 kambarius su maudyklom. Staldai dėl 2 arklių (345) ..... $71. $8000.
2 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai, 2 po 3 kambarius, 1-7 kambarių. Murinis užpakalyj (344) ..... $46. $4500.
2 aukštų murinis namas, akmenų priešakys, 2 gyvenimai po 6 kambarius su maudyklom (283) ..... $44. $6200.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 7 kambarius, su maudyklom. 5 kambarių muras užpakalyj (238) .. $52. $5500.
3 aukštų murinis namas, 6 gyvenimai, 3 po 6 kambarius, 3 po 5 kambarius, su maudyklom (97) ..... $82. $9000.
2 aukštų murinis namas, akmenų priešakys, 2 gyvenimai po 6 kambarius, su maudyklom, užpakalyj 4 kambarių namas (239) ..... $52. $6500.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius, maudyklos (99) ..... $35. $4500.
3 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai po 6 kambarius, su maudyklom (187) ..... $45. $4700.
2 aukštų murinis namas, akmenų priešakys, 2 gyvenimai po 8 kambarius, su maudyklom, garu apšildomas. Muro staldai (316) ..... $68. $7500.
3 aukštų murinis namas, 6 gyvenimai po 4 kambarius, 3 maudyklos (102). Platus lotas ..... $65. $7000.
2 muriniai namai, 3 aukštų, po 3 gyvenimus, po 6 kambarius su maudyklom, ant dviejų lotų (103) $92. $10.000
3 aukštų murinis namas. 3 gyvenimai po 6 kambarius, su maudyklom. Lotas 48x124 (330) ..... $45. $5700.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 4 kambarius, aukštas ponamis, gražus namas (104) ..... $24. $3500.
6 kambarių murinis namas, su maudykla (284) ..... $19. $2200.
3 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai, 3, 7, ir 8 1 maudykla (285) ..... $34. $5000.
2 aukštų murinis namas, 4 gyvenimai (317) ..... $34 $3300.
8 kambarių murinis namas, ant stulpų (318) ..... $20. $2100.
2 aukštų medinis namas, 2 gyvenimai po 7 kambarius. (227) $32. $2000
10 kambarių murinis namas, 2 gyvenimai, maudyklos. Staldai užpakalyj (198) ..... $25. $3500.
2 aukštų murinis namas, 6 ir 7 kambariai, maudyklos. Išmokestimis 109) ..... $32. $3800.
2 aukštų muro ir medžio namas, 2 gyvenimai po kambarius (364) ..... $20. $2200.
2 aukštų medinis namas, 4 gyvenimai po 6 ir 7 kambarius (363) Lotas 50x125 ..... $52. $4500.
2 aukštų medinis namas, 2 gyvenimai 5 ir 6 kambarių (362) $26. $2600.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai, 6 ir 7 kambarių (361) $30. $3800.
3 aukštų murinis namas, 6 gyvenimai po 4 kambarius, 7 kambarių murinis namas užpakalyj (368) ..... $80. $7500.

WALLACE STREET.

2 aukštų medinis namas, 4 gyvenimai po 4 kambarius, Lengvomi išmokestimi (308) ..... $30. $2500.
3 aukštų murinis namas, štoras, svetainė, ir 3 gyvenimai po 6 kambarius, su maudykloms, ir visais naujausiais ištaisymais (301) $210. $23000
4 aukštų murinis namas, 4 gyvenimai po 6 kambarius, su maudykloms (112) ..... $75. $8000.
2 aukštų murinis namas. Štoras ir 6 kambarius su maudykla gyvenimas. (298) ..... $50. $5500.
3 aukštų murinis namas, akmenų priešakys, 3 gyvenimai po 6 kambarius, apšildomas karštu vandeniu (290) ..... $75. $8500.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai, 6 ir 7 kambarių, su maudykloms (241) ..... $39. $4500.
2 aukštų murinis namas. Štoras ir 4 kambariai. Viršui 2 gyvenimai, 5 ir 6 kambariai, maudyklos. Staldai (114) .. $55. $6500.
3 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai po 4 kambarius (292) ..... 34. $3600.
3 aukštų murinis namas, akmenų priešakys, 3 gyvenimai po 6 kambarius su maudykloms (115) ..... $53. $6000.
3 aukštų murinis namas,. Štoras ir 5 gyvenimai, 2 po 5 kambarius, 3 po 4 kambarius. Staldai. (216) .... $80. $9000.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius, su maudykloms, užpakalyj murinlai staldai ir 4 kambarių gyvenimas (117) Puikus namas ..... $50. $6500.
2 aukštų medinis namas. Štoras, 3 gyvenimai po 4 kambarius (342) ..... $49. $3000.
2 aukštų murinis namas, 2 gyvenimai po 5 kambarius. Puikus medinlai staldai (343) ..... $32. $4000.
3 aukštų murinis namas, 3 gyvenimai po 5 kambarius su maudykloms (325) ..... $60. $7000.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill

JUOZAS SZLIKAS

"Lietuvos" generališkas agentas.

Turi tiesą užrašinėti laikraštį "Lietuva" ir priiminėti už ją prenumeratą, rinkti drukus ir apgarsinimus "Lietuvai" ir kolektuoti už juos pinigus, teipgi pardavinėti namus ir lotus.

A. OLSZEWSKI. "Lietuvos" išleistojas.

Apžiurėkit ŠITUOS LOTUS!

Męs turime ant pardavimo visą bloką lotų ant

Emerald Ave., tarp 32ros ir 33čios gatvių.

Tuos lotus parduodam ant labai

Lengvų Išmokesčių.

Šitie lotai prasideda nuo katalikiškos bažnyčios, arti 32ros gatvės ir eina iki naujam namui arti 33čios gatvės. Emerald gatvė yra plati, naujai asfaltuota, cementiniai sidwalkai ir visi assessmentai už brukavimą ir sidwalkus yra pilnai apmokėti

Yra tai puikiausia vieta Rezidencijoms ant Bridgeporto.

Mokėsi tik $200 iš kalno, o potam $10 kas mėnesis.

Procento neimame.

Pamatykite šiuos lotus ir ateikite į musų Banką sulygti.

Tokia proga antru syk neatsitiks jusų gyvenime.

A. Olszewski Bank

3252 So Halsted St., Chicago, Ill.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mųsų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, įrisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."

1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

D-re Marija Dowiatt-Sass

Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta pirkimui čystų auksinių, sidabrinių, paauksuotų laikrodėlių, visokių lenciūgėlių, laketų, spilkų; kolčikų; bronzoletų, šukų, visokių žiedų ir daugybės kitokių tavorų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, strunų, visokių muzikališkų instrumentų Gerų britvų, albumų, drukavojimui gromatų mašinukių, robinių litarų, lietuviškų knygų, škaplerių, altoriukų, puikiausių gromatom popierų su gražiais apskaitymais tuz. 25c., 5 tuz, = $1. Kviečiu visus lietuvius su visokiais pirkiniais atlankyti savo tautietį, o užtikrinu, kad busite užganėdinti. Kas atsiųs 5c. markę, apturės Katalogą dykai su 475 paveikslais ir 1000 kitokių daiktų. Taisau visokius laikrodėlius greitai ir atsakančiai, darbą gvarantuoju. Nepamirškite adreso:

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted st., Chicago, Ill.

MOTERYS!

Čėdykit Pinigus, Laiką ir Sveikatą

Nesikankinkite vasaros karščiuos su sunkiu, noparankiu prosu Nusipirkit naujos gadynės prosą, jis gamina šilumą savyje vienodai.

Suprosinsite drapanas į pusę laiko su smagumu geriau, parankiau ir dešimtį kartų pigiau negu pagal senovišką budą; beto sučėdysite savo brangu sveikatą, pajėgas ir nervus. Prosinimas bus jem smagumu vietoj kankyne. Prosas šildomas viduryje su gasolinu ar alkoholiu. Geresnis ir pigesnis negu gazu ar elektra šildomas. Nereikia laukti kol prosas įkais, nereikia begti nuo pečiaus prie stalo ir atgal, nesudegimsi drapanų. Prosas šildo vienodai visą laiką. Šilumą galima reguliuoti kaip norima. Už vieną centą šildo per penkias valandas. Nepavojingas, švarus, be atsidavimo. Galima vartoti kur tik norima: viduj, lauke po medžiais, ant porčiaus ar kelionėje. Visuomet gatavas. Pilnai gvarantuotas Pipus Užsimoka į tris menesius. Kaina tiktai $4.00.

THE J. ILGAUDAS NOVELTY CO.

1613 S. Halsted St., Dept. L, Chicago.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą — vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pylnai nauduoti priimnuma gamtos,— **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime.

Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfili, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpneima, Abelna pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Puslės ir Inkštu ligas,** gali but galiutinai išgydyti sava nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spėkas ir stiprumą per pagelbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisi šitą knygą Ji pasakis kodiel jus kenteti ir keip galet galiutinai išgydyti. Atmink, Jog ta knyga yra duodama VYSAI DYKAI. Męs užmokam ir pačta. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiuliminui dykai siunstos knygos ir norečiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas .....

Stejtas .....

50,000 KNYGU DYKAI DIEL VYRU.

Du-kart nedėlinis laikraštis

SAULE — THE SUN.

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS ISZEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.

Išeina kas utarninkas ir pėtnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ { metams $2.50 / pusei met. $1.25
EUROPOJ { Rosijoj ir Lietuvoj $3.50 / Anglijoj ir Škotijoj 15 š. / Prusuose 15 markių.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co

520-522 W. South All.,

Mahanoy City, Pa.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienintėlė tiesi linija tarp Rusijos ir Amerikos.

8½ dienos į Rotterdamą:		11½ dienu į Liepoju:	
III Kliasa	$29.00	III Kliasa	$30.00
II "	45.00	II "	47.00
I "	52.00	I "	62.00

Garlaiviai eina iš New Yorko: Birma, gegužės 13 d.; Kursk, geg. 27 d.; Lithuania, birželio 10 d. Dėl artesnių žinių kreipkitės į musų agentus arba į Vyriausįjį Pasažierių Agentą

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

NAUDINGI PATARIMAI

visai šeimynai randasi musų No. 3 katalioge. Jame telpa aprašymai suviršė 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Musų gyduolės kainuoja tik nuo 25c iki $1.00. Telpa paveikslai ir prekės yvairių kvepenčių ir gydančių muilų, Perfumų. Elektro-gydančių aparatų,

Roberinių šidirbimų, Pašnų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Kožnas kas prisiųs savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir keletą markių apturės musų No. 3 katalioga dykai. Rašyk šendien, o už keletos dienų šita naudinga knyga bus tavo namuose. John I. Bagdziunas, Prop. Adresuok sekančiai:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Nori mokintis Barzdaskutykios?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $50. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svieto ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

ĮŠGYDAU IN 5 DIENAS VARICOCELĖ HYDROCELĖ

Be pelilo ar skausm)

Aš noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocelės, Strikturos, Užkrečiamų Kraują Nuodų, Nerviškos Negalės, Hydrocelės arba ypatingų vyrų ligų.

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems tiems žmonims, kurie gydėsi pas tuziną ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad aš vartoju vienintelį budą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ

Atsilankykite in mano offsą ir pasiteiraukite su manim draugiškai.

Išgydau visiškai ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų.

Nemokėk už nepasekminga gydymą--NEIŠGYDO, NĖMOKEK.

Slaptos VYRU LIGOS

Pražudytas Vyriškumas, Ligos Kepenų ir Inkstų

išgydomos greitai visiškai ir užlaikomos paslaptyje. Nerviška Negale, Silpnumas, Pražudytos Pajiegos, Gyslų Ištysimas, Kraujo Užnuodijimas, Sziapumo Nubėgimai.

Plaučiai

Dusulys, Bronchitis, Kvepavimo Ligos išgydomos visiškai mano veliausia metoda. Szirdies ligos. (Roda Dovanai.)

Išgydo, kad butum sveikas

Specialistas Vyru ir Moteru Ligu.

(Ištyrimas Dovanai)

KRAUJO UŽNUODIJIMĄ

ir visas odos ligas, kaip Spuogus, Piktąją Dedervinę, Szunvotes. Niežus, Hemorhoidus, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nubegimus, Įsisenejusias Ligas.

Moterų Ligos

Vidurines Ligos, Skausmai Strenose, Baltosios Tekejimas ir kitos ligos išgydomos visiškai. Užpakalines žarnos, Įsisenejusios ir nerviškos moteru ligos. Kalbame Lietuviškai.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. Tarp Randolph ir Lake CHICAGO

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

26-tas Metas

Išeina kas sereda Brooklyn, N. Y.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

Didelio formato 12 puslapių, talpina moksliškus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo, turi visose Lietuvių apgyventose kolionijose savo korespondentus, **iš LIETUVOS** naujausias žinias savų korespondentų. "Vien. Liet." dirbo ir dirbs dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. **Šįmet 10 d. Vasario sukako 25 metai kaip išeidinėja,** iš tos priežasties išleidome didelį žingeidų **Jubilėjinį numerį,** kuris liks Istorišku Atminimu, ba pirmas da Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant metų ir užsimokės $2.00, gaus tą numerį kaipo dovaną ir gražų skaitymo kalendorių.

"Vienybė Liet." prenumerata: metams $2.00, pusei metų $1.00 Suvienytose Valstijose ir Šiaur. Amerikoje. Užrubežyj $3.00. Užsirašyt galima visada. Kas nori tik **Jubilėjinį numerį** gauti, prisiųsk 10 centų markėms, o tai gausi. Paprastą numerį ant pažiuros siunčiame dovanai. Užsirašant **"VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"** reikia siųst prenumeratą "Money Orderiu," ar registruotam laiške, pinigai ant vardo:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

120-124 Grand St., - - Brooklyn, N. Y.

Rašyk o viską dasižinosi, įdėk 2 cen. markę atsakymui.

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lėšuoja: Amerikoje	$2.00
Europoje ir kitur	$3.00
Pusei metų: Amerikoje	$1.00
Europoje ir kitur	$1.50

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" beparty-viškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisiųs $4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertės $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir pavokslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE

3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.